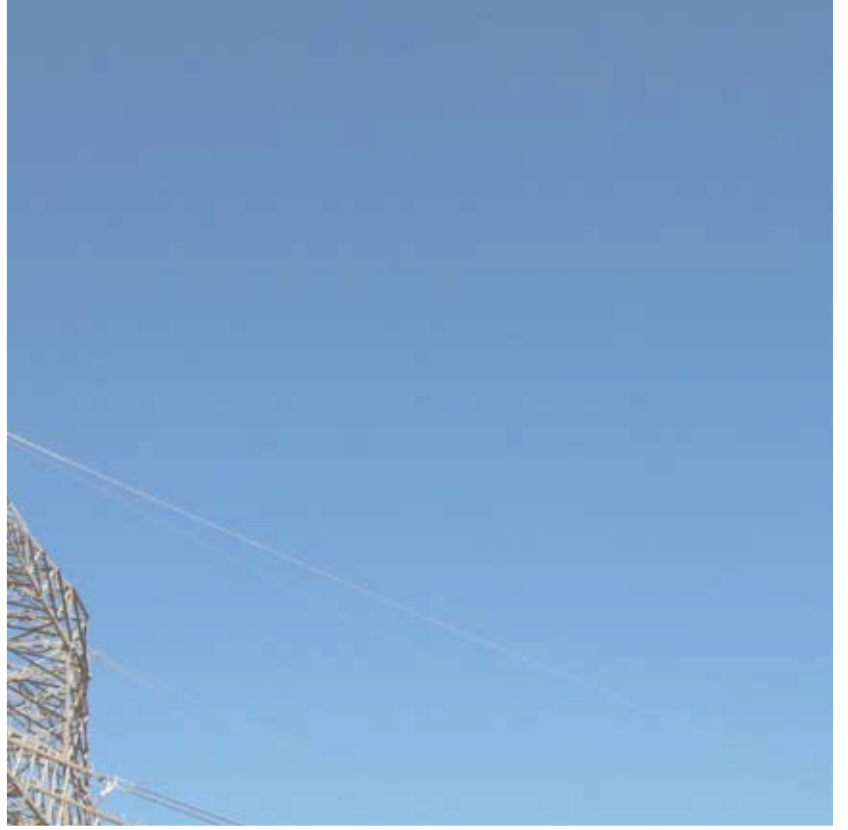

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

Ετήσια Έκθεση 2016

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

Ετήσια Έκθεση 2016

ξεχωριστές ενέργειες, διαφορετικά ταλέντα,
μοναδικές προσωπικότητες, όλοι όμως
μοιράζονται την ίδια θέληση για να προσφέρουν
μια ζωή γεμάτη φως και μια καθημερινότητα
με ενέργεια ζωής...

Αρχή

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

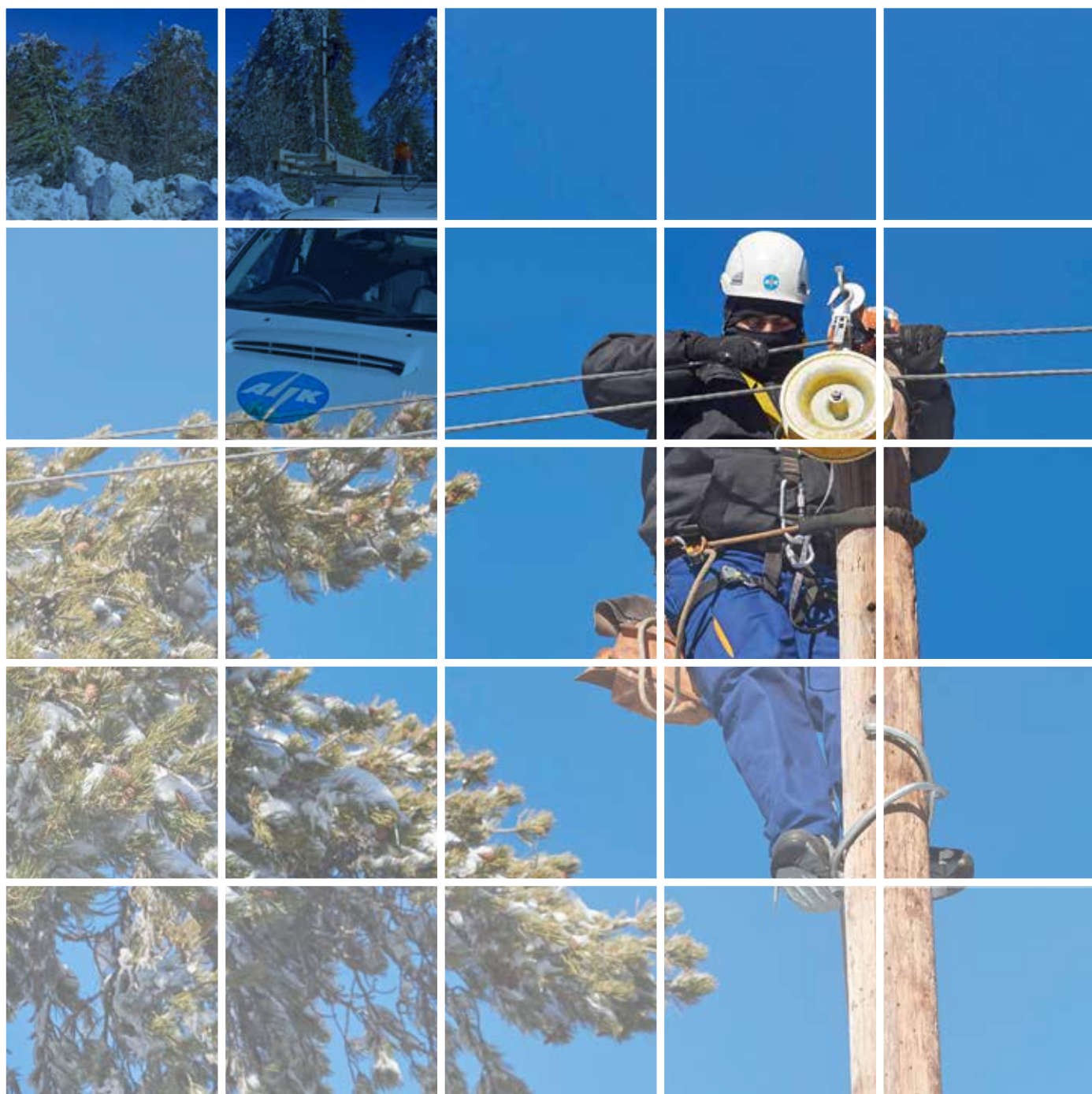
Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι ανεξάρτητος Ημικρατικός Οργανισμός, που εγκαθιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952 για την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

Ο όρος του ανεξάρτητου Ημικρατικού Οργανισμού χρησιμοποιείται στην Κύπρο σε περιπτώσεις Οργανισμών οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι και εγκαθιδρύονται με βάση σχετικό νόμο, για την παροχή υπηρεσιών ή άσκηση εξουσιών που σχετίζονται με τομείς δημόσιας ωφέλειας. Οι Οργανισμοί αυτοί διοικούνται από συμβούλια τα οποία διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην περίπτωση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δίδει κατεύθυνση στην ΑΗΚ για θέματα γενικής πολιτικής της Δημοκρατίας.

Αποστολή του Οργανισμού είναι...

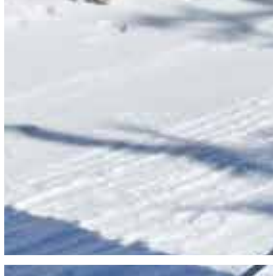
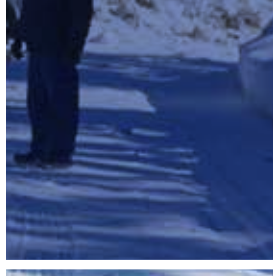
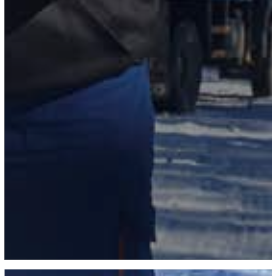
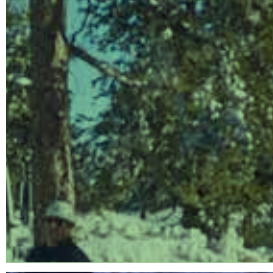
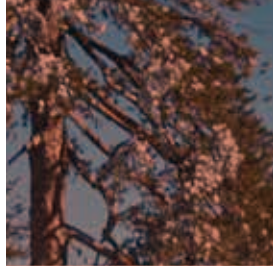
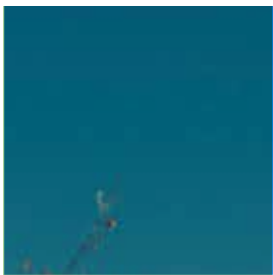
η άριστη εξυπηρέτηση των πελατών, προσφέροντας με ασφάλεια και αξιοπιστία σε ανταγωνιστικές τιμές, υπηρεσίες στους τομείς της ενέργειας και άλλων δραστηριοτήτων, με σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και τους ανθρώπους μας, συνεισφέροντας στην ανάπτυξη της χώρας.

Ηλεκτ

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο & Διεύθυνση	10 - 11
Μήνυμα Προέδρου	12 - 13
Μήνυμα Γενικού Διευθυντή	14 - 15
Λειτουργικός Διαχωρισμός των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	17
Επιχειρηματική Μονάδα Παραγωγής και Προμήθειας	18 - 27
Επιχειρηματική Μονάδα Δικτύων	28 - 35
Διεύθυνση Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων	36 - 37
Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου	38 - 39
Κοινές Υπηρεσίες	
Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης	40 - 44
Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού	47 - 52
Διεύθυνση Πληροφορικής	53 - 55
Επιτελική Μονάδα Οικονομικών	56 - 61
Έκθεση Ελεγκτών και Οικονομικές Καταστάσεις	62 - 119
Παραρτήματα	120 - 122

Συνοπτικά Στοιχεία

		2016	2015	% Αύξηση (Μείωση)
ΠΑΡΑΓΩΓΗ				
Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	εκατ. kWh	4 455,3	4 127,9	7,9
Εγκατεστημένη ισχύς	MW	1 478,0	1 478,0	-
Φορτίο αιχμής	MW	968	939	1,5
Θερμική αποδοτικότητα παραγωγής	%	36,3	36,5	(0,5)
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ				
Πωλήσεις	εκατ. kWh	4 358,5	4 036,1	8,0
Κατανάλωση στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα	εκατ. kWh	2,9	2,0	45,0
Μέση τιμή ανά πωληθείσα kWh	€ σεντ	11,957	14,281	(16,3)
Καταναλωτές κατά την 31 Δεκεμβρίου	χιλ.	565,6	559,7	1,1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ				
Σύνολο εσόδων	€ χιλ.	580.288	627.787	(7,6)
Λειτουργικά έξοδα	€ χιλ.	491.183	553.609	(11,3)
Άλλες ζημιές καθαρές	€ χιλ.	5.415	291	1.760,8
Κέρδος εργασιών	€ χιλ.	83.690	73.887	13,3
Χρηματοδοτικά έξοδα	€ χιλ.	6.585	7.577	(13,1)
Φορολογία	€ χιλ.	11.321	9.964	13,6
Καθαρό κέρδος για το έτος	€ χιλ.	65.784	56.346	16,8
Επανακαταμέτρηση Υποχρέωσης Σχεδίου Αφυπηρέτησης	€ χιλ.	(108.337)	84.483	(228,2)
Επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού	€ χιλ.	36.923	17.952	105,7
Μέσο καθαρό απασχολούμενο ενεργητικό	€ χιλ.	1.964.622	1.957.278	0,4
Αποδοτικότητα μέσου καθαρού απασχολούμενου ενεργητικού	%	4,3	3,8	13,2
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
Προσωπικό στην ενεργό υπηρεσία κατά την 31 Δεκεμβρίου		2 035	2 046	(0,5)
Πωλήσεις ανά υπάλληλο	εκατ. kWh	2,14	1,97	8,6
Καταναλωτές ανά υπάλληλο		278	274	1,5

Διοικητικό Συμβούλιο και Διεύθυνση

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από 1.1.2016 μέχρι 30.6.2016

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Όθων Θεοδούλου
Επιχειρηματίας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δήμητρα Καραντώκη
Επιχειρηματίας

ΜΕΛΗ

Αλεξάνδρα Πελαγίας-Χριστοδούλου
Νομικός

Χαράλαμπος Αρτέμης
Νομικός - Ακαδημαϊκός

Μιχάλης Χατζηπαντέλα
Εγκεκριμένος Λογιστής

Νικόλας Νικολάου
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός &
Διοίκηση Επιχειρήσεων

Λοΐζος Λοΐζου
Πολιτικός Μηχανικός

Κωνσταντίνος Κωστή
Μηχανολόγος Μηχανικός

Ιωάννης Σταύρου Αθηναίτης
Επιχειρηματίας

Από 18.7.2016 μέχρι 31.12.2016

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ανδρέας Μαραγκός
Νομικός

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Χατζηπαντέλα
Εγκεκριμένος Λογιστής

ΜΕΛΗ

Αγνή Σιάλαρου
Νομικός

Έλενα Τσολάκη
Αρχιπέκτονας

Χαράλαμπος Αρτέμης
Νομικός - Ακαδημαϊκός

Χριστίνα Ζίκκου
Νομικός

Γιάννης Κωνσταντινίδης
Εγκεκριμένος Λογιστής

Κωνσταντίνος Κωστή
Μηχανολόγος Μηχανικός

Μιχάλης Κωμοδρόμος
Ακαδημαϊκός - Ηλεκτρολογία

Ανδρέας Μαραγκός
Πρόεδρος Δ.Σ.

Μιχάλης Χατζηπαντέλα
Αντιπρόεδρος Δ.Σ.

Αγνή Σιάλαρου
Μέλος Δ.Σ.

Έλενα Τσολάκη
Μέλος Δ.Σ.

Χαράλαμπος Αρτέμης
Μέλος Δ.Σ.

Χριστίνα Ζίκκου
Μέλος Δ.Σ.

Γιάννης Κωνσταντινίδης
Μέλος Δ.Σ.

Κωνσταντίνος Κωστή
Μέλος Δ.Σ.

Μιχάλης Κωμοδρόμος
Μέλος Δ.Σ.

Αδάμος Κοντός
Αναπλ. Γενικός Διευθυντής

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Γενικός Διευθυντής Κενή Θέση

Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
Αντώνης Πατσαλής
BSc (Eng), MIOSH

Εκτελεστικός Διευθυντής Δικτύων Κενή θέση

Αδάμος Κοντός
(από 15.6.2016)
BSc (Eng), MEng, PhD, MBA, MIEEE

Εκτελεστικός Διευθυντής Παραγωγής και Προμήθειας

Αλέξης Μιχαήλ
(από 15.6.2016)
BSc (Eng), PhD, MIET, CEng

Εκτελεστικός Διευθυντής Οικονομικών

Χαρίλαος Χατζηγέρου
(μέχρι 31.7.2016)
FCA, MBA

Κενή Θέση (από 1.8.2016)

Μαρία Χαράλαμπος
(αναπλήρωση από 7.6.2016)
BA Econ (Hons), FCA, MBA

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ιωαννίδης Δημητρίου, Δ.Ε.Π.Ε.
Λευκωσία

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
PricewaterhouseCoopers Ltd, Λευκωσία

Διευθυντής Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής Κενή Θέση

Αδάμος Κοντός
(ανάθεση καθηκόντων μέχρι 14.6.2016)
BSc (Eng), MEng, PhD, MBA, MIEEE

Άδωνις Γασσεμίδης
(από 1.11.2016)
Δίπλωμα Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, MBA, MIET

Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

Αναστάσης Γρηγορίου
(ανάθεση καθηκόντων μέχρι 31.10.2016,
διορισμός από 1.11.2016)
BSc (Eng), MBA, MIET, CEng

Διευθυντής Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς

Κώστας Γαβριλίδης
(ανάθεση καθηκόντων μέχρι 31.10.2016, διορισμός από 1.11.2016)
BSc (Eng), MEng, MBA, CIPR Diploma, MIET, MCIPR

Διευθυντής Παραγωγής

Γεώργιος Σκαρπάρης
(ανάθεση καθηκόντων μέχρι 31.10.2016,
διορισμός από 1.11.2016)
*BSc (Eng), MBA, MBA (Oil, Gas & Energy Management)
MIET, CEng, MIMechE*

Διευθυντής Προμήθειας

Γάγκος Φραγκουλίδης
(ανάθεση καθηκόντων μέχρι 31.10.2016)
BSc (Eng), MBA, MIEEE, MIEE

Μάριος Σκορδέλλης
(από 1.11.2016)
BSc (Hons), MSc, MBA, MIET, CEng

Μήνυμα Προέδρου

Το ρεύμα της ΑΗΚ, είναι η ενέργεια της Κύπρου!

Η ΑΗΚ, ο μεγαλύτερος Οργανισμός του τόπου που πάνω του στηρίχθηκε η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία, εισέρχεται σε μια κομβική περίοδο πολυδιάστατων προκλήσεων.

Η εφαρμογή του Λειτουργικού και Λογιστικού Διαχωρισμού, που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, είναι ένα από τα πιο σημαντικά έργα που έχει αναλάβει η ΑΗΚ στην 64χρονη πορεία της. Σε εφαρμογή σχετικής Ρυθμιστικής Απόφασης, βασισμένης στις αντίστοιχες πρόνοιες του Ευρωπαϊκού κεκτημένου, διαχωρίστηκαν λειτουργικά οι τέσσερις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της ΑΗΚ: οι Μονοπωλιακές Δραστηριότητες της Μεταφοράς και Διανομής και οι ανταγωνιστικές δραστηριότητες της Παραγωγής και της Προμήθειας. Ο Λειτουργικός Διαχωρισμός διασφαλίζει ότι η ΑΗΚ δεν εκμεταλλεύεται τη δεσπόζουσα θέση της και προσφέρονται ισότιμες ευκαιρίες ανταγωνισμού σε ιδιώτες παραγωγούς ή προμηθευτές.

Για την υλοποίηση του Λειτουργικού Διαχωρισμού, η ΑΗΚ έχει δημιουργήσει διαφορετικές Διευθύνσεις για τις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξάρτητη λειτουργία τους. Επίσης, έχει δημιουργηθεί η Διεύθυνση Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων με αντικείμενο υπηρεσίες προς τρίτους, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αφαλάτωση, κ.λπ.

Με βάση τον διαχωρισμό θα πρέπει να φαίνεται ξεκάθαρα ο καταμερισμός του κόστους και των σχετικών χρεώσεων των διατιμήσεων, ανά δραστηριότητα. Δηλαδή θα πρέπει να φαίνονται καθαρά οι χρεώσεις από το στάδιο της παραγωγής μέχρι και το στάδιο της προμήθειας, ώστε να είναι ξεκάθαρο στους καταναλωτές πως διαμορφώνεται ο λογαριασμός που καλούνται να πληρώσουν.

Έτσι θα είναι σε θέση να κάνουν καλύτερα την επιλογή τους όταν ενταχθούν και νέοι Παραγωγοί και Προμηθευτές, όπως θα καθοριστούν από τους νέους Κανόνες Αγοράς με το άνοιγμα του ανταγωνισμού.

Το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ο επακόλουθος ανταγωνισμός, πέρα από πρόκληση, αποτελεί μια ευκαιρία και ένα μεγάλο κίνητρο για να γινόμαστε κάθε μέρα και καλύτεροι. Ο Καταναλωτής αποκτά επιλογές, συγκρίνει και κρίνει. Τίποτα δεν μπορεί πια να θεωρηθεί δεδομένο και δε χωρά εφησυχασμός. Από την ΑΗΚ, έναν από τους σημαντικότερους Οργανισμούς της Κύπρου, υπάρχουν και απαιτήσεις και προσδοκίες. Από την πλευρά μας το 2016, εργαστήκαμε αθόρυβα για τη βελτίωση των υποδομών, των υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης του καταναλωτή.

Η προετοιμασία της ΑΗΚ ξεκίνησε με την ενεργό συμμετοχή της στη Δημόσια Διαβούλευση - που έγινε από τη ΡΑΕΚ το 2014 - για την Επιλογή του Μοντέλου Αγοράς και στη Δημόσια Διαβούλευση για τους Κανόνες Αγοράς, που έγινε από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, το 2016. Με ορίζοντα τον Ιούλιο 2019, η κάθε Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα ανεξάρτητα οργανώνει τα τμήματά της ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες ανάγκες της Αγοράς.

Είναι μια πραγματικότητα πως τα τελευταία χρόνια, λόγω και της οικονομικής κρίσης, όλο το φάσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο νησί μας αντιμετώπισε πολλά προβλήματα. Η ΑΗΚ όφειλε να επαναπροσδιορίσει τη στρατηγική της και να πορευτεί με σύνεση και ευθύνη μέσα σε ένα ασταθές περιβάλλον. Τα αποτελέσματα δικαίωσαν τις επιλογές που έγιναν και αποτυπώθηκαν στις αυξήσεις των πωλήσεων στις κατηγορίες των καταναλωτών της εμπορικής χρήσης και της βιομηχανικής χρήσης όπου, για το 2016, τα ποσοστά ήταν 4,1% και 19,5% αντίστοιχα.

Πρώτη προτεραιότητα της ΑΗΚ είναι η εξασφαλιστεί η απαραίτητη ποσότητα φυσικού αερίου (ΦΑ), που θα καλύπτει τις ανάγκες κατανάλωσης, στη χαμηλότερη δυνατή τιμή.

Η ΑΗΚ είναι έτοιμη να συμβάλει στην υποδομή του ΦΑ με ποσοστό συμμετοχής στην υποβολή της πρότασης στη διαδικασία ΒΟΟΤ, καθώς και με αντίστοιχο ποσοστό ιδιοκτησίας μετά το πέρας της διαδικασίας.

Τέλος, όσον αφορά στο θέμα της Ανάπτυξης του Δικτύου ΦΑ, και πιο συγκεκριμένα στο θέμα της διάθεσης ΦΑ στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας, αυτό θα αποτελέσει τον σημαντικότερο ίσως παράγοντα για τον καθορισμό του χώρου εγκατάστασης των επόμενων μονάδων παραγωγής από την ΑΗΚ. Το θέμα του χώρου και του χρόνου εγκατάστασης νέων μονάδων παραγωγής θα εξεταστεί στο πλαίσιο της μελέτης για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Παραγωγής.

Στον τομέα ενέργειας καταγράφονται διεθνώς σημαντικές μεταβολές. Για την ΑΗΚ είναι επιβεβλημένη η προσαρμογή της στα νέα δεδομένα και η υιοθέτηση τεχνολογιών που ισχυροποιούν τις υποδομές της και την αξιοπιστία της. Το όφελος υπερβαίνει τα στενά επιχειρηματικά όρια και ανήκει στην ίδια την Κύπρο.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των θεμάτων εξοικονόμησης ενέργειας, η ΑΗΚ, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας ESCO ΑΗΚ LTD, θα μπορεί πλέον να προσφέρει τόσο υπηρεσίες για συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης όσο και άλλες ενεργειακές υπηρεσίες. Η θυγατρική αυτή εταιρεία έχει ήδη εγγραφεί στο Μητρώο Παρόχων Ενεργειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ενέργειας.

Η ΑΗΚ προγραμματίζει την κατασκευή του μεγαλύτερου Φ/Β Πάρκου στην Κύπρο, ισχύος 20MW στην περιοχή Ακρωτηρίου στη Λεμεσό. Είναι έργο εθνικών διαστάσεων και ζωτικής σημασίας για τη μετάβαση σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σε ηλεκτρικό ρεύμα δεκάδων χιλιάδων νοικοκυριών. Βρίσκεται στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης από τους αρμόδιους φορείς, αν και παρατηρείται καθυστέρηση στην έκδοση της σχετικής άδειας. Το κόστος του έργου αυτού αναμένεται να ανέλθει στα €20εκ. - €22εκ. Η υλοποίησή του συμβάλλει στη διατήρηση των τιμών ηλεκτρικού ρεύματος σε χαμηλά επίπεδα για τους καταναλωτές και στη σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων. Παράλληλα, είναι έργο κρίσιμο για την επίτευξη των εθνικών στόχων για παραγωγή ηλεκτρισμού μέσω ΑΠΕ του 2020.

Στην κατεύθυνση αυτή ένα ακόμη σημαντικό έργο περιλαμβάνεται στο πλαίσιο συνεργασίας της ΑΗΚ με το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Είναι η δημιουργία του Φ/Β Πάρκου Απόλλων, ισχύος 10MW. Η κοινή πρόταση της ΑΗΚ και του Πανεπιστημίου Κύπρου υποβλήθηκε στις αρμόδιες αρχές για έγκριση. Ταυτόχρονα δημιουργείται το υπόβαθρο για σημαντικά ερευνητικά προγράμματα και ανάπτυξη σχετικής τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.

Μία επιπλέον ουσιαστική κίνηση, είναι η τοποθέτηση Φ/Β συστημάτων σε όλα τα σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, μετά από σχετικό αίτημα του Υπουργείου Παιδείας. Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε περίπου 400 σχολεία με συνολική ισχύ τα 4MW. Η χρηματοδότηση του έργου αυτού θα αναληφθεί από την ΑΗΚ και αναμένεται να ανέλθει στα €5 εκ.

Ευρύτερα η ΑΗΚ, μέσα στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ΑΠΕ, μελετά και αξιολογεί τους τρόπους με τους οποίους θα υποστηρίξει σχετικά έργα, είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

Η ΑΗΚ είναι ευθυγραμμισμένη με το όραμα της αειφόρου ενεργειακής ανάπτυξης, παρακολουθεί τις τεχνολογίες αιχμής και συμμετέχει ενεργά σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας.

Τα έξυπνα δίκτυα, αν και βρίσκονται σε ερευνητικό στάδιο με πιλοτικές εφαρμογές σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτελούν μονόδρομο εξέλιξης των υποδομών της ΑΗΚ. Ο Οργανισμός αντλεί γνώση από το διεθνές περιβάλλον ώστε να εφαρμόσει τεχνολογίες αιχμής στην ανάπτυξη και υποστήριξη έξυπνων δικτύων.

Σημαντικό μέρος της προσπάθειας αυτής αφορά στους έξυπνους μετρητές. Βρισκόμαστε σε επαφή με τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας ώστε μέσα στο 2017 να παρθούν οι αναγκαίες αποφάσεις υλοποίησης.

Όσο θεμελιώδης είναι η ηλεκτρική ενέργεια για τον ανθρώπινο πολιτισμό, τόσο επιβεβλημένη είναι η συνεχής εξέλιξη υποδομών των εταιριών ηλεκτρικής ενέργειας. Τα έξυπνα δίκτυα έρχονται για να δώσουν ρεύμα ανάπτυξης στο μέλλον των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Το 2016, με απόφαση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκου Αναστασιάδη, τον οποίο και ευχαριστώ θερμά, είχα την ιδιαίτερη τιμή να αναλάβω καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ. Του Οργανισμού που διαχρονικά προσέφερε όσο λίγοι στην πρόοδο και ανάπτυξη του τόπου.

Είναι μεγάλη η ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου να σταθεί στο ύψος των προκλήσεων και να συμβάλει ουσιαστικά στην εξέλιξη της ΑΗΚ και στην περαιτέρω ενίσχυση της εδραιωμένης αξιοπιστίας της στο νέο ενεργειακό χώρο της Κύπρου. Η ΑΗΚ διαθέτει υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό με εξειδικευμένη τεχνογνωσία και δεξιότητες καινοτομίας. Αυτό είναι και το μεγαλύτερο "κεφάλαιο κίνησης" του Οργανισμού στον δρόμο που έχει μπροστά του.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κύριο Γιώργο Λακκοτρύπη για τη συνεργασία, καθώς και όλους τους λειτουργούς του Υπουργείου του.

Ευχαριστίες εκφράζω στην Κυβέρνηση, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, σε όλους τους Κυβερνητικούς Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις οποίες η ΑΗΚ συνεργάστηκε, καθώς επίσης και στους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας για την προβολή του έργου της ΑΗΚ.

Τέλος, θα ήθελα ιδιαίτερα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο, τον πρώην Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ κ. Αντώνη Πατσάλη, τον νυν Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ Δρα Αδάμο Κοντό και τα μέλη της Διεύθυνσης του Οργανισμού, τις ηγεσίες των Συντεχνιών, καθώς και όλο το προσωπικό για την παραγωγική και δημιουργική συνεργασία.

Μήνυμα Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή

Κατά τη διάρκεια του 2016 βιώσαμε ένα πρωτόγνωρο εργασιακό περιβάλλον, όπου τα πάντα έπρεπε να αλλάξουν σύμφωνα με τον Λογιστικό και Λειτουργικό Διαχωρισμό της ΑΗΚ.

Παρά τις προκλήσεις που παρουσιάστηκαν με τη διαδικασία του Λογιστικού και Λειτουργικού Διαχωρισμού της ΑΗΚ, ο Οργανισμός έφερε για ακόμη μια χρονιά εις πέρας την αποστολή του, υλοποιώντας σε μεγάλο βαθμό το αναπτυξιακό πρόγραμμα που ετοιμάστηκε για το 2016. Επιπρόσθετα, ο κόσμος της ΑΗΚ για ακόμη μια φορά έδειξε την αφοσίωση και τη στοχοπροσήλωση του για να καταφέρει να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το καταναλωτικό κοινό. Ένα κοινό το οποίο εδώ και 65 σχεδόν χρόνια από την ίδρυση της ΑΗΚ είναι πάντοτε στις προτεραιότητές μας.

Έχει λεχθεί αρκετές φορές, αλλά θεωρώ πως θα ήταν παράλειψη μου να μην κάνω αναφορά στο Προσωπικό της ΑΗΚ. Η πολύχρονη θητεία μου στον Οργανισμό, μου επέτρεψε να έχω σφαιρική εικόνα για τον κόσμο της ΑΗΚ, είτε αυτός εργάζεται στα συνεργεία, στους σταθμούς, στα γραφεία, είτε κατέχει Διευθυντική θέση. Το Προσωπικό αυτό είναι το μεγαλύτερο περιουσιακό στοιχείο για έναν Οργανισμό του μεγέθους και της προσφοράς της ΑΗΚ. Συγχαίρω λοιπόν όλους για τη μέχρι τώρα προσφορά και εργασία τους και τους καλώ να συνεχίσουν με τον ίδιο ζήλο και την ίδια εργατικότητα δίνοντας έτσι την ώθηση στον Οργανισμό μας να γίνει ακόμη πιο δυνατός και καλύτερος στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στον τομέα της ενέργειας.

Με τα νέα δεδομένα που ακολούθησαν τον Λειτουργικό Διαχωρισμό, θα βρεθούν μπροστά μας δυσκολίες και εμπόδια. Τα εμπόδια και τα νέα δεδομένα είναι προκλήσεις τις οποίες ο κόσμος της ΑΗΚ αναλαμβάνει και φέρνει εις πέρας με επιτυχία, όπως έχει αποδείξει επανειλημμένα στην 64χρονη πορεία του Οργανισμού.

Μέσα από τα στατιστικά στοιχεία που περιέχονται στην ετήσια έκθεση για το 2016, παρουσιάζεται η οικονομική κατάσταση του Οργανισμού μας. Παρά το γεγονός ότι οι τιμές των καυσίμων διεθνώς εντός του 2016 παρουσίασαν πτώση σε σύγκριση με το 2015, γεγονός που επέφερε μια μείωση της τάξης του 14,8%, στο κόστος αγοράς καυσίμων από την ΑΗΚ το 2016 σε σύγκριση με το 2015, εντούτοις το κόστος για την αγορά καυσίμων για το 2016 για την ΑΗΚ έφθασε και πάλι σε ψηλά ποσοστά, αφού άγγιξε σχεδόν το 49% του συνόλου των δαπανών της ΑΗΚ για το έτος. Αυτό το ποσοστό αντικατοπτρίζει αφενός τη διαχρονική εξάρτηση της ΑΗΚ και γενικότερα του τόπου στις διεθνείς τιμές καυσίμων και αφετέρου την αναγκασιότητα έλευσης φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή, καθώς επίσης και την αξιοποίηση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, ενώ παράλληλα θα πρέπει να καλλιεργηθεί ενεργειακή συνείδηση για εξοικονόμηση ενέργειας σε όλο το καταναλωτικό κοινό.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος ήταν €515.622.000 και σημείωσαν μείωση €58.416.000 ή 10,2%. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €491.183.000 και σημείωσαν μείωση €62.426.000 ή 11,3%. Αφού λήφθηκαν υπόψη τα χρηματοδοτικά έξοδα που ανέρχονταν σε €6.585.000, το κέρδος πριν τη φορολογία έφθασε σε €77.105.000 σε σύγκριση με €66.310.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την αφαίρεση ποσού €11.321.000, για φορολογία, το καθαρό κέρδος ήταν €65.784.000 (2015: €56.346.000).

Στον τομέα της Παραγωγής, κατά το 2016 και από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ παράχθηκαν 4 455 189 MWh, έναντι 4 127 876 MWh το 2015, παρουσιάστηκε δηλαδή μια αύξηση περίπου 7,9% σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Επίσης, αποφασίστηκε όπως εγκατασταθεί αντιρρυπαντικό σύστημα μείωσης των εκπομπών οξειδίου του αζώτου στις Μονάδες Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ) 1 στον Η/Σ Δεκέλειας, η εμπορική λειτουργία του οποίου ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2017. Επίσης, η Αρχή προχώρησε στις σχετικές μελέτες για εγκατάσταση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών σε όλες τις Μονάδες στον Η/Σ Βασιλικού και στην εγκατάσταση των υποδομών για καύση φυσικού αερίου στον Η/Σ Βασιλικού.

Η Αρχή έχει εκδώσει Διαγωνισμό για επικαιροποίηση του Αναπτυξιακού προγράμματός της, το οποίο θα καταδείξει κατά πόσο επιβάλλεται, και τότε, να εγκατασταθεί νέα Μονάδα Παραγωγής.

Παράλληλα, στον τομέα των Δικτύων και ειδικότερα στο Σύστημα Μεταφοράς, έχουν υλοποιηθεί σημαντικά έργα με βάση το 10ετές αναπτυξιακό πρόγραμμα που καταρτίζεται σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ και εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ, με σκοπό τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του Συστήματος.

Όσον αφορά το Γεωγραφικό Διαχειριστικό Σύστημα Δεδομένων Δικτύου - ΓεωΔιαΣ (GIS) που είναι αρμοδιότητα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και αποτελεί την υποδομή μέσα από την οποία γίνεται η επισταμένη διαχείριση της Ανάπτυξης, Ενεργοποίησης, Λειτουργίας του διασυνδεδεμένου δικτύου και των Συνδέσεων σε αυτό (Planning, Energisation, Operation, Connections), ολοκληρώθηκε η αποτύπωση του Δικτύου Μέσης Τάσης και των Υποσταθμών του συστήματος Διανομής και σχεδόν ολόκληρο το δίκτυο χαμηλής τάσης. Μέχρι το τέλος του 2016 έγινε αποτύπωση του 20% περίπου των πελατών. Επιπρόσθετα, γίνεται συστηματική εργασία ενημέρωσης όλων των εγκαταστάσεων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων όσον αφορά τα τεχνικά/λειτουργικά χαρακτηριστικά, το υποστατικό και τη σύνδεσή τους με το δίκτυο.

Στο πλαίσιο των εργασιών της Διεύθυνσης Ιδιοκτητή Συστήματος Διανομής, τοποθετήθηκαν 135,146 χιλιόμετρα εναερίων γραμμών Μέσης Τάσης και Χαμηλής Τάσης, 104,913 χιλιόμετρα υπογείων καλωδίων Μέσης Τάσης και Χαμηλής Τάσης, ενώ εγκαταστάθηκαν 123 εναέριοι μετασχηματιστές και 39 επίγειοι Υποσταθμοί Διανομής.

Σε μία προσπάθεια προώθησης της ηλεκτροκίνησης στον τόπο μας, και περαιτέρω συμβολής στη ρύπανση του περιβάλλοντος, αφού η ΑΗΚ έχει ήδη εγκαταστήσει αριθμό σημείων φόρτισης αυτοκινήτων παγκύπρια, δρομολογήθηκε σε πρώτη φάση η αγορά 6 ηλεκτρικών αυτοκινήτων τα οποία θα βρίσκονται σε καθημερινή ή χρήση, τόσο από προσωπικό των Περιφερειακών Γραφείων, όσο και από Προσωπικό των Κεντρικών Γραφείων.

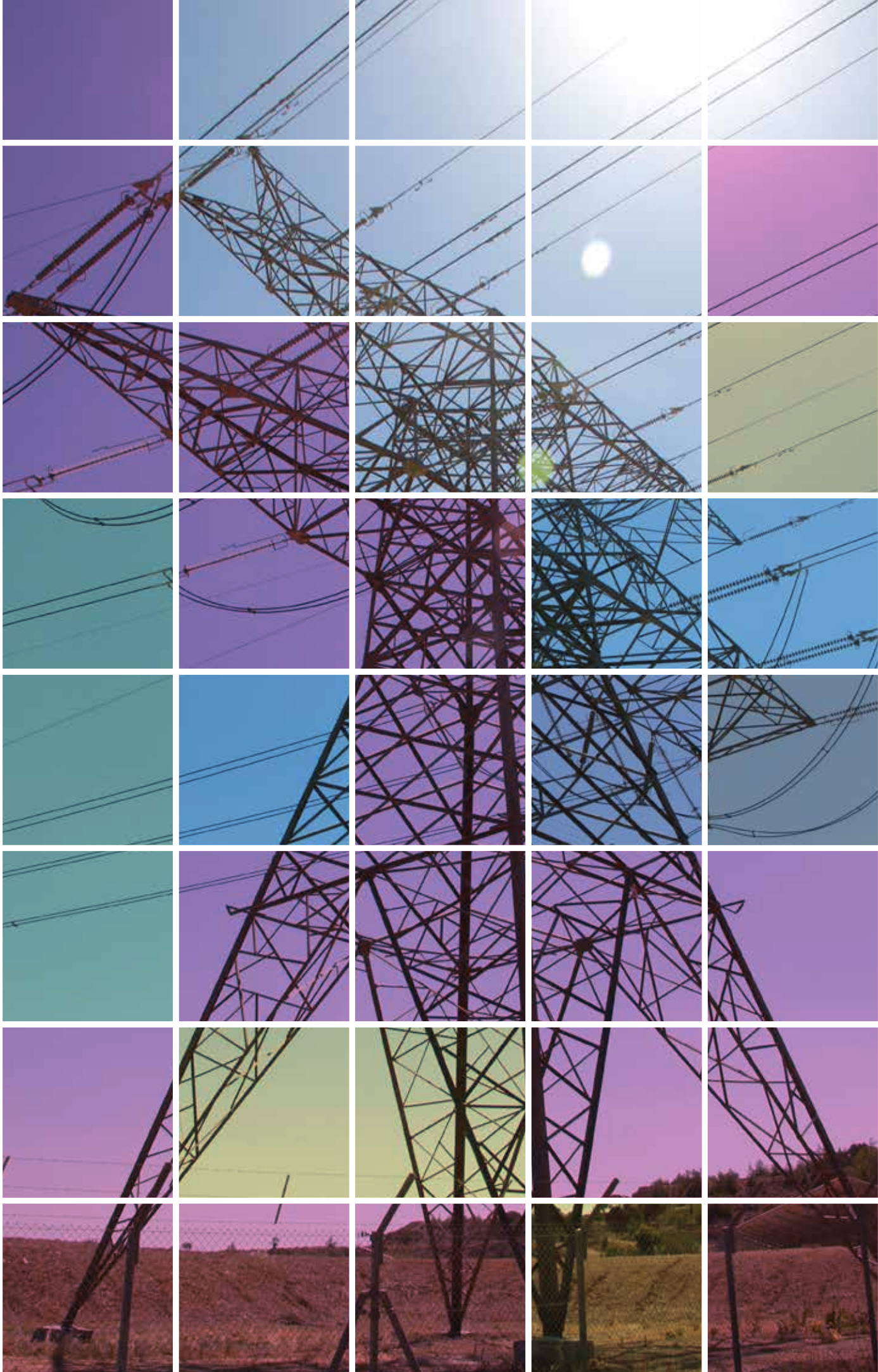
Εντός του 2016 η ΑΗΚ συνέχισε να είναι δίπλα σε συνδέσμους και οργανώσεις που είναι πάντα στήριγμα σε συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα κυρίως υγείας. Μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής προσφοράς της, η ΑΗΚ μεταξύ άλλων συνέχισε και το 2016 τη στήριξή της προς τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου μαζί με τον οποίο διοργάνωσαν για ακόμη μια χρονιά τη Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση «Δώσε Φως σε Μια Ζωή». Πραγματοποιήθηκε επίσης η καθιερωμένη επίσκεψη στα σχολεία του Ριζοκαρπάσου, όπου δόθηκε οικονομική στήριξη στα παιδιά.

Παράλληλα, σε συνεργασία με την Επίτροπο Περιβάλλοντος συμμετείχαμε στην εκστρατεία «Πρασινίζουμε την Κύπρο», αναδασώνοντας τις περιοχές Αργάκας και Σολέας που κάπκαν το καλοκαίρι. Δώσαμε ηνοή οξυγόνου με 11 000 νέα δέντρα και βοηθήσαμε στην ανάκαμψη της πανίδας της περιοχής, αγοράζοντας και τοποθετώντας φωλιές, συμβάλλοντας έτσι στην αποκατάσταση των καμένων δασικών εκτάσεων στις περιοχές αυτές με την ενεργό συμμετοχή του προσωπικού της ΑΗΚ.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους τους συνεργάτες μου και ειδικά στους Εκτελεστικούς Διευθυντές των Επιχειρησιακών και Επιτελικών Μονάδων, καθώς και στους Διευθυντές των Διευθύνσεων για την πλήρη συνεργασία μας και να δώσω την υπόσχεση ότι προσπάθεια όλης της Διευθυντικής Ομάδας είναι πάντοτε η άμεση λύση του οποιουδήποτε προβλήματος απασχολεί τον Οργανισμό. Εκφράζω επίσης τις ευχαριστίες μου και σε όλες τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις της ΑΗΚ καθώς και σε όλο το Προσωπικό του Οργανισμού και τονίζω ότι, μαζί θα εργαστούμε για την πρόοδο του Οργανισμού.

Παράλληλα, εκφράζω επίσης ευχαριστίες και στον πρώην Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή κύριο Αντώνη Πατσαλή για τη συνεργασία που είχαμε πριν να τον διαδεχθώ στα καθήκοντα του. Θεωρώ υποχρέωση μου να εκφράσω ευχαριστίες και σε όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ και ειδικά στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ κύριο Ανδρέα Μαραγκό για τη συνεργασία μας όλο αυτό το χρονικό διάστημα που ασκώ τα καθήκοντα του Γενικού Διευθυντή της ΑΗΚ.

Δρ. Αδάμος Κοντός
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Λειτουργικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ

Μετά την έκδοση των Ρυθμιστικών Αποφάσεων 02/2014, 03/2014 και 04/2014, από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), οι οποίες αφορούν τον Λογιστικό και Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, η ΑΗΚ εφαρμόζει μέτρα για τη συμμόρφωση της.

Μέσα από τη διαδικασία συμμόρφωσης της, η ΑΗΚ οργανώθηκε σε τέσσερις ανεξάρτητες Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες (ΒΡΔ) της Παραγωγής, Προμήθειας, Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς), Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) και στις Μη-Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες, οι οποίες μεταξύ τους λειτουργούν ανεξάρτητα.

Η Ανεξαρτησία Διακυβέρνησης και η Λειτουργική Ανεξαρτησία των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων εξασφαλίζεται:

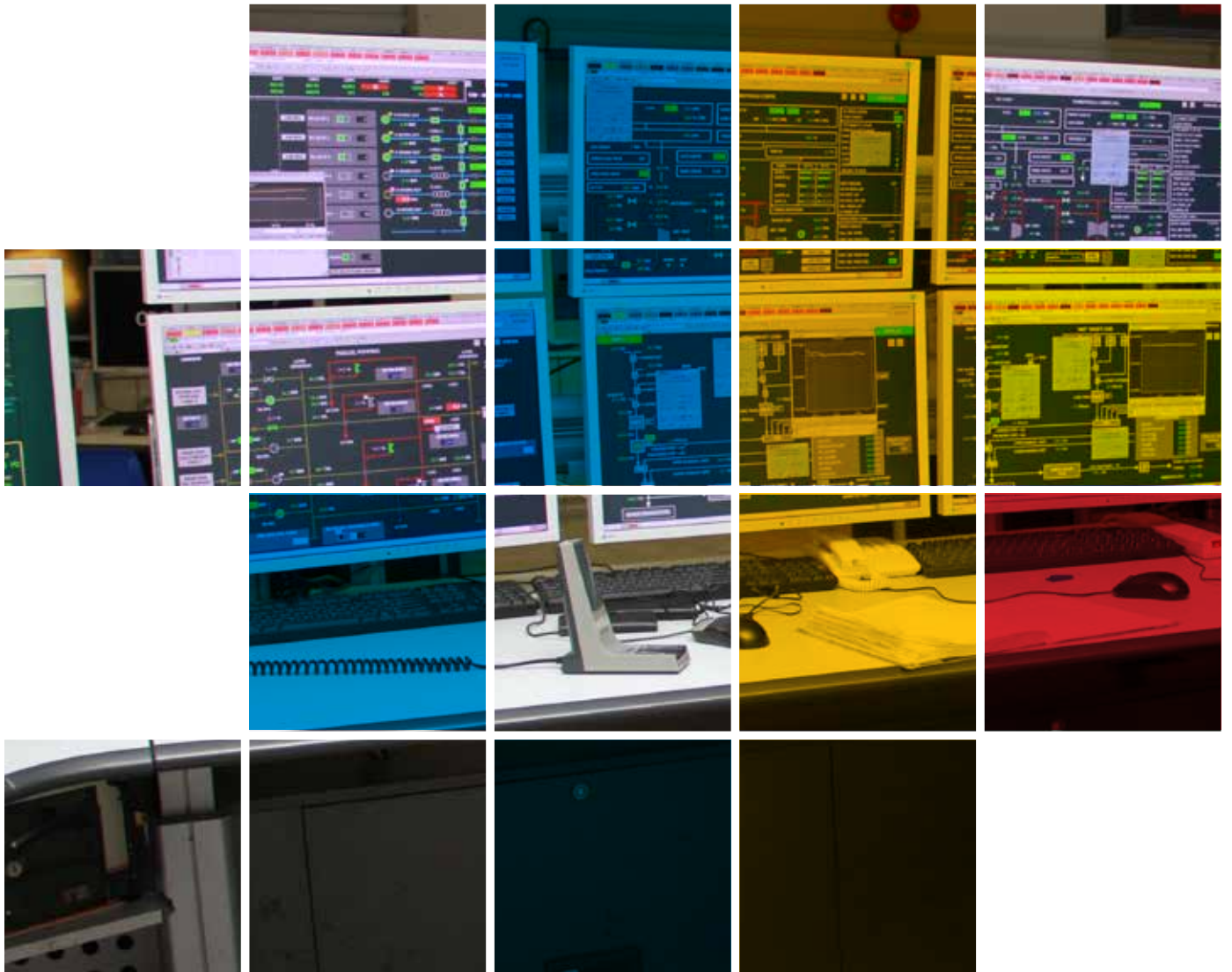
- με την ετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου, Επιχειρηματικού Σχεδίου, Προγράμματος Δράσης και Προϋπολογισμού, από κάθε Δραστηριότητα ξεχωριστά
- με την εφαρμογή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και
- με την ορθή κοστολόγηση των ανθρωποωρών των παρεχόμενων πόρων και υπηρεσιών μεταξύ των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων και από τις Κοινές Υπηρεσίες, για την αποφυγή διεπιδότησεων και νόθευσης του ανταγωνισμού.

Επιπρόσθετα, έχει δημιουργηθεί ανεξάρτητη Διεύθυνση Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και περιχαρακωμένο «Τμήμα Εγγραφής Μετρητών και Καταγραφής Μετρήσεων» το οποίο θα εξυπηρετεί χωρίς διακρίσεις όλους τους Προμηθευτές.

Με τα πιο πάνω μέτρα, η ΑΗΚ επιδιώκει να επιτύχει τον αποκλεισμό διεπιδότησεων και την προστασία του ανταγωνισμού, την αποφυγή «δυσμενούς διάκρισης» και την ισότιμη μεταχείριση των καταναλωτών, των χρηστών του συστήματος και των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Από την 1η Δεκεμβρίου 2016, ημερομηνία η οποία καθορίστηκε από τη ΡΑΕΚ ως η μέρα εφαρμογής του Λειτουργικού Διαχωρισμού και αποτελεί την έναρξη της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, η ΑΗΚ εφαρμόζει επίσημα τον Λειτουργικό Διαχωρισμό. Η εφαρμογή του Λειτουργικού Διαχωρισμού είναι μια συνεχής και δυναμική διαδικασία κατά την οποία γίνονται βελτιώσεις με βάση τις εισηγήσεις των Λειτουργών Συμμόρφωσης της ΑΗΚ και τα ευρήματα των εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Κατά το 2016 συνεχίστηκε η υλοποίηση των λειτουργικών προγραμμάτων της Αρχής που διελάμβαναν την αξιοποίηση και συντήρηση των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών Βασιλικού, Δεκέλειας και Μονής.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού, με εγκαταστημένη ισχύ 868 MW (3 x 130 MW Ατμοστρόβιλοι Αρ. 1, 2 και 3, 2 x 220 MW Μονάδες Αεριοστρόβιλου Συνδυασμένου Κύκλου Αρ. 4 και 5 και 38 MW Αεριοστρόβιλος), παρήγαγε κατά το 2016 το 64,50% (2 873 548 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής, ενώ κατά την ίδια περίοδο, εξήγαγε το 64,55% (2 733 360 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστρόβιλων Αρ. 1-3 για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 38,08%, της Μονάδας Αεριοστρόβιλου Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ) Αρ. 4 ανήλθε στο 45,14% και της ΜΑΣΚ Αρ. 5 σε 46,21%.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστρόβιλων Αρ. 1-3 για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 36,07%, της Μονάδας Αεριοστρόβιλου Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ) Αρ. 4 ανήλθε στο 44,06% και της ΜΑΣΚ Αρ. 5 σε 43,78%.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΕΚΕΛΕΙΑΣ

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Δεκέλειας, με εγκατεστημένη ισχύ 460 MW (6 x 60 MW Ατμοστρόβιλοι και 100 MW Μονάδες Εσωτερικής Καύσης), παρήγαγε κατά το 2016 το 34,97% (1 557 984 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής, ενώ κατά την ίδια περίοδο εξήγαγε το 34,91% (1 478 490 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστρόβιλων για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 29,71% και ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης ανήλθε στο 41,58%.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Ατμοστρόβιλων για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 28,05% και ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης ανήλθε στο 39,27%.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΟΝΗΣ

Η εγκατεστημένη ισχύς του Σταθμού είναι 150 MW (4 x 37,5 MW). Σημειώνεται ότι από τις 14 Οκτωβρίου 2013, οι Μονάδες Αρ. 3, 4, 5 και 6 έχουν αποσυρθεί από την εγκατεστημένη ισχύ των θερμικών μονάδων η οποία τώρα έχει μειωθεί στα 0 MW. Οι τέσσερις αεριοστρόβιλοι

(37,5 MW έκαστος) παραμένουν σε λειτουργία.

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Μονής παρήγαγε κατά το 2016 το 0,53% (23 658 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής, ενώ κατά την ίδια περίοδο εξήγαγε το 0,54% (22 763 MWh) της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που εξήχθη από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης των Αεριοστρόβιλων για μονάδες παραγωγής ανήλθε στο 24,33%, ενώ ο αντίστοιχος θερμικός βαθμός απόδοσης των Αεριοστρόβιλων για μονάδες εξαγωγής ανήλθε στο 23,41%.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ

Οι μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα γύρω από τους Σταθμούς Βασιλικού και Δεκέλειας γίνονται με δύο ειδικά εξοπλισμένες κινητές μονάδες για κάθε Σταθμό. Οι μονάδες είναι εξοπλισμένες με όργανα για μετρήσεις των συγκεντρώσεων σε επίπεδο εδάφους. Τα όργανα αυτά είναι για τη μέτρηση της σκόνης, των οξειδίων του αζώτου (NO_x), του διοξειδίου του θείου (SO₂), του μονοξειδίου του άνθρακα (CO) και του όζοντος (O₃). Επίσης περιλαμβάνεται εξοπλισμός για μετρήσεις μετεωρολογικών δεδομένων όπως είναι η ταχύτητα του ανέμου, η διεύθυνση του ανέμου, η θερμοκρασία και η σχετική υγρασία.

Λόγω των ψηλών εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου από τις Μηχανές Εσωτερικής Καύσης MEK1 στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας, η Αρχή αποφάσισε την εγκατάσταση Αντιρρυπαντικού συστήματος μείωσης των εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου.

ΜΕΛΕΤΕΣ

Η Διεύθυνση Παραγωγής ασχολήθηκε κατά το 2016, με διάφορα θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν πάνω στην Αρχή και ειδικότερα σε θέματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Υποβλήθηκε προς το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος πιστοποιημένη μελέτη με υπολογισμούς των εκπομπών του Διοξειδίου του Άνθρακα για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με την πρόνοια του σχετικού Νόμου για την θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ηλεκτρική ενέργεια

Κατά το 2016 το σύνολο της παραγωγής από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ ήταν 4 455 189 MWh, έναντι 4 127 876 MWh το 2015, παρουσίασε δηλαδή αύξηση περίπου 7,93% σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Το Σχεδιάγραμμα 2 (σελ. 24) δείχνει το σύνολο των κιλοβατώραν που παράχθηκαν από το 2009 ως το 2016. Στο ίδιο σχεδιάγραμμα φαίνεται επίσης, η προβλεπόμενη παραγωγή κάθε χρόνου, για την περίοδο 2017 μέχρι το 2026.

Απώλειες στο σύστημα Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής

Οι ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια μέσα στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 4,95% της συνολικής παραγωγής έναντι 5,35% του περασμένου χρόνου.

Το Σχεδιάγραμμα 3 (σελ. 22) δείχνει την παραγωγή ηλεκτρισμού και την κατανομή των πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών.

Κατανάλωση καυσίμων

Η ολική κατανάλωση καυσίμων τύπου μαζούτ στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 882 677 μετρικοί τόνοι σε σύγκριση με 857 868 μετρικούς τόνους που καταναλώθηκαν τον προηγούμενο χρόνο, παρουσιάζοντας αύξηση 2,89% περίπου.

Η ολική κατανάλωση ακάθαρτου πετρελαίου (ντίζελ) στους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 149 967 μετρικοί τόνοι σε σύγκριση με 89 358 μετρικούς τόνους που καταναλώθηκαν το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση 67,83% περίπου.

Η μέση θερμική αξία των καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν κατά το 2016 ήταν 42 844 kJ/kg, σε σύγκριση με 43 017 kJ/kg το 2015.

Βαθμός Απόδοσης των Σταθμών

Ο μέσος βαθμός απόδοσης κατά το 2016, με βάση την ολική

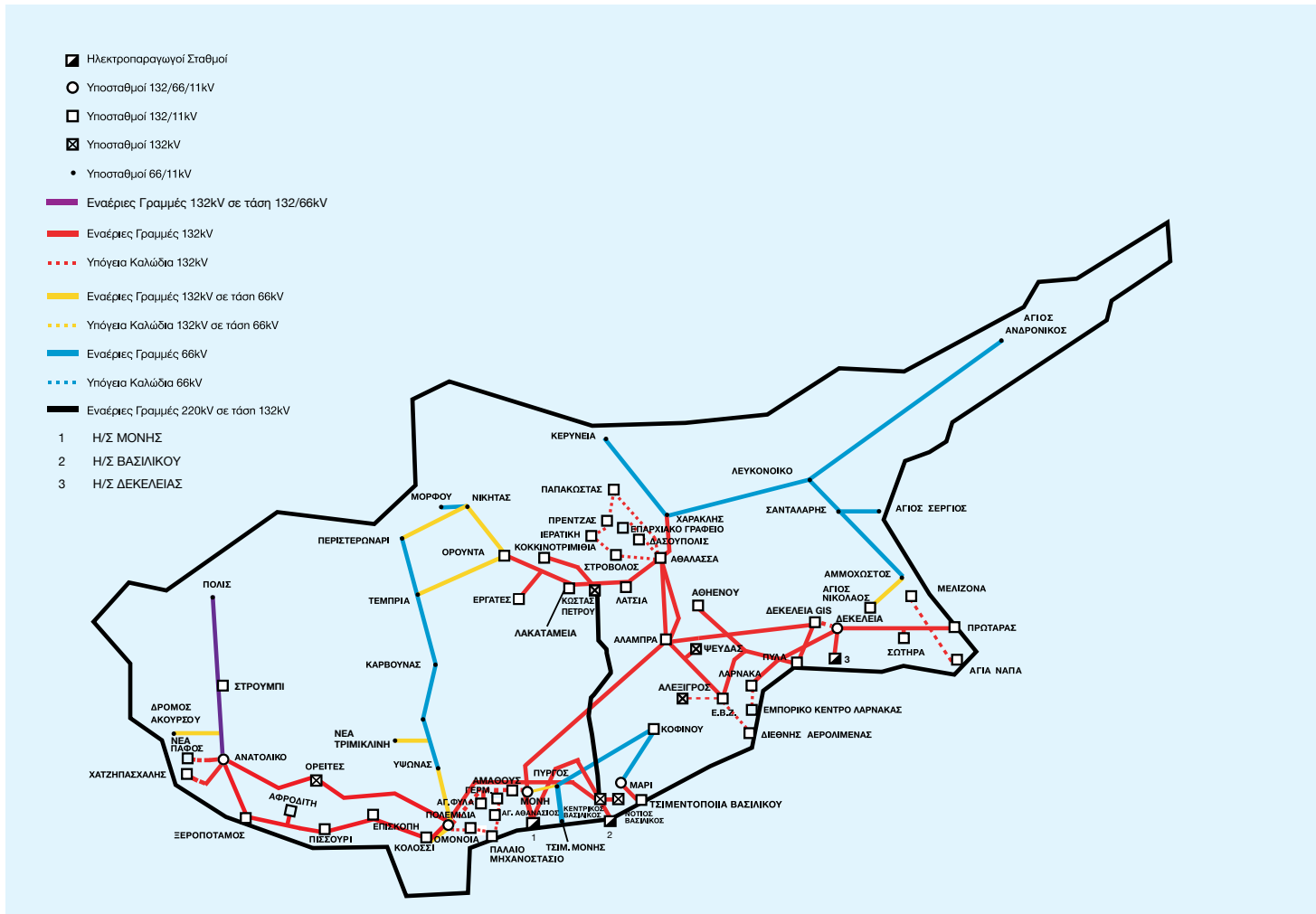
παραγωγή και από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς ήταν 36,25% σε σύγκριση με 36,47% το 2015. Η απαιτούμενη μέση θερμότητα ανά παραγόμενη κιλοβατώρα ήταν 10 448 kJ/kWh, σε σύγκριση με 10 429 kJ/kWh το 2015.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Αρχή αποφάσισε να εγκαταστήσει αντιρρυπαντικό σύστημα μείωσης των εκπομπών οξειδίου του αζώτου στις Μονάδες Εσωτερικής Καύσης MEK1 στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας, η εμπορική λειτουργία του οποίου αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2017.

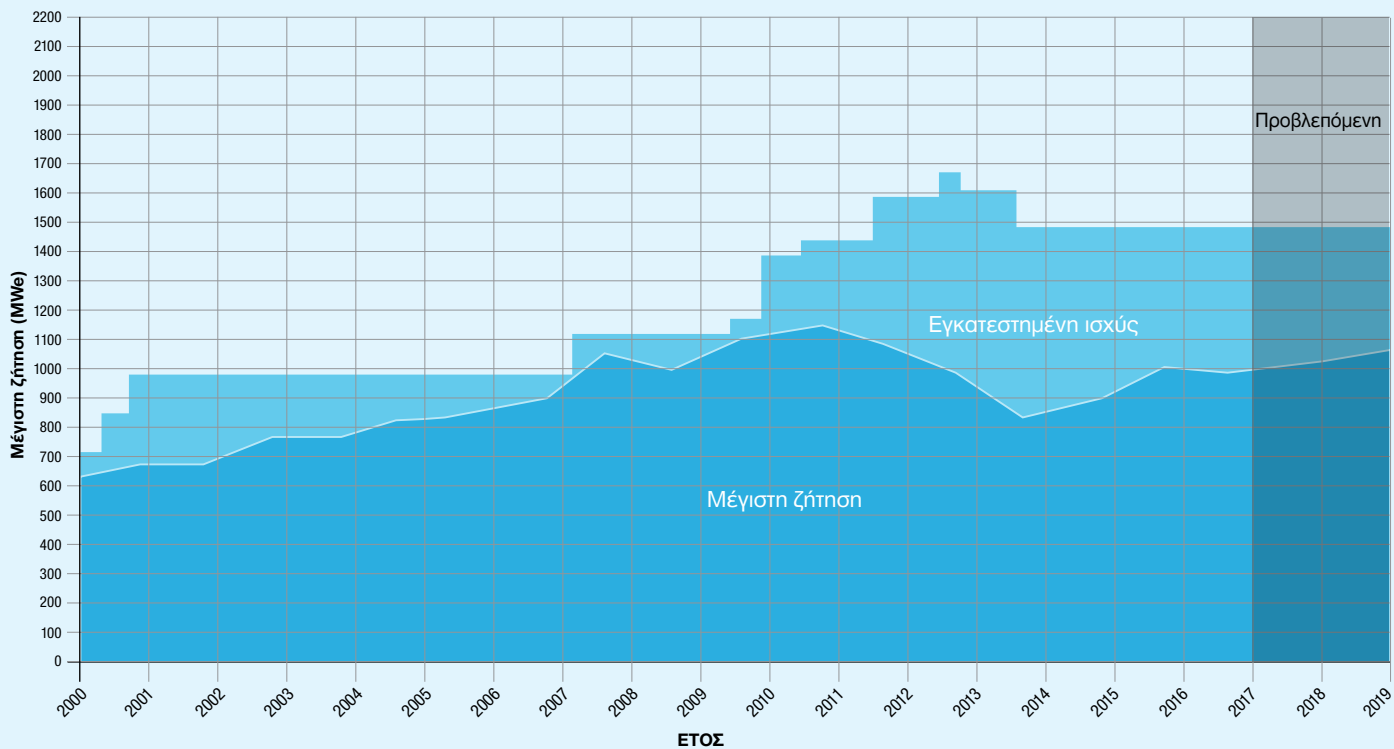
Επίσης η Αρχή προχώρησε στις σχετικές μελέτες για εγκατάσταση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών σε όλες τις Μονάδες στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού. Επίσης θα προχωρήσει η εγκατάσταση των υποδομών για καύση φυσικού αερίου στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού.

Η Αρχή αναμένεται αρχές του νέου έτους να εκδώσει Διαγωνισμό για επικαιροποίηση του Αναπτυξιακού προγράμματός της, το οποίο θα καταδείξει κατά πόσο επιβάλλεται, και τότε, να εγκατασταθεί νέα Μονάδα Παραγωγής.

Σχεδιάγραμμα 1

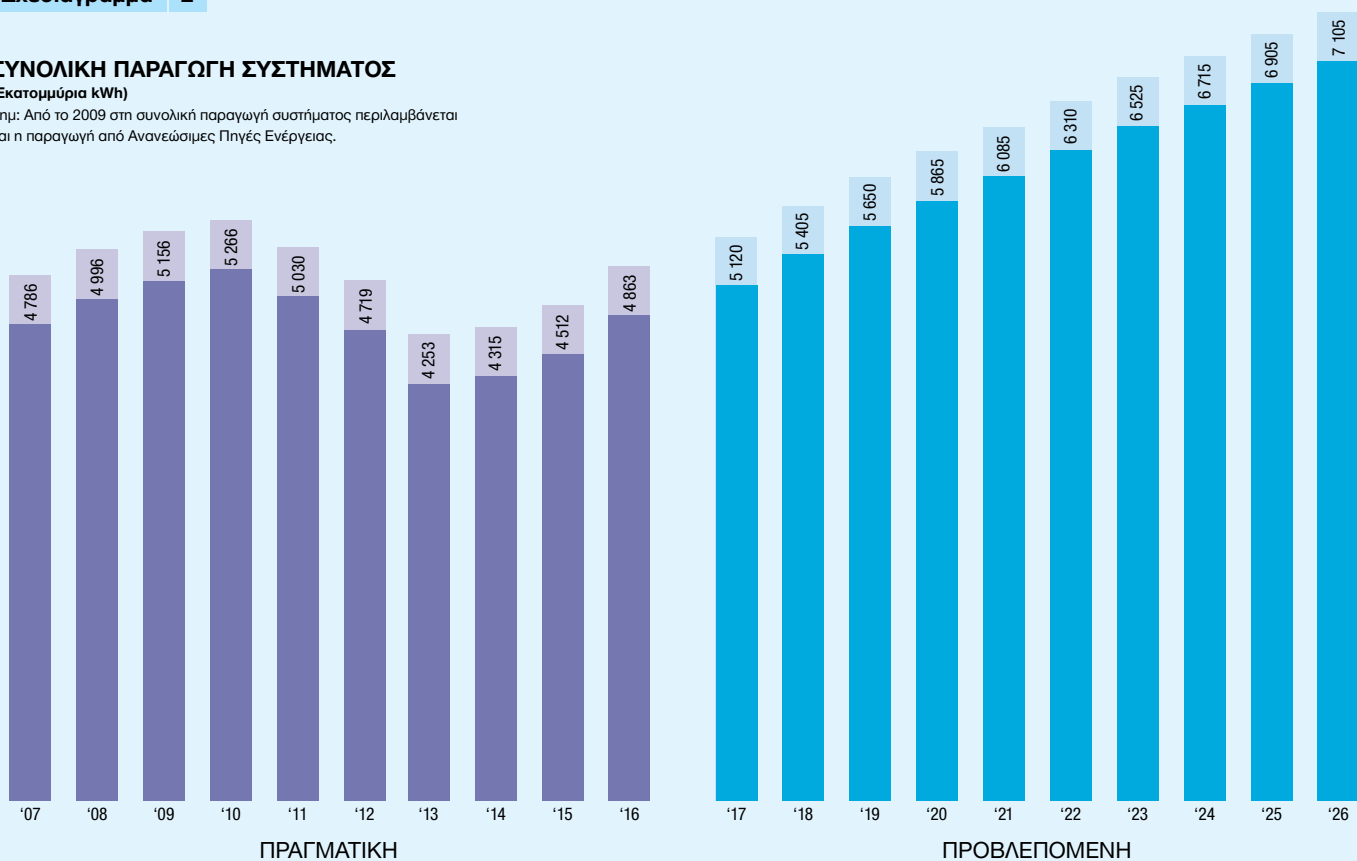

Σχεδιάγραμμα 2

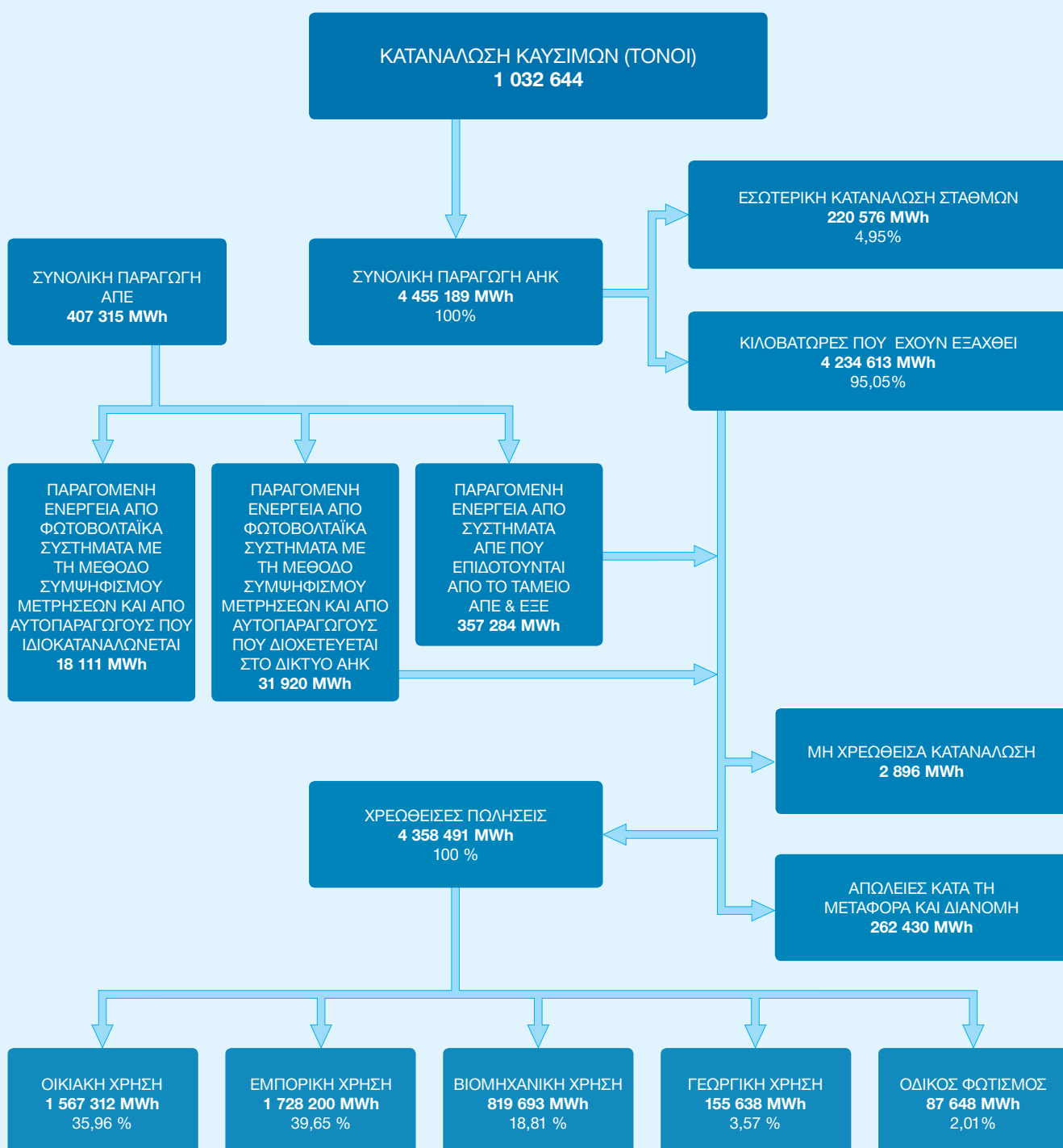
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

(Εκατομύρια kWh)

Σημ: Από το 2009 στη συνολική παραγωγή συστήματος περιλαμβάνεται και η παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

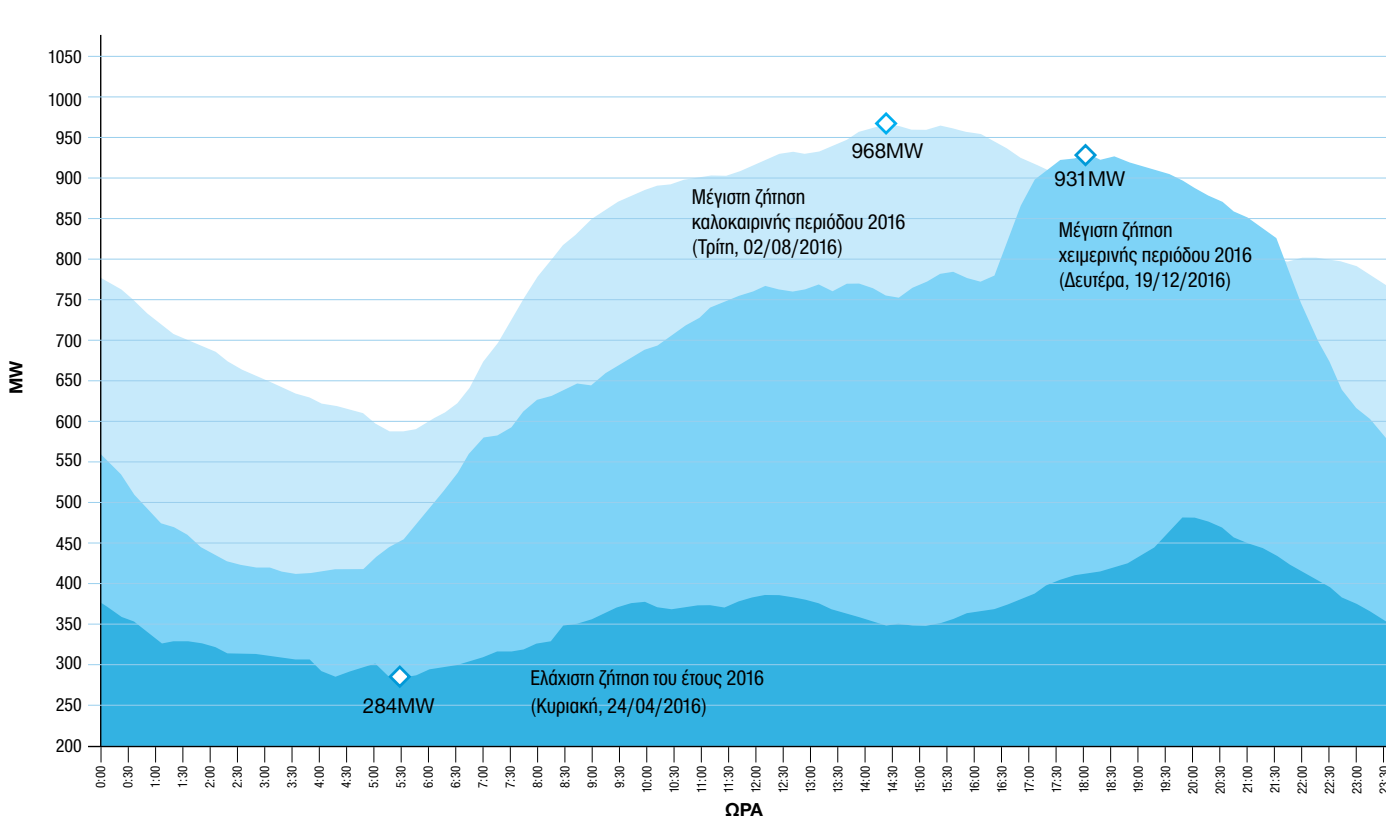
**ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΗΚ ΓΙΑ ΤΟ 2016**

Σχεδιάγραμμα 4

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΗΚ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ (ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗΣ ΚΑΙ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Ο ολικός αριθμός καταναλωτών στις ελεύθερες περιοχές έφθασε κατά το τέλος του 2016 σε 565 556 σημειώνοντας αύξηση σε απόλυτους αριθμούς 5 856 καταναλωτές ή 1,0%.

Ο Πίνακας 1 πιο κάτω παρουσιάζει τον αριθμό των καταναλωτών κατά κατηγορία, καθώς και την ποσοστιαία αύξηση/μείωση σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας στις ελεύθερες περιοχές ανήλθαν σε 4 358,5 GWh, σε σύγκριση με 4 036,1 GWh το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση 7,0%.

Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία καταναλωτών και την ποσοστιαία αύξηση/μείωση σε σύγκριση με τις πωλήσεις του προηγούμενου χρόνου.

Οι πωλήσεις για τα έτη 2014, 2015 και 2016 παρουσιάζονται στο Σχεδιάγραμμα 5.

Οι πωλήσεις και τα έσοδα για το 2016 κατά κατηγορία χρήσεως και ως ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων και εσόδων της ΑΗΚ, εμφανίζονται στο Σχεδιάγραμμα 6.

Πίνακας 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Κατηγορία καταναλωτών	Κατά την 31.12.2016	Κατά την 31.12.2015	Διαφορά %
Οικιακή	442 293	437 577	1,1
Εμπορική	86 494	85 525	1,1
Βιομηχανική	9 596	9 712	(1,2)
Γεωργική	15 886	15 748	0,9
Οδικός Φωτισμός	11 287	11 138	1,3
ΣΥΝΟΛΟ	565 556	559 700	1,0

Πίνακας 2

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh)

Κατηγορία καταναλωτών	Κατά την 31.12.2016	Κατά την 31.12.2015	Διαφορά %
Οικιακή	1 567 312	1 475 972	6,2
Εμπορική	1 728 200	1 659 588	4,1
Βιομηχανική	819 693	685 864	19,5
Γεωργική	155 638	129 447	20,2
Οδικός Φωτισμός	87 648	85 211	2,9
ΣΥΝΟΛΟ	4 358 491	4 036 082	8,0

ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΑΙΧΜΗΣ

Οι πωλήσεις με βάση τη διατίμηση εκτός αιχμής (Κώδικας 55) ανήλθαν στις 44 400 MWh σημειώνοντας μείωση κατά 2 169 MWh ή 4,66% σε σύγκριση με το 2015, η οποία οφείλεται κυρίως στις πιο ήπιες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν. Η μέση τιμή ηλεκτρικού ρεύματος, για τη διατίμηση με κώδικα 55, μειώθηκε από 9,74 σεντ το 2015 σε 6,38 σεντ το 2016.

Οι καταναλωτές στη διατίμηση εκτός αιχμής ανέρχονταν σε 20 889 σημειώνοντας μείωση κατά 81. Από αυτούς οι 20 575 (ποσοστό 96,9%) ήταν οικιακοί καταναλωτές με μέση κατανάλωση 2 092 kWh σε σύγκριση με 2 186 kWh κατά το 2015.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

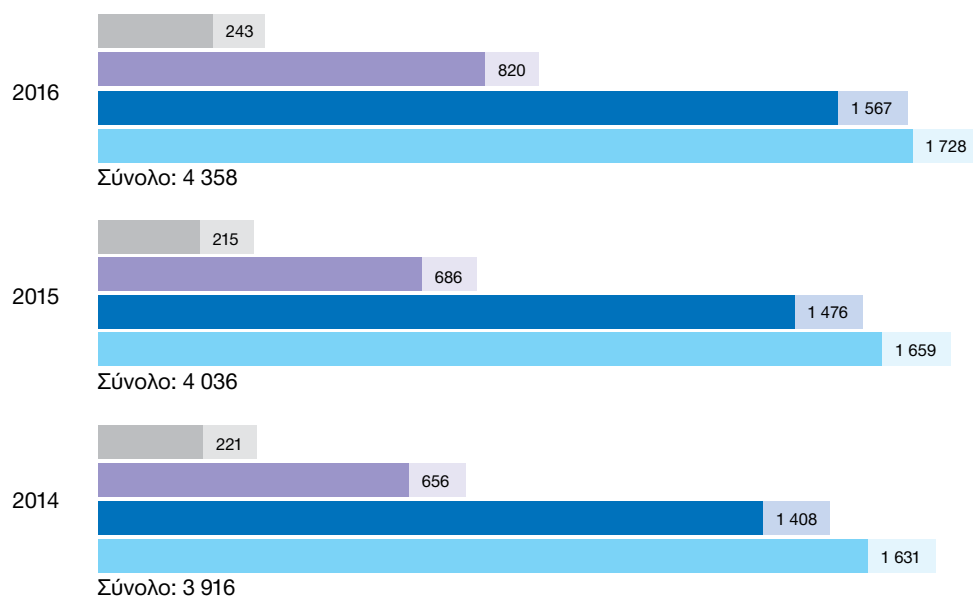
Στο πλαίσιο της αναβάθμισης των υπηρεσιών της ΑΗΚ και στην προσπάθεια για εξοικονόμηση ενέργειας, αποστάλθηκε στους μηνιαίους πελάτες όπως και κάθε χρόνο, επίσης στατιστική κατάσταση. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη μηνιαία κατανάλωση και τη μέγιστη ζήτηση των υποστατικών τους, καθώς επίσης και τους μηνιαίους συντελεστές ισχύος και φορτίου, συντελεστές οι οποίοι είναι άμεσα συσφρασμένοι με την ορθολογιστική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας.

Σχεδιάγραμμα 5

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

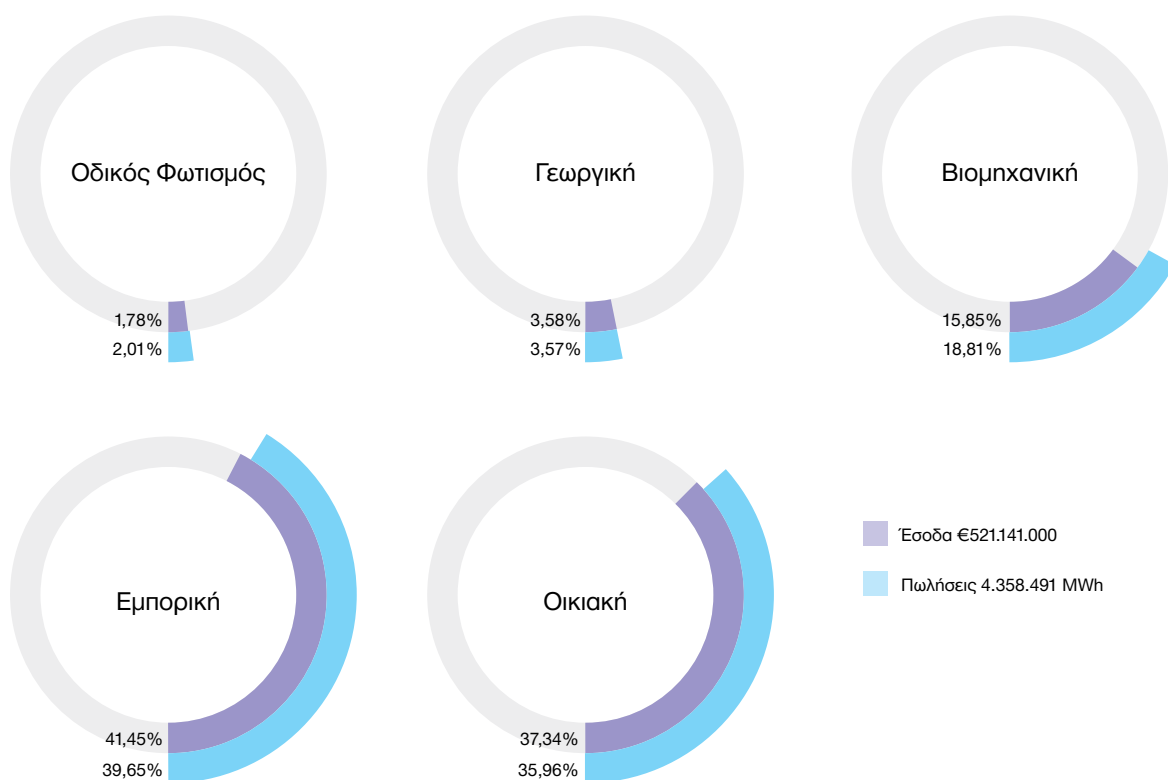
(εκατομμύρια kWh)

- Άλλες Χρήσεις
- Βιομηχανική Χρήση
- Οικιακή Χρήση
- Εμπορική Χρήση

Σχεδιάγραμμα 6

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ & ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Στην ειδική διατίμηση με κώδικα 08 για συγκεκριμένες ομάδες ευάλωτων καταναλωτών, μέχρι το Δεκέμβριο του 2016 είχαν ενταχθεί 17 647 πελάτες. Το συνολικό όφελος των πελατών αυτών για το 2016 και κατά συνέπεια τα μειωμένα έσοδα της ΑΗΚ ήταν της τάξης των €3.048.713 σε σύγκριση με το αν οι πελάτες αυτοί ήταν ενταγμένοι στη διατίμηση με κώδικα 05.

Η μέση τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ανά κιλοβατώρα για όλες τις κατηγορίες μειώθηκε από 14,281 σεντ το 2015 σε 11,957 σεντ το 2016 ή κατά 16,3%, ως αποτέλεσμα της διεθνούς μείωσης της τιμής του πετρελαίου καθώς επίσης της μόνιμης μείωσης 8% που επιβλήθηκε από την ΡΑΕΚ στη βασική τιμή των διατιμήσεων από το 2014.

Μέσα στο πλαίσιο της Ελευθεροποιημένης Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο, η Ομάδα Διατιμήσεων της ΑΗΚ κατά το 2016 σε συνεργασία με εξωτερικούς Συμβούλους επεξεργάστηκε νέες διατιμήσεις οριακού κόστους.

Η όλη προσπάθεια εστιάστηκε στην απλοποίηση και στη μείωση του αριθμού των διατιμήσεων καθώς και στη εξάλειψη των διεπιδοτήσεων που υπάρχουν μεταξύ των διάφορων κατηγοριών διατιμήσεων. Η ΑΗΚ μετά από διαβουλεύσεις που είχε με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), υπόβαλε στη ΡΑΕΚ νέα μελέτη διατιμήσεων, τον Οκτώβριο του 2016. Με οδηγίες της ΡΑΕΚ η νέα μελέτη των διατιμήσεων τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 27/10/2016 μέχρι τις 27/11/2016. Τα σχόλια που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους, κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης θα ληφθούν υπόψη σε νέα αναθεωρημένη μελέτη που θα υποβληθεί στη ΡΑΕΚ στις αρχές του 2017.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ

Στο πλαίσιο της Έρευνας Φορτίου, η ΑΗΚ χρησιμοποιεί λογισμικό ανάκτησης πληροφοριών με αυτόματη εξ αποστάσεως ανάγνωση των καταναλώσεων και των καμπύλων φορτίου των πελατών. Με το πρόγραμμα αυτό επιτυγχάνεται η απευθείας παρακολούθηση του φορτίου των πελατών, η αυτόματη ανάκτηση πληροφοριών και η έγκαιρη ετοιμασία σχετικών εκθέσεων αποτελεσμάτων Έρευνας Φορτίου.

Κατά τη διάρκεια του 2016 συνεχίστηκε η εφαρμογή αυτής της μεθόδου Έρευνας Φορτίου για όλους τους μεγάλους πελάτες της ΑΗΚ, που τροφοδοτούνται στη ψηλή και μέση τάση καθώς και για Εμπορικούς και Βιομηχανικούς καταναλωτές στη χαμηλή τάση. Τα στοιχεία που έχουν περισυλλεγεί αναλύθηκαν, έτυχαν επεξεργασίας και ακολούθως χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία της νέας μελέτης των διατιμήσεων.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Με την εφαρμογή του Συστήματος Εξυπηρέτησης και Τιμολόγησης Πελατών, τα επίπεδα εξυπηρέτησης και πληροφόρησης των πελατών της ΑΗΚ έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Επίσης, με το νέο

Σύστημα διευκολύνεται και επιταχύνεται σε μεγάλο βαθμό η καθημερινή εργασία των Τμημάτων της Διεύθυνσης Προμήθειας των Περιφερειακών Γραφείων της ΑΗΚ. Το όλο Σύστημα αποτελεί το κύριο εργαλείο και πηγή πληροφόρησης του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών (Contact Centre).

Εντός του 2016, άρχισε η τεχνική αναβάθμιση του Συστήματος, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2017.

ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών δίνει την ευχέρεια στην ΑΗΚ να εξυπηρετεί και να πληροφορεί τους καταναλωτές/πελάτες της γρήγορα, ποιοτικά και αποτελεσματικά, να προβάλλει μια προοδευτική και δυναμική εικόνα και να ανταποκρίνεται γενικά στις προσδοκίες των καταναλωτών/πελατών της.

Αυτοματοποιημένη Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών

Μια από τις Υπηρεσίες που προσφέρονται στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης της ΑΗΚ είναι και η Αυτοματοποιημένη Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών. Σε αυτή την υπηρεσία, οι πελάτες μας τους οποίους η ένδειξη του μετρητή τους, δεν έγινε κατορθωτό να καταγραφεί, πχ επειδή το υποστατικό τους ήταν κλειστό, μπορούν να τηλεφωνούν οποιαδήποτε ώρα, στον αριθμό ελευθέρων κλήσεων 80006000, πληκτρολογώντας μόνοι τους τη σχετική ένδειξη. Κατά τη διάρκεια του 2016, η Υπηρεσία Καταγραφής Μετρητών δέχτηκε περίπου 21 900 κλήσεις.

Υπηρεσία Λογαριασμών

Για την υπηρεσία λογαριασμών οι πελάτες μας μπορούν να τηλεφωνούν στον παγκύπριο τετραψήφιο αριθμό 1800. Σε αυτή την υπηρεσία μπορούν οι πελάτες μας να ενημερώνονται αυτόματα για το υπόλοιπο του λογαριασμού τους πληκτρολογώντας τον «Αριθμό Λογαριασμού» τους. Επίσης δίδονται πληροφορίες και επεξηγήσεις για λογαριασμούς, για τρόπους εξόφλησης λογαριασμών, για διαδικασία για συνδέσεις, επανασυνδέσεις/αποσυνδέσεις/μεταβιβάσεις, επεξήγηση οικιακών διατιμήσεων, διαδικασία για να γίνει κάποιος νέος πελάτης κλπ. Κατά τη διάρκεια του 2016, η Υπηρεσία Λογαριασμών δέχτηκε περίπου 127 500 κλήσεις.

Υπηρεσία Βλαβών και Παραπόνων

Η Υπηρεσία Βλαβών και Παραπόνων του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών, έχει αντικαταστήσει και ενισχύσει τις υπηρεσίες που προσέφερε το Παγκύπριο Κέντρο Αναφοράς Βλαβών (ΠΑΚΑΒ).

Σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι, να προσφέρει στους πελάτες μας πλήρη και ποιοτική τηλεφωνική ανταπόκριση κατά τη διάρκεια μεγάλων βλαβών που δημιουργούν εκτεταμένες διακοπές στην ηλεκτροδότηση, καθώς και στις καθημερινές μεμονωμένες βλάβες στο δίκτυο της ΑΗΚ, στα υποστατικά των πελατών μας και στον οδικό φωτισμό. Επιπρόσθετα, καταγράφονται οποιαδήποτε παράπονα των πελατών μας, σχετικά με το δίκτυο της ΑΗΚ όπως κλαδέματα, προβλήματα στον οδικό φωτισμό κ.λ.π.

Τα τηλεφωνήματα των πελατών μας διοικούνται μέσω του παγκύπριου τετραψήφιου τηλεφωνικού αριθμού 1800 στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης σε Λειτουργούς Εξυπηρέτησης Πελατών όπου καταγράφονται ηλεκτρονικά οι βλάβες οι οποίες στη συνέχεια διοικούνται στα συνεργεία επιφυλακής βλαβών των Περιφερειών για επίλυση. Κατά τη διάρκεια του 2016, η Υπηρεσία Υπηρεσίας Βλαβών και Παραπόνων δέχτηκε περίπου 176 000 κλήσεις.

Για βελτίωση της καταγραφής των βλαβών και παραπόνων των πελατών της, η ΑΗΚ έχει δημιουργήσει το νέο λογισμικό «Προμηθέας» το οποίο τέθηκε σε λειτουργία τον Ιανουάριο του 2014.

Υπηρεσία Νέων Αιτήσεων

Σε αυτή την υπηρεσία οι πελάτες μας μπορούν να τηλεφωνούν παγκύπρια στον τετραψήφιο αριθμό 1800 και να ενημερώνονται είτε αυτόματα είτε από Λειτουργούς του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης για τα έγγραφα που χρειάζεται να προσκομίσουν με την αίτηση ηλεκτροδότησης, καθώς επίσης να πληροφορούνται σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αίτηση τους. Το 2016, η υπηρεσία αυτή δέχτηκε περίπου 17 600 κλήσεις.

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ «ΕΝΤΑΧΘΕΙΤΕ ΚΑΙ ΚΕΡΔΙΣΤΕ»

Η Διεύθυνση Προμήθειας συνέχισε και εντός του 2016 την εκστρατεία της «Ενταχθείτε και κερδίστε» με την οποία έδινε την ευκαιρία σε πελάτες της να κερδίσουν κουπόνια αξίας €100 από υπεραγορά. Συγκεκριμένα οι πελάτες που εξοφλούν τον λογαριασμό τους μέσω τραπεζικής εντολής λαμβάνουν μέρος σε κλήρωση για 10 κουπόνια κάθε έξι μήνες, ενώ οι πελάτες που εξοφλούν τον λογαριασμό τους μέσω τραπεζικής εντολής και παράλληλα λαμβάνουν τον λογαριασμό τους ηλεκτρονικά λαμβάνουν μέρος σε κλήρωση για 10 κουπόνια κάθε τρεις μήνες.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ SMS ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Θέλοντας να βοηθήσει ακόμη περισσότερο τους πελάτες της που για οποιονδήποτε λόγο καθυστέρησαν την εξόφληση του λογαριασμού τους, η Διεύθυνση Προμήθειας καθιέρωσε την υπηρεσία αποστολής sms. Συγκεκριμένα με την υπηρεσία αυτή γίνεται ακόμη μια πρόσθετη ενημέρωση των πελατών για να διευθετήσουν τις υποχρεώσεις τους πριν προχωρήσει η ΑΗΚ τη διακοπή ρεύματος στα υποστατικά τους, λαμβάνοντας σχετικό μήνυμα στο κινητό τους τηλέφωνο (sms).

ΑΣΥΡΜΑΤΟ ΔΙΚΤΥΟ WiFi ΣΤΑ ΚΕΠ

Η Διεύθυνση Προμήθειας βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας να λειτουργήσει ασύρματο δίκτυο wifi σε οκτώ ΚΕΠ της ΑΗΚ σε όλη την Κύπρο, για δωρεάν πρόσβαση των πελατών της στο διαδίκτυο. Το έργο αυτό αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία αρχές του 2017.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΗΚ - EAC Application

Εντός του Οκτωβρίου 2016, η Διεύθυνση Προμήθειας προκήρυξε Διαγωνισμό για σχεδιασμό και λειτουργία ειδικής εφαρμογής για κινητά και tablets, για συσκευές iOS και Android. Μέσω αυτής της εφαρμογής οι πελάτες της ΑΗΚ θα μπορούν να ενημερωθούν για διάφορα θέματα της ΑΗΚ που τους ενδιαφέρουν. Το όλο έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2017.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ΑΗΚ ενεργώντας πάντα μέσα στα αυστηρά πλαίσια των κατάλληλα ρυθμισμένων και εναρμονισμένων Νόμων και Κανονισμών, συνέχισε και εντός του 2016 να παρέχει κάθε δυνατή τεχνική βοήθεια και προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων των αιτητών/πελατών της για εγκατάσταση Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες και τις διατάξεις της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/28/ΕΚ (προηγούμενη 2001/77/ΕΚ), κατά την ενταξιακή μας πορεία και εναρμόνιση με τις Οδηγίες, Νομοθεσία και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κυβέρνηση προέβλεπε μεταξύ άλλων και στη λήψη των καταλλήλων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων για την προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και γενικά της εξοικονόμησης ενέργειας, με απώτερο στόχο την αύξηση της συνεισφοράς των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας μας.

Με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία και σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, η ΑΗΚ για τους παραγωγούς που είναι ενταγμένοι στα Σχέδια Χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, είναι υποχρεωμένη να αγοράζει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και διοικείται στο Δίκτυο της σε τιμή κόστους αποφυγής που καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Γι' αυτό το σκοπό η ΑΗΚ συννομολογεί με τον Παραγωγό ΑΠΕ, σχετική Σύμβαση Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Επιπρόσθετα της τιμής που καταβάλλει η ΑΗΚ στον Παραγωγό, ο Παραγωγός τυχάνει επιδότησης για τις παραγόμενες κιλοβατώρες από το Ειδικό Ταμείο Χορηγιών/Επιδότησεων, εφόσον έχει εγκριθεί/ενταχθεί στο Σχέδιο Χορηγιών/Επιδότησεων.

Μέχρι το τέλος του 2016 έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν 1 918 Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Φ.Σ.), (1 914 Φ.Σ. το τέλος του 2015, δηλαδή αύξηση 0,2%), με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 53 778 kW (50 458 kW το τέλος του 2015, δηλαδή αύξηση 6,6%) και συνολική παραγωγή 94 406 021 kWh (86 843 452 kWh το 2015, δηλαδή αύξηση 8,7%). Επιπρόσθετα θα πρέπει να αναφέρουμε ότι κατά το τέλος του 2016 λειτουργούν και 14 Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Βιομάζα/Βιοαέριο με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 9 714 kW και συνολική παραγωγή 36 606 521 kWh. Τα έξι Αιολικά Πάρκα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύς 157,5 MW, εντός του 2016, παρήγαγαν 226 271 924 kWh.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΤΥΩΝ

Η Επιχειρηματική Μονάδα Δικτύων είναι με βάση την πρόσφατη αναθεώρηση της Κυπριακής Νομοθεσίας ο Ιδιοκτήτης & Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής και ο Ιδιοκτήτης του Δικτύου Μεταφοράς. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Μονάδας είναι ότι ασχολείται με το εκ φύσεως μονοπωλιακό μέρος της εργασίας της ΑΗΚ που δημιουργεί την ανάγκη για ελεγχόμενη Ρύθμιση, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Κυπριακό Κράτος και αφορούν τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Η Επιχειρηματική Μονάδα Δικτύων διαχρονικά στοχεύει στις βέλτιστες τεχνολογικές λύσεις που θα προσφέρουν την πιο αξιόπιστη παροχή ηλεκτρισμού στο χαμηλότερο κόστος. Ειδικότερα τώρα με τη διείσδυση της διεσπαρμένης παραγωγής και την ανάπτυξη της δυνατότητας αμφίδρομης επικοινωνίας των καταναλωτών με τα σημεία ελέγχου του δικτύου μέσω σύγχρονης και αξιόπιστης τηλεπικοινωνιακής υποδομής, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις και η ανάγκη ταυτόχρονα για μετεξέλιξη του δικτύου σε έξυπνο δίκτυο, με όλα τα οφέλη που προσφέρει.

Η οργανική δομή της Επιχειρηματικής Μονάδας Δικτύων αποτελείται από τις ακόλουθες Διευθύνσεις και τα αντίστοιχα Τμήματα στα Περιφερειακά Γραφεία:

- Διεύθυνση Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
- Διεύθυνση Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ)
- Διεύθυνση Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ)

Όλες οι δραστηριότητες των Περιφερειακών Γραφείων, πλην της Προμήθειας, υπάγονται στην Επιχειρηματική Μονάδα Δικτύων και σκοπό έχουν την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με όλο το φάσμα του δικτύου. Η επιδίωξη των Περιφερειακών Γραφείων είναι η όσο το δυνατό καλύτερη προσφορά υπηρεσιών στους πελάτες με απώτερο στόχο την αδιάλειπτη και αξιόπιστη ποιοτική παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και τη σύνδεση νέων καταναλωτών.

Για καλύτερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των πελατών, τα Περιφερειακά Γραφεία είναι πιστοποιημένα με το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO9001 και είναι δεσμευμένα έναντι της ΡΑΕΚ, να τηρούν τον Χάρτη του Πελάτη με συγκεκριμένες εγγυημένες υπηρεσίες.

Τα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ είναι τα πιο κάτω:

- Περιφερειακό Γραφείο Λευκωσίας - Κερύνειας - Μόρφου
- Περιφερειακό Γραφείο Λεμεσού
- Περιφερειακό Γραφείο Αμμοχώστου - Λάρνακας
- Περιφερειακό Γραφείο Πάφου

Τα Περιφερειακά Γραφεία είναι οργανωμένα στα ακόλουθα Τμήματα που υπάγονται στις τρεις διευθύνσεις της Επιχειρηματικής Μονάδας Δικτύων:

- Μελέτες / Προγραμματισμός / Όροι Σύνδεσης (ΔΣΔ)
- Εξυπηρέτηση Χρηστών / Επιθεώρηση Εγκαταστάσεων (ΔΣΔ)
- Κατασκευές & Συντήρηση Δικτύου Διανομής (ΙΣΔ)
- Κατασκευές και Συντήρηση Δικτύου Μεταφοράς (ΙΣΜ)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Οι ιδιαίτερες ευθύνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις που αφορούν τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και που απορρέουν από την Κυπριακή Νομοθεσία δημιουργούν ιδιαίτερες ανάγκες για βέλτιστη, αυστηρή και αποτελεσματική εφαρμογή τους προς όφελος των καταναλωτών και της οικονομίας.

Το έργο του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής είναι η ανάπτυξη και η αποδοτική λειτουργία του Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, καθώς επίσης η διασφάλιση της διαφανούς και αμερόληπτης πρόσβασης στο δίκτυο των καταναλωτών και γενικότερα όλων των χρηστών του δικτύου. Στοχεύει στην αξιόπιστη τροφοδοσία των καταναλωτών, στην ποιότητα της τάσης του ρεύματος, στη διαρκή βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης, αλλά και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού αφού σχεδόν όλοι οι Παραγωγοί, Προμηθευτές, Καταναλωτές και Παραγωγοκαταναλωτές είναι χρήστες του Δικτύου Διανομής.

Με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας που είναι σε ισχύ, οι εργασίες που εκτελούνται από τον ΔΣΔ αφορούν:

1. Την ικανοποίηση αιτημάτων των χρηστών

- Νέες Συνδέσεις Καταναλωτών και Παραγωγών
- Αύξηση φορτίου υφιστάμενων καταναλωτών
- Μετακινήσεις Δικτύου
- Επεκτάσεις Δικτύου Οδικού Φωτισμού

2. Την ανάπτυξη του Δικτύου

- Ενισχύσεις, βελτιώσεις και εκσυγχρονισμός του Δικτύου
- Κατασκευή Κέντρων Διανομής και το αναγκαίο δίκτυο διασύνδεσης
- Επέκταση του Δικτύου Φόρτισης Ηλεκτρικών Αυτοκινήτων (E-charge)

3. Τις εργασίες Λειτουργίας και Χρήσης του Δικτύου Διανομής

- Λειτουργία του Δικτύου Διανομής
- Εξυπηρέτηση των χρηστών δικτύου
- Προσφορά επικουρικών υπηρεσιών
- Καταμέτρηση των καταναλώσεων
- Υποστήριξη του ΔΣΜΚ στη λειτουργία του Συστήματος δίδοντας όλα τα αναγκαία στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λειτουργία του διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος στη χώρα μας.

4. Την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού στο επίπεδο της Διανομής

- Τη διαχείριση των πληροφοριών που διακινούνται στο διασυνδεδεμένο δίκτυο Διανομής με την εφαρμογή αρχιτεκτονικής έξυπνων δικτύων και έξυπνων μετρητών, προς όφελος όλων που συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Την εξυπηρέτηση της διεσπαρμένης παραγωγής με συστήματα συμψηφισμού μέτρησης, την πρόβλεψη της ζήτησης, κ.λ.π.
- Την εξυπηρέτηση των καταναλωτών μέσα από συστήματα διαχείρισης της ζήτησης για βέλτιστη αξιοποίηση της υποδομής της Διανομής προς ικανοποίηση όλων των αναγκών των καταναλωτών με τον πιο οικονομικό τρόπο.
- Την προσφορά των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών για αποτελεσματική λειτουργία όλων των ενεργών στοιχείων που είναι συνδεδεμένα στο δίκτυο Διανομής.

Στο πλαίσιο του ρόλου της ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, η Επιχειρηματική Μονάδα Δικτύων κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, μεταξύ άλλων:

- Διαχειρίστηκε τη διείσδυση των ακόλουθων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων:

Περιγραφή Φωτοβολταϊκών Συστημάτων	Αριθμός Παραγωγών	Συνολική Εγκατεστημένη Ισχύς (kW)
Φ/Β Συστήματα Συμψηφισμού Μετρήσεων (Net Metering)	9 135	28 250
Φ/Β Συστήματα Αυτοπαραγωγής	81	3 653
Άλλα Συστήματα με τη μέθοδο αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	1 918	53 782

- Διαχειρίστηκε την πρόταση GREEN+ που υποβλήθηκε από το Κυπριακό Κράτος και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από το πρόγραμμα NER 300. Αποτελεί μια μεγαλεπήβολη πρόταση, που αν υλοποιηθεί ως έργο, θα αποτελέσει μια πρωτοπόρα εφαρμογή έξυπνων δικτύων και διάσπαρτης παραγωγής σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές, κυρίως στην ευρύτερη περιοχή Τροόδους.
- Λειτουργήσε και διαχειρίστηκε το σύστημα φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, γνωστό ως e-charge, με στόχο την ενίσχυση της διείσδυσης της ηλεκτροκίνησης στη χώρα μας. Αυτή τη στιγμή το σύστημα περιλαμβάνει 16 σημεία φόρτισης. Επίσης εγκαταστάθηκε και τέθηκε σε λειτουργία ολόκληρο το σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης των φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων. Έχουν γίνει προτάσεις σε ενδιαφερόμενους για επέκταση της υποδομής φόρτισης με επιπρόσθετα σημεία στο Δήμο Λευκωσίας αλλά και εγκατάσταση φορτιστών ταχείας φόρτισης στους

αυτοκινητόδρομους. Κατά το έτος 2016 αποφασίστηκε η επέκταση της υπηρεσίας e-charge με τρεις επιπρόσθετους σταθμούς φόρτισης στην Περιφέρεια Λεμεσού. Οι πελάτες της υπηρεσίας e-charge, όπως και οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, αυξήθηκαν σημαντικά κατά το τελευταίο έτος.

- Συμμετείχε στο ερευνητικό έργο LIFE+ SmartPV, που σκοπεύει να βελτιστοποιήσει το σύστημα συμψηφισμού παραγωγής - κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (net-metering) για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders). Στόχος είναι η καλύτερη –από άποψη κόστους και απόδοσης– αξιοποίηση της φωτοβολταϊκής τεχνολογίας, η μεγαλύτερη διείσδυση της στο εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο και η έξυπνη διαχείριση της ζήτησης από τους καταναλωτές. Μέσα από το έργο, έχει δημιουργηθεί εργαλείο Πρόβλεψης της Παραγόμενης Ενέργειας από Φωτοβολταϊκά Συστήματα.

Λειτουργία Συστήματος SCADA/DMS (Distribution Management System)

Κατά το 2016, η ΑΗΚ προχώρησε σε συνεργασία με τους Συμβούλους της στον λεπτομερή σχεδιασμό για την υλοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος SCADA/DMS (Distribution Management System). Το Έργο θα περιλαμβάνει τόσο τον απαραίτητο εξοπλισμό και λογισμικά, όσο και την εγκαθίδρυση του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Διανομής (ΕΚΕΔ) τα οποία θα προσφέρουν στην Αρχή, ως Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), τα αναγκαία εργαλεία για την ολοκληρωμένη διαχείριση του δικτύου Διανομής, τόσο για τις καθημερινές εργασίες όσο και στις περιπτώσεις βλαβών.

Μελέτες Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής

Οι μελέτες ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής διενεργούνται και παρακολουθούνται από τα αρμόδια τμήματα των Περιφερειακών Γραφείων.

Το Τμήμα Μελετών των Περιφερειακών Γραφείων αποτελείται από τον Τομέα Μελετών/ Προγραμματισμού και την έκδοση Όρων Σύνδεσης. Η κύρια εργασία του Τομέα Μελετών είναι η διαχείριση αιτήσεων καταναλωτών ή παραγωγών για σύνδεση στο Δίκτυο και όλες οι συνεπαγόμενες εργασίες μελέτης, εξασφάλιση κυβερνητικών εγκρίσεων και συγκαταθέσεων. Ο Τομέας Έκδοσης Όρων Σύνδεσης ασχολείται αποκλειστικά με την Έκδοση των Όρων Σύνδεσης των Αιτητών.

Για σκοπούς επέκτασης και ανάπτυξης του συστήματος Διανομής συμπληρώθηκαν μέσα στο 2016 από τα Τμήματα Μελετών των Περιφερειακών Γραφείων 4 482 μελέτες σε σύγκριση με 3 304 το 2015, ήτοι αύξηση 35,6% περίπου.

Εξυπηρέτηση Χρηστών / Επιθεώρηση Εγκαταστάσεων

Οι βασικές εργασίες του Τμήματος περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Εξυπηρέτηση Χρηστών Δικτύου όσον αφορά τεχνικά θέματα ηλεκτρολογίας
- Εξυπηρέτηση Χρηστών Δικτύου αναφορικά με την Ποιότητα Παροχής

- Επιτόπια Διερεύνηση για σκοπούς σύνδεσης σε υφιστάμενο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης
- Προστασία Εισοδήματος/ Έλεγχος ακρίβειας μετρητών/ Διερεύνηση Βλαβών σε μετρητές
- Παράνομες επεμβάσεις/ Κλοπές/ Καταγραφές Ζημιών
- Έλεγχος/ Επανελέγχος Ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Καταναλωτών και Παραγωγών
- Η συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία σχετικά με τον έλεγχο, τη σύνδεση, και τη διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- Η συμμόρφωση των όρων πρόσβασης και χρήσης του Δικτύου Διανομής και των Κανόνων Αγοράς σχετικά με το Δίκτυο Διανομής
- Ενημέρωση Τμήματος Λειτουργίας για προβλήματα στο Δίκτυο Διανομής

Οι εργασίες αυτές διεκπεραιώνονται κατά κύριο λόγο από τα Τμήματα Εξυπηρέτησης Χρηστών/ Επιθεώρηση Εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Γραφείων.

Κατά το έτος επισκόπησης το Τμήμα Εξυπηρέτησης Χρηστών ξεκίνησε την εφαρμογή του Προτύπου ISO 17020 με σκοπό τη Διαπίστευση του Τμήματος στον επιτόπιο έλεγχο εγκαταστάσεων, φωτοβολταϊκών, μετρητών και μετρήσεων ποιότητας δικτύου.

Περιχαρρακωμένο Τμήμα Καταγραφής Μετρήσεων

Οι βασικές εργασίες του Τμήματος περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Καταγραφή Μετρήσεων
- Συλλογή μετρητικών δεδομένων
- Επεξεργασία και έλεγχος δεδομένων
- Αποστολή δεδομένων προς προμηθευτές
- Διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή

Κατά το έτος επισκόπησης έχουν συγγραφεί οι προδιαγραφές και έχει εκδοθεί διαγωνισμός για αγορά νέου συστήματος με συσκευές καταγραφής των μετρήσεων και κατάλληλου λογισμικού για καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων.

Το συγκεκριμένο τμήμα έχει περιχαρρακωθεί λειτουργικά και το προσωπικό έχει συγκεντρωθεί σε συγκεκριμένους χώρους των Περιφερειακών Γραφείων.

Γεωγραφικό Διαχειριστικό Σύστημα Δεδομένων Δικτύου - ΓεωΔιαΣ (GIS)

Το Γεωγραφικό Διαχειριστικό Σύστημα Δεδομένων Δικτύου - ΓεωΔιαΣ - λειτουργεί με κεντρικό πυρήνα το επιχειρησιακό σύστημα GIS – Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών και αποτελεί την υποδομή μέσα από την οποία γίνεται η επισταμένη διαχείριση της Ανάπτυξης, Ενεργοποίησης, Λειτουργίας του διασυνδεδεμένου δικτύου και των Συνδέσεων σε αυτό (Planning, Energisation, Operation, Connections).

Το GIS αναλαμβάνει τη δυναμική διαχείριση ολόκληρου του ηλεκτρικού συστήματος και του συστήματος ηλεκτρονικών τηλεπικοινωνιών, η ενημέρωση των οποίων γίνεται επιτακτικά μέσα από συνεχή και συστηματική εργασία των τεχνικών τμημάτων, διασφαλίζοντας τη δυναμικότητα και ηλεκτρική του ιδιότητα. Με τη λειτουργία των συστημάτων του GIS σε πλήρως αποδοτικούς ρυθμούς υποστηρίζεται η καθημερινή ενημέρωση και διαχείριση του ηλεκτρικού συστήματος.

Η εργασία διεκπεραιώνεται μέσω αυστηρών διαδικασιών καταχώρησης και ελέγχων μέσα από τις εξειδικευμένες λειτουργίες του ΓεωΔιαΣ, πιστοποίησης και ελέγχου της ποιότητας και αυστηρού συστήματος διαχείρισης της ροής των εργασιών.

Ολοκληρώθηκε η αποτύπωση του Δικτύου Μέσης Τάσης και των Υποσταθμών του συστήματος Διανομής και σχεδόν ολόκληρο το δίκτυο χαμηλής τάσης. Συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς η εργασία αποτύπωσης και ενημέρωσης όλων των συνδέσεων στο Δίκτυο. Μέχρι το τέλος του 2016 έγινε αποτύπωση του 20% περίπου των πελατών. Επιπρόσθετα γίνεται συστηματική εργασία ενημέρωσης όλων των εγκαταστάσεων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων όσον αφορά τα τεχνικά/λειτουργικά χαρακτηριστικά, το υποστατικό και τη σύνδεση τους με το δίκτυο.

Για το Σύστημα Μεταφοράς καταχωρήθηκαν όλοι οι χώροι των Υποσταθμών Μεταφοράς μαζί με τα κτήρια ελέγχου, η πορεία και τα κυκλώματα των εναερίων γραμμών και υπογείων καλωδίων μαζί με όλες τις συνδέσεις. Συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς ο εμπλουτισμός των διαφόρων μερών του συστήματος Μεταφοράς που αποτελούν Εναέριο Δίκτυο, Υπόγειο Δίκτυο και Υποσταθμούς.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Η Διεύθυνση Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) ασχολείται με όλο το φάσμα των εργασιών που αφορούν την επέκταση, ενδυνάμωση και συντήρηση του Ηλεκτρικού Δικτύου Διανομής καθώς επίσης και του Δικτύου Τηλεπικοινωνιών με στόχο ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της Αρχής Ηλεκτρισμού και γενικότερα στις ανάγκες και απαιτήσεις της οικονομίας και της κοινωνίας.

Κατασκευές

Τα έργα ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής διενεργούνται και παρακολουθούνται από τα αρμόδια τμήματα των Περιφερειακών Γραφείων.

Τα δαπανηθέντα ποσά των κατασκευαστικών εργασιών για την επέκταση και ανάπτυξη του Συστήματος Διανομής ανήλθαν κατά το 2016 σε €18,9 εκ. περίπου, που αντιστοιχούν σε υλοποίηση 3 271 κατασκευαστικών φακέλων/μελετών.

Συγκεκριμένα το 2016 τοποθετήθηκαν 135 146 χιλιόμετρα εναερίων γραμμών Μέσης Τάσης και Χαμηλής Τάσης, 104 913 χιλιόμετρα υπογείων καλωδίων Μέσης Τάσης και Χαμηλής Τάσης, ενώ εγκαταστάθηκαν 123 εναέριοι μετασχηματιστές και 39 επίγειοι Υποσταθμοί Διανομής.

Συντήρηση

Στο πλαίσιο εφαρμογής Περιβάλλοντος Διαχείρισης Έργων σε όλο το φάσμα εργασιών των Δικτύων, έγινε προγραμματισμός, παρακολούθηση και διαχείριση όλων των εργασιών συντήρησης του Δικτύου Διανομής, ως ένα ενιαίο επίσιο έργο της Διεύθυνσης Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

Για τη συντήρηση του Δικτύου Χαμηλής Τάσης (ΧΤ) το 2016 πραγματοποιήθηκαν περιπολίες και κλαδεύματα εναερίων γραμμών ΧΤ συνολικού μήκους 3 996 χιλιομέτρων. Για τη συντήρηση των Εναερίων Γραμμών Δικτύου Μέσης Τάσης (ΜΤ) πραγματοποιήθηκαν περιπολίες γραμμών ΜΤ συνολικού μήκους 5 633 χιλιομέτρων, κλαδεύματα και καθαρισμός πωδών βλάστησης κατά μήκος εναερίων γραμμών ΜΤ συνολικού μήκους 5 819 χιλιομέτρων. Επίσης ελέγχθηκαν 959 και επιδιορθώθηκαν 351 γειώσεις εξοπλισμού και έγινε συντήρηση απλού εξοπλισμού σε άλλες 307 περιπτώσεις.

Όσον αφορά τη συντήρηση Υποσταθμών Διανομής, ολοκληρώθηκε η μονοετής συντήρηση 2 890 Υποσταθμών Διανομής, η διετής συντήρηση 1 066 Υποσταθμών Διανομής και η δεκαετής συντήρηση 119 Υποσταθμών Διανομής.

Τεχνολογία, Προδιαγραφές & Κώδικας Πρακτικής

Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης ΙΣΔ είναι και η παρακολούθηση των εξελίξεων της τεχνολογίας του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού διανομής, η συγγραφή και επικαιροποίηση Τεχνικών Προδιαγραφών για όλο τον εξοπλισμό και τα υλικά του Δικτύου Διανομής. Επίσης αρμοδιότητα της Διεύθυνσης είναι η ετοιμασία Κωδικών Πρακτικής και Μεθόδων Κατασκευών, καθώς και Τεχνικών Οδηγιών και Διαδικασιών του Δικτύου Διανομής.

Τεχνικές Προδιαγραφές αναθεωρούνται συνεχώς λόγω αλλαγών στα Διεθνή Πρότυπα ή λόγω βελτιώσεων στην τεχνολογία ή αλλαγών στη χρήση των υλικών. Υπάρχουν συνολικά 227 εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν 1 283 υλικά, 55 τεχνικές οδηγίες και 27 διαδικασίες του Δικτύου Διανομής. Το 2016 έχουν αναθεωρηθεί 27 Τεχνικές Προδιαγραφές και 5 Διαδικασίες του Δικτύου Διανομής.

Παράλληλα η Διεύθυνση ΙΣΔ παρέχει τεχνική υποστήριξη σε θέματα συνεργασίας με στρατηγικούς συνεργάτες και σε θέματα σύνδεσης παραγωγών ΑΠΕ και άλλης διεσπαρμένης παραγωγής στο Δίκτυο Διανομής.

Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Η Διεύθυνση ΙΣΔ για ικανοποίηση των αναγκών για επέκταση, αναβάθμιση και συντήρηση του Δικτύου Διανομής διατηρεί αποθέματα υλικών και εξοπλισμού.

Η ενοποιημένη Εφοδιαστική Αλυσίδα της Διανομής, αποτελείται από την Ομάδα Διαχείρισης Υλικών Διανομής, την Κεντρική Αποθήκη Διανομής και τις Περιφερειακές Αποθήκες.

Η λειτουργία της Κεντρικής Αποθήκης Διανομής και του κεντροποιημένου συστήματος αναπλήρωσης αποθεμάτων από τη Διεύθυνση ΙΣΔ συνέβαλε ουσιαστικά στη μείωση των συσσωρευμένων αποθεμάτων υλικών Διανομής που διατηρεί η ΑΗΚ. Το απόθεμα ρυθμίζεται πλέον δυναμικά βασισμένο τόσο στις ανάγκες των τεχνοοικονομικών μελετών όσο και στις ανάγκες για υλικά διανομής των τελευταίων 12 μηνών.

Συνολικά η αξία των Αποθεμάτων Υλικών Διανομής (Κεντρική Αποθήκη, Περιφερειακές Αποθήκες και ΚΕΕΜ) στις 31/12/2016 ανέρχεται στα €16,624,995.

Αξιολόγηση Προσφορών και Διαχείριση Συμβολαίων

Κατά τη διάρκεια του 2016 η Διεύθυνση ΙΣΔ συμμετείχε στις αξιολογήσεις 6 διεθνών διαγωνισμών μεγάλης δαπάνης και 53 διαγωνισμών μικρής δαπάνης ενώ διαχειρίστηκε 48 συμβόλαια προμήθειας υλικών, 9 συμβόλαια παροχής υπηρεσιών και 4 συμβόλαια έργων, τα οποία αφορούσαν έργα μικρής (κατηγορίας Α) και μεγάλης δαπάνης (κατηγορίας Β) καθώς και την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών.

Για τα εν λόγω συμβόλαια διεξάγεται ποιοτικός έλεγχος των υλικών με βάση Ευρωπαϊκά και Διεθνή Πρότυπα, γίνονται δοκιμές τύπου και σχεδιασμού σε ανεξάρτητα εργαστήρια δοκιμών, καθώς και δοκιμές ρουτίνας και αποδοχής στα εργοστάσια των κατασκευαστών, ενώ διενεργείται έλεγχος των υλικών κατά την παραλαβή τους στις αποθήκες καθώς και δοκιμές αφού εγκατασταθούν στο δίκτυο.

Διαχείριση Στόλου Οχημάτων

Η Διεύθυνση ΙΣΔ έχει την ευθύνη διαχείρισης του στόλου οχημάτων της ΑΗΚ.

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο δρομολογήθηκε η αντικατάσταση μεγάλου αριθμού αυτοκινήτων μεγάλης ηλικίας, ώστε αφενός να περιοριστούν τα έξοδα συντήρησης και αφετέρου να περιοριστεί, τόσο η κατανάλωση καυσίμου, όσο και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της ΑΗΚ συμβάλλοντας σοβαρά στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα και στον περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Σε μία προσπάθεια πρόωθησης της ηλεκτροκίνησης στον τόπο μας, και περαιτέρω συμβολής στη ρύπανση του περιβάλλοντος, αφού η ΑΗΚ έχει ήδη εγκαταστήσει αριθμό σημείων φόρτισης αυτοκινήτων παγκύπρια, δρομολογήθηκε σε πρώτη φάση η αγορά

6 ηλεκτρικών αυτοκινήτων τα οποία θα βρίσκονται σε καθημερινή χρήση τόσο από προσωπικό των Περιφερειακών Γραφείων όσο και από Προσωπικό των Κεντρικών Γραφείων.

Περιφερειακά Γραφεία – Τμήματα Κατασκευών & Συντήρησης

Τα Τμήματα Κατασκευών και Συντήρησης του Δικτύου Διανομής των Περιφερειακών Γραφείων της ΑΗΚ, υπάγονται στη Διεύθυνση ΙΣΔ.

Επιδίωξη των Περιφερειακών Γραφείων (ΙΣΔ) είναι η όσο το δυνατό καλύτερη προσφορά υπηρεσιών στους καταναλωτές με απώτερο στόχο την αδιάλειπτη, αξιόπιστη και ποιοτική παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Οι ασχολίες της Διεύθυνσης ΙΣΔ σε επίπεδο Περιφερειακού Γραφείου περιλαμβάνουν την επέκταση, ενδυνάμωση, βελτίωση και συντήρηση του δικτύου διανομής, την εγκατάσταση εναερίων γραμμών, την κατασκευή εναερίων και υπόγειων παροχών για σκοπούς σύνδεσης καταναλωτών, την εγκατάσταση μετρητών, την τοποθέτηση/ σύνδεση καλωδίων, την κατασκευή και ενεργοποίηση Υποσταθμών Διανομής, την παρακολούθηση και επίβλεψη εργασιών εργολάβων εκτέλεσης έργων διανομής, την εγκατάσταση Οδικού Φωτισμού σε νέες αναπτύξεις ή επεκτάσεις δικτύου, καθώς και τις διακοπές και επανασυνδέσεις καταναλωτών κατ' εντολή του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής. Επιπλέον επιλαμβάνονται τη Μονοετή/Διετή συντήρηση Υποσταθμών Διανομής, τη συντήρηση του εναερίου Δικτύου Διανομής & Μεταφοράς, τα κλαδεύματα γύρω από τις εναέριες γραμμές και τον έλεγχο και επιδιόρθωση γειώσεων.

Σε επίπεδο Περιφερειακού Γραφείου, η Διεύθυνση ΙΣΔ έχει επίσης την ευθύνη για τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και την αποκατάσταση βλαβών, όπως επίσης και τη λειτουργία των Συνεργείων Επιφυλακής που επιλαμβάνονται όλες τις άμεσες βλάβες και παράπονα των καταναλωτών επί εικοσιτετραώρου βάσεως που σχετίζονται με το Δίκτυο.

Επίσης γίνεται διαχείριση του στόλου οχημάτων σε τοπικό επίπεδο.

Συστήματα Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών

Ο τομέας Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών ασχολείται με το σχεδιασμό, εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση, επιδιόρθωση και αναβάθμιση των Συστημάτων Ηλεκτρονικής, Τηλεπικοινωνιών, Πυρανίχνευσης, Πυρόσβεσης και Προστατευτικής Ασφάλειας σε Παγκύπριο επίπεδο, καθώς και με την τεχνική υποστήριξη άλλων Μονάδων της ΑΗΚ και του ΔΣΜΚ.

Κατά το έτος 2016 ο Τομέας επιλήφθηκε της συντήρησης, ανάπτυξης, αναβάθμισης και λειτουργίας των πιο κάτω συστημάτων:

- Το **Δίκτυο Οπτικών Ινών** της ΑΗΚ το οποίο διασυνδέει τους Υποσταθμούς Μεταφοράς, τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, τα Γραφεία, τις Αποθήκες και άλλα υποστατικά της Αρχής.
- Το **Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών SDH/PDH και Metro/Ethernet**, το οποίο διασυνδέει μέσω ψηφιακών πολυπλεκτών τις εγκαταστάσεις της ΑΗΚ, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των συστημάτων Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας, Τηλεπροστασίας Γραμμών Μεταφοράς, Τηλεφωνίας, Τηλεχειρισμού Φορτίου, Πληροφορικής και άλλων υπηρεσιών.
- Το **Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα Οπτικών Ινών IP/MPLS** είναι ένα γρήγορο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο νέας γενιάς που εξυπηρετεί τις ανάγκες μεταφοράς δεδομένων της ΑΗΚ μέσω του ιδιόκτητου δικτύου οπτικών ινών.
- Το **Σύστημα Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ)**, το οποίο ελέγχει μέσω του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας (ΕΚΕΕ) και των Περιφερειακών Κέντρων Ελέγχου, τα συστήματα Παραγωγής, Μεταφοράς και Πρωτεύοντος Δικτύου Διανομής.
- Το **Σύστημα Τηλεχειρισμού Φορτίου (ΣΤΗΦΟΡ)** το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαχείριση ελεγχόμενου φορτίου στις εγκαταστάσεις των καταναλωτών (θερμοσυσσωρευτές, κεντρικά συστήματα κλιματισμού, υδραντλίες, οδικός φωτισμός, κλπ) χρησιμοποιώντας ως τηλεπικοινωνιακό μέσο το Δίκτυο Μεταφοράς & Διανομής.
- Το **Σύστημα Ασύρματης Επικοινωνίας M2M** το οποίο χρησιμοποιείται για την ασφαλισμένη επικοινωνία του εξοπλισμού του Εικονικού Σταθμού Παραγωγής, των Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων, των Έξυπνων Μετρητών Ενέργειας και αριθμού απομακρυσμένων τηλεμετρικών μονάδων του ΣΤΗΔΕ.
- Το σύστημα εσωτερικής **Τηλεπικοινωνιακής Δικτύωσης** των τηλεφωνικών συστημάτων της ΑΗΚ σε όλους τους γεωγραφικούς χώρους, όπως επίσης και τις διασυνδέσεις του υφιστάμενου τηλεφωνικού δικτύου με το σύστημα του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών.

Περαιτέρω των πιο πάνω, συνεχίστηκαν επίσης οι εγκαταστάσεις συστημάτων **Ασφαλείας, Ελεγχόμενης Πρόσβασης, Συναγερμού και Βιντεοπαρακολούθησης** σε εγκαταστάσεις ψηλού κινδύνου, εγκαταστάθηκαν νέα συστήματα **Πυρανίχνευσης και Πυρόσβεσης** σε υποστατικά της ΑΗΚ και συνεχίστηκε η διαχείριση/έλεγχος συμβολαίων παροχής υπηρεσιών Φρουρών Ασφαλείας στα Περιφερειακά Γραφεία και Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών της ΑΗΚ παγκύπρια.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Το Δίκτυο Μεταφοράς αποτελεί τη σπονδυλική στήλη του Συστήματος της ΑΗΚ, διασυνδέοντας τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς με τα κέντρα φορτίου. Τα εκτελούμενα αναπτυξιακά έργα καλύπτουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια, ενώ αυξάνουν επίσης την αξιοπιστία του Συστήματος Μεταφοράς.

Οι εργασίες σχεδιασμού, ανάπτυξης και συντήρησης του Συστήματος Μεταφοράς εκτελούνται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης και τους όρους του Πρωτοκόλλου Ελέγχου Μεταφοράς με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου.

Επιπλέον, υλοποιεί οποιεσδήποτε άλλες εργασίες που απαιτούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης και ενημερώνει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και την ΡΑΕΚ μέσα σε χρονική περίοδο που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Ελέγχου Μεταφοράς.

Στην περίοδο που επισκοπείται, η εγκατεστημένη ισχύς των Υποσταθμών Μεταφοράς αυξήθηκε κατά 6 MVA.

Κατασκευαστικές Εργασίες

Κατά τη διάρκεια του 2016, διεκπεραιώθηκαν οι ακόλουθες εργασίες ανάπτυξης και αναβάθμισης του Δικτύου Μεταφοράς:

Αναβαθμίσεις/Αποξηλώσεις υφιστάμενων Υποσταθμών

Υποσταθμός «Τεμπριά» 66/11kV στη Λευκωσία

Ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2016, η αντικατάσταση ενός μετασχηματιστή 5 MVA, με ένα νέο μετασχηματιστή 10 MVA.

Υποσταθμός «Αλάμπρα» 132/11kV στη Λευκωσία

Ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2016, η αντικατάσταση του T1 15MVA με μετασχηματιστή 16 MVA.

Εναέριες Γραμμές/Υπόγεια Καλώδια Μεταφοράς

Εναέρια Γραμμή 132kV «Ύψωνας - Τριμίκλινη»

Το ενδιάμεσο τμήμα της γραμμής στην περιοχή Λάνιας παραμένει σε στασιμότητα.

Εναέρια Γραμμή 132kV «Βασιλικό - Μονή»

Το 2016 η ΑΗΚ έχει εκδώσει και αναθέσει επιμέρους διαγωνισμούς για την προμήθεια υλικών για την κατασκευή της πιο πάνω διασύνδεσης. Οι εργασίες για την κατασκευή της αναμένονται να αρχίσουν εντός του 2017.

Εναέρια Γραμμή 132kV «Βασιλικό - Μαρί - Κοφίνου»

Το 2016 η ΑΗΚ έχει εκδώσει και αναθέσει επιμέρους διαγωνισμούς για την προμήθεια υλικών για την κατασκευή της πιο πάνω διασύνδεσης. Οι εργασίες για την κατασκευή της αναμένονται να αρχίσουν εντός του 2017.

Υπογειοποίηση της διασύνδεσης «Αθαλάσσα - Λασιδιά»

Το έργο άρχισε στα τέλη του 2015 και αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2017.

Άλλα Έργα

Αντιστάθμιση Άεργου Ισχύος στο Σύστημα Μεταφοράς

Έχει κατακυρωθεί ο Διαγωνισμός για αγορά μεταβλητών επαγωγών 2 X 75MVAr 132kV οι οποίοι θα εγκατασταθούν στους Υποσταθμούς «Τσέρι» και «Αλάμπρα» και η ενεργοποίηση τους υπολογίζεται φθινόπωρο του 2017.

Μελέτες Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς

Κατά τη διάρκεια του 2016 ετοιμάστηκαν οι πιο κάτω μελέτες σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜΚ):

Περιοχή Λευκωσίας

Στην πόλη και περιοχή της Λευκωσίας έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- Μελέτη αντικατάστασης εξοπλισμού 11kV σε 22-11kV στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Ιερατική»

Επίσης προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Αντικατάσταση εξοπλισμού 132kV GIS στον Υποσταθμό «Στρόβολο»

Περιοχή Λεμεσού

Στην πόλη και περιοχή της Λεμεσού έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- Μελέτη μετατροπής Υποσταθμού «Πύργου» 66kV σε πρωτεύοντα Υποσταθμό
- Μελέτη μετατροπής ζυγών Υποσταθμού «Γερμασόγεια» σε 22-11kV
- Μελέτη αντικατάστασης εξοπλισμού 11kV στον Υποσταθμό «Αγία Φύλα» και στον πρωτεύοντα Υποσταθμό «Λανίτειο» με εξοπλισμό 22-11kV

Επίσης προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Μελέτη διασύνδεσης «Βασιλικός - Μονή»

Περιοχή Αμμοχώστου-Λάρνακας

Στην πόλη και περιοχή της Αμμοχώστου και της Λάρνακας έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- Αναβάθμιση Υποσταθμού Μεταφοράς «Μαρί» σε 132kV GIS
- Μελέτη αντικατάστασης εξοπλισμού 11kV σε 22-11kV στον πρωτεύον Υποσταθμό «CPRL»

Στην πόλη και περιοχή της Αμμοχώστου και της Λάρνακας προγραμματίζονται οι ακόλουθες μελέτες:

- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Βασιλικός - Μαρί - Κοφίνου» (Rubus Twin).
- Νέα Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Κοφίνου - Αλάμπρα» (Rubus Twin).

Περιοχή Πάφου

Στην πόλη και περιοχή της Πάφου έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- Μετακίνηση Διαζυγικού μετασχηματιστή από τον Υποσταθμό «Ανατολικό» στον Υποσταθμό «Ακουρός» (Rubus Twin)
- Μελέτη αντικατάστασης εξοπλισμού 11kV σε 22-11kV στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Ανατολικό»

Άλλες μελέτες:

Έχουν ολοκληρωθεί επίσης οι ακόλουθες μελέτες:

- Δεκαετές πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2017-2026

Προγραμματίζονται επίσης οι ακόλουθες μελέτες:

- Δεκαετές πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2018-2027
- Συνεχής Μοντελοποίηση Συστήματος Μεταφοράς και Εξοπλισμού και Ανάλυση Συστήματος
- Μελέτη διείσδυσης ΑΠΕ στο Σύστημα

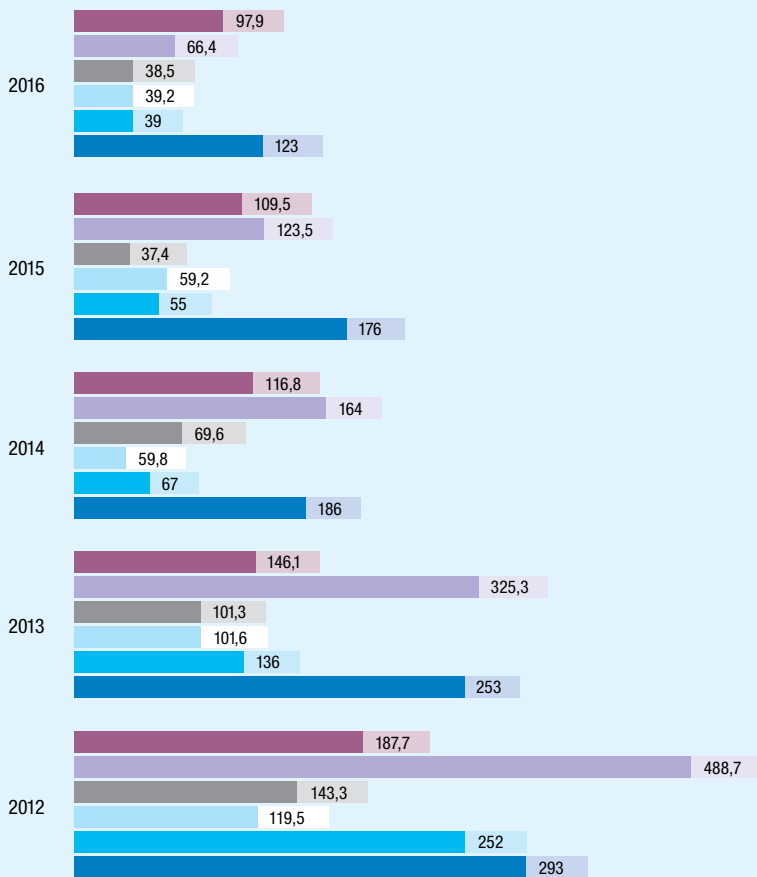
Όλες οι μελέτες του Δικτύου Μεταφοράς γίνονται σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) που είναι άμεσα υπεύθυνος για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς.

Συντήρηση Δικτύου Μεταφοράς

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής Περιβάλλοντος Διαχείρισης Έργων σε όλο το φάσμα εργασιών των Δικτύων, έγινε προγραμματισμός, παρακολούθηση και διαχείριση όλων των εργασιών συντήρησης του Δικτύου Μεταφοράς, ως ένα ενιαίο μεγάλο ετήσιο έργο των Δικτύων. Το ποσοστό υλοποίησης ανήλθε στο 91%.

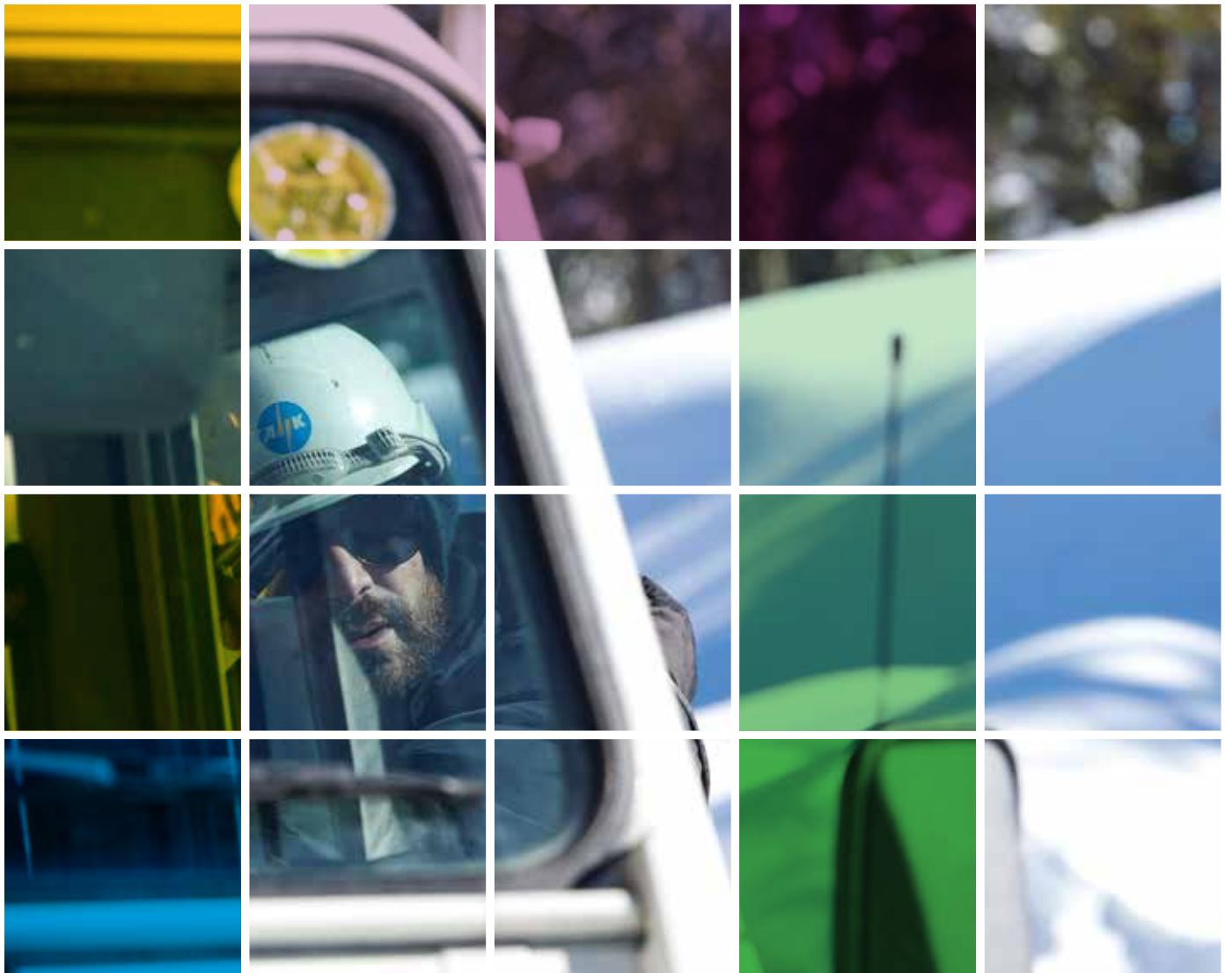
Σχεδιάγραμμα 7

ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

- ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Χ.Τ. (km)
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Χ.Τ. (km)
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Μ.Τ. (km)
- ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Μ.Τ. (km)
- ΕΠΙΓΕΙΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ
- ΕΝΑΕΡΙΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ

διεύθυνση
μη ρυθμιζόμενων
δραστηριοτήτων

Η ΑΗΚ με βάση τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2014 η οποία εκδόθηκε από την ΡΑΕΚ, στο πλαίσιο της απαίτησης για λειτουργικό διαχωρισμό της ΑΗΚ με εφαρμογή των προνοιών των Άρθρων των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012, δημιούργησε τη Διεύθυνση Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Η Διεύθυνση Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων υπάγεται διοικητικά απευθείας στον Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ.

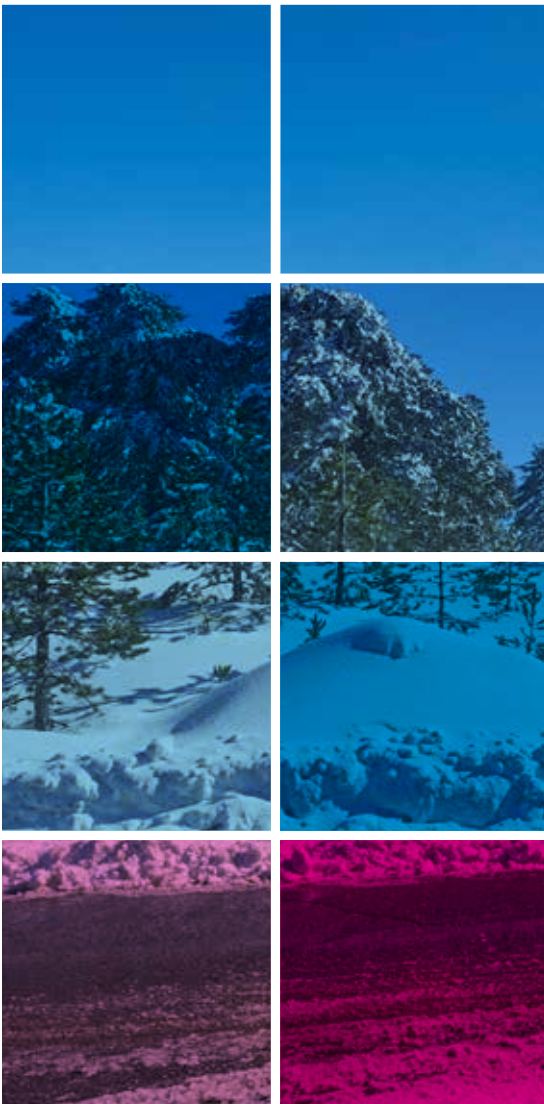
Οι Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες διαχωρίζονται λειτουργικά από τις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της ΑΗΚ, κατά τρόπο ξεκάθαρο και η κοστολόγηση τους γίνεται ξεχωριστά, για κάθε μια από τις υπηρεσίες αυτές κατά τρόπο δίκαιο και διαφανή.

Ευθύνη της Διεύθυνσης μεταξύ άλλων είναι η εκμετάλλευση της τεχνολογίας και των υποδομών που κατέχει η ΑΗΚ με στόχο την ανάπτυξη νέων κερδοφόρων δραστηριοτήτων καθώς και η υποβολή εισηγήσεων για δημιουργία νέων δραστηριοτήτων.

Η ΑΗΚ δύναται να διεξάγει δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνολογίας της, μόνο με την έγκριση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ως εκ τούτου, η ΑΗΚ πάντοτε λαμβάνει εκ των προτέρων την άδεια του αρμόδιου Υπουργού, πριν αποφασίσει την ενασχόληση της Διεύθυνσης Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων με μια νέα δραστηριότητα.

Οι Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που μεταξύ άλλων είναι οι ακόλουθες:

- Ο έλεγχος εσωτερικών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.
- Η συντήρηση/αντικατάσταση οδικού φωτισμού.
- Άλλες εργολαβίες π.χ. συντήρηση, εγκατάσταση και έλεγχος ηλεκτρολογικού εξοπλισμού τρίτων (π.χ. καλώδια, μετασχηματιστές, ηλεκτρονόμους, διακόπτες ισχύος κτλ).
- Η λειτουργία και συντήρηση της Μονάδας Αφαλάτωσης που έχει εγκατασταθεί στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού.
- Η λειτουργία και συντήρηση του Φωτοβολταϊκού Πάρκου της ΑΗΚ στο Τσέρι.
- Η μελέτη, προμήθεια και εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων για τρίτους.
- Η χρήση/εκμετάλλευση της υφιστάμενης Τηλεπικοινωνιακής Υποδομής για άλλες εμπορικές δραστηριότητες εκτός από τη χρήση για τις ανάγκες του ενεργειακού δικτύου (ενοικίαση δικτύου σε Στρατηγικούς Συνεργάτες).
- Διαχείριση συμβολαίων ενοικίασης Δεξαμενών καυσίμων Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού στον Κυπριακό Οργανισμό Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών.

διεύθυνση
εσωτερικού
ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος της ΑΗΚ διενεργείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο και δύο Μέλη. Με βάση τον Λειτουργικό Διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου υπάγεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Ο ρόλος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι:

1. Διαβεβαιωτικού Χαρακτήρα

Διαβεβαιώνει την Επιτροπή Ελέγχου, τον Γενικό Διευθυντή και τις Διευθύνσεις των Μονάδων/Περιφερειών/Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών κατά πόσο:

- Οι Κανονισμοί
- Οι Οδηγίες
- Οι Διαδικασίες
- Οι Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης
- Η Νομοθεσία περί ΑΗΚ κ.ά.

εφαρμόζονται έγκαιρα και ορθά.

2. Συμβουλευτικού Χαρακτήρα

Προβαίνει σε εισηγήσεις οι οποίες σκοπό έχουν:

- Να βελτιώνουν τις διαδικασίες και τις λειτουργίες του Οργανισμού
- Να προσθέτουν αξία στον Οργανισμό
- Τη συστηματική προσέγγιση για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων

Κύριες δραστηριότητες για το έτος 2016

Παραλαβή καυσίμων

Λειτουργοί της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου παρακολούθησαν σε 96 περιπτώσεις στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς Βασιλικού και Δεκέλειας, τη διαδικασία παραλαβής μαζούτ, δειγματοληψίας και υπολογισμού των ποσοτήτων που παραλήφθηκαν.

Σε όλες τις περιπτώσεις ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία και δεν προέκυψε οτιδήποτε για αναφορά.

Πληρωμές καυσίμων και υπολογισμός μηνιαίας μέσης σταθμικής τιμής

Ο έλεγχος έγινε με ικανοποιητικά αποτελέσματα για όλες τις πληρωμές καυσίμων και στον υπολογισμό της μηνιαίας μέσης σταθμικής τιμής καυσίμων.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν προγραμματισμένοι και απροειδοποίητοι έλεγχοι, καθώς επίσης και έλεγχοι σε δειγματοληπτική βάση που αφορούν τα πιο κάτω:

- Εκσκαφές για τοποθέτηση υπογείων καλωδίων
- Έλεγχοι μετρητών για μεγάλους πελάτες
- Ταξίδια μελών του προσωπικού της ΑΗΚ στο εξωτερικό
- Συμφωνίες με Στρατηγικούς Συνεργάτες
- Έλεγχος και συμφιλίωση των τραπεζικών λογαριασμών του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων ΑΗΚ
- Φυσική απογραφή ηλεκτρονικού εξοπλισμού.
- Φυσική απογραφή οχημάτων
- Έλεγχος επίσιων αδειών, αδειών ασθενείας και διορθωτικές καταχωρήσεις προσέλευσης/αποχώρησης προσωπικού
- Έλεγχος μισθολογίου
- Ταμεία και Μικρό Ταμείο
- Έλεγχος τιμολογίων
- Έλεγχος υλικών και εξοπλισμού στις Αποθήκες
- Έκδοση όρων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας
- Αναφορές για επεμβάσεις και ζημιές σε μετρητές και ασφαλειοφορείς
- Καθυστερημένοι λογαριασμοί ηλεκτρικής ενέργειας
- Τοπικοί Διαγωνισμοί
- Πίνακες Διαγωνισμών για την προμήθεια εξοπλισμού, υλικών και παροχή υπηρεσιών

Τα αποτελέσματα των ελέγχων κρίνονται γενικά ικανοποιητικά και εκεί όπου ήταν αναγκαίο έγιναν οι δέουσες συστάσεις και εισηγήσεις για βελτίωση των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούνται.

Οι πιο πάνω έλεγχοι, κάλυψαν όλες τις δραστηριότητες της ΑΗΚ σε παγκύπρια βάση.

διεύθυνση γραφείου γενικής διεύθυνσης

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ευθύνη του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων του Οργανισμού είναι ο καταρτισμός ολοκληρωμένων εκστρατειών με στόχο την αναβάθμιση της εικόνας του Οργανισμού, την εδραίωση της οργανικής ταυτότητας, τη βελτίωση των σχέσεων της ΑΗΚ με διάφορα κοινωνικά σύνολα, την εμπλοκή της ΑΗΚ στην κοινωνία, την ενημέρωση του κοινού για τις δραστηριότητες και υπηρεσίες της ΑΗΚ καθώς και τη βελτίωση της εικόνας της ΑΗΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων της ΑΗΚ διοργάνωσε εκδηλώσεις καθώς και δημοσιογραφικές διασκέψεις που αποδεικνύουν για ακόμα μια φορά στην πράξη ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για την ΑΗΚ.

Η ΑΗΚ συνέχισε και μέσα στο 2016 την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς όλους τους πελάτες της σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Οι Γενικοί Όροι Παροχής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η Πολιτική Χρέωσης της ΑΗΚ για ηλεκτροδοτήσεις, οι Διατιμήσεις αλλά και οι πληροφορίες γενικής φύσης, είναι θέματα για τα οποία υπάρχει συνεχές ενδιαφέρον. Όπως κάθε χρόνο έτσι και το 2016 διοργανώθηκαν διαλέξεις σε οργανωμένα σύνολα, αλλά και σε ομάδες πελατών της ΑΗΚ, σε θέματα που σχετίζονται με την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, την ασφαλή χρήση της, τις νέες διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατά τη διάρκεια του έτους, Λειτουργοί Δημοσίων Σχέσεων της ΑΗΚ επισκέφθηκαν μαθητές σε διάφορα Δημοτικά Σχολεία αλλά και Νηπιαγωγεία, με σκοπό την ενημέρωση των παιδιών για την ορθή και ασφαλή χρήση του ηλεκτρισμού και τη σημασία της εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης διοργανώθηκαν επισκέψεις μαθητών, φοιτητών και άλλων οργανωμένων συνόλων στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, στη Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού και στο Φωτοβολταϊκό Πάρκο Τσερίου.

Στις συστατικές αρχές της ΑΗΚ βρίσκεται η κοινωνική προσφορά. Για το 2016 οι κύριοι άξονες του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Αρχής Ηλεκτρισμού ήταν υγεία, προστασία του περιβάλλοντος, αθλητισμός, τέχνες, μουσική, προβολή πολιτιστικών μνημείων, στήριξη φιλανθρωπικών συνδέσμων και εκδηλώσεων. Σε συνεργασία με την Επίτροπο Περιβάλλοντος συμμετείχαμε στην εκστρατεία «Πρασινίζουμε την Κύπρο», αναδασώνοντας τις περιοχές Αργάκας, Σολέας και Ευρύχου που κήκαν το καλοκαίρι. Δώσαμε νανοί οξυγόνο με 11.000 νέα δέντρα και βοηθήσαμε στην ανάκαμψη της πανίδας της περιοχής συμβάλλοντας στην αποκατάσταση των καμένων δασικών εκτάσεων στις περιοχές αυτές με την ενεργό συμμετοχή του προσωπικού της ΑΗΚ. Όπως κάθε χρόνο πραγματοποιήθηκε η Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση ΔΩΣΕ ΦΩΣ ΣΕ ΜΙΑ ΖΩΗ του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου και της ΑΗΚ.

Πραγματοποιήθηκε επίσης, η καθιερωμένη επίσκεψη στα σχολεία του Ριζοκαρπάσου όπου δόθηκε οικονομική στήριξη στα παιδιά.

Σε συνεργασία με την ΟΕΒ διοργανώθηκε η εξειδικευμένη έκθεση SavEnergy και στο πλαίσιο του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που ακολουθεί η ΑΗΚ, ενίσχυσε και πάλι τις περιβαλλοντικές δράσεις, με την εμπλοκή της στην Εκστρατεία "Let's Do It Cyprus". Σύντομα θα αναλάβουμε σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να εγκαταστήσουμε φωτοβολταϊκά συστήματα σε όλα τα σχολεία της Κύπρου.

ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αποστολή των Νομικών Υπηρεσιών είναι η παροχή νομικών συμβουλών και στήριξης στη Διοίκηση, στις Βασικές και στις Μη-Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της ΑΗΚ, σε κάθε άλλη Διεύθυνση Κοινών Υπηρεσιών, τόσο στα Κεντρικά, όσο και στα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ, για όλα τα θέματα που απορρέουν από τις δραστηριότητες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Σε συνεργασία με τους Νομικούς Συμβούλους της Αρχής, οι Νομικές Υπηρεσίες, χειρίζονται όλες τις υποθέσεις που εγείρονται εναντίον της ΑΗΚ στα αρμόδια Δικαστήρια ή που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων.

Χειρισμός Νομικών Υποθέσεων

Μέσα στα πλαίσια αυτά κατά τη διάρκεια του έτους 2016, οι Νομικές Υπηρεσίες χειρίστηκαν τις πιο κάτω υποθέσεις:

- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από υπαλλήλους της που αφορούν τις προαγωγές, διορισμούς, μεταθέσεις και τα διάφορα αιτήματά τους.
- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από τρίτους σε σχέση με την εγκατάσταση στην περιουσία τους, δικτύου της ΑΗΚ.
- Προσφυγές εναντίον ΑΗΚ από τρίτους που αφορούν την κατακύρωση διαγωνισμών.
- Αγωγές εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους που αξιώνουν είτε απαγορευτικά διατάγματα, είτε γενικές και ειδικές αποζημιώσεις σε σχέση με την τοποθέτηση και/ή εγκατάσταση στην ακίνητη τους περιουσία, δικτύου της ΑΗΚ (πυλώνων, πασσάλων και άλλων γραμμών χαμηλής ή υψηλής τάσης).
- Αγωγές που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων προσώπων, οι οποίοι της οφείλουν ποσά που αντιπροσωπεύουν απλήρωτους τελικούς λογαριασμούς ρεύματος.
- Αγωγές που εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων προσώπων που προκαλούν ζημιές στην περιουσία της και αρνούνται να της καταβάλουν τα οφειλόμενα σε αυτήν ποσά, που κατέστησαν αναγκαία για την επιδιόρθωση της εν λόγω ζημιάς.
- Παραπομπές εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους, σε σχέση με αποζημίωση που ήδη τους καταβλήθηκε αλλά την έλαβαν με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους ή δεν τους έχει ακόμη καταβληθεί, για την ακίνητη περιουσία τους, την οποία η ΑΗΚ με σχετική διαδικασία απαλλοτρίωσης, απαλλοτρίωσε και επέταξε.

Απαλλοτριώσεις/Μισθώσεις/Κτηματικές υποθέσεις

Στις Νομικές Υπηρεσίες τηρείται αρχείο με όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΑΗΚ, που αφορούν τα Γραφεία, τις Αποθήκες, τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, τους Υποσταθμούς Μεταφοράς και τους Υποσταθμούς Διανομής.

Όταν καθίσταται αναγκαία η απαλλοτρίωση γης για σκοπούς κοινής ωφελείας, οι Νομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία, φροντίζουν για την όλη διαδικασία, από το στάδιο της ετοιμασίας εμπεριστατωμένης έκθεσης για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ μέχρι και της δημοσίευσης των σχετικών γνωστοποιήσεων και διαταγμάτων απαλλοτρίωσης/επίταξης.

Στα πλαίσια αυτά, εξασφαλίζονται εκθέσεις εκτίμησης από ιδιώτες εκτιμητές για αποζημιώσεις που καταβάλλει η ΑΗΚ σε ιδιοκτήτες γης, η περιουσία των οποίων επηρεάζεται από το δίκτυο της (πυλώνες-εναέριες γραμμές υψηλής τάσης).

Τμήμα Ασφαλειών

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου στα πλαίσια της διασφάλισης της περιουσίας της αλλά και των συμφερόντων του Ανθρώπινου Δυναμικού της, ασφαρίζει την κινητή και ακίνητη περιουσία της όπως επίσης και τα συμφέροντα των υπαλλήλων της.

Επίσης, το Τμήμα Ασφαλειών, φροντίζει για τη διευθέτηση υποθέσεων ατυχημάτων στο προσωπικό της ΑΗΚ, για τις ζημιές σε περιουσία τρίτων και σε περιουσία της ΑΗΚ, για την ασφάλεια των εμπορευμάτων που εισάγει/εξάγει η ΑΗΚ και για την ασφαλιστική κάλυψη των οχημάτων της ΑΗΚ. Παράλληλα, σε συνεργασία με τις Ασφαλιστικές εταιρείες χειρίζεται τα θέματα για την ασφάλιση των υπαλλήλων του Οργανισμού που ταξιδεύουν για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό.

Νομική Στήριξη και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Πέραν των πιο πάνω, οι Νομικές Υπηρεσίες προσφέρουν νομική στήριξη, μέσω συμμετοχής σε Ομάδες Αξιολόγησης και σε Ομάδες Εργασίας, μεταξύ άλλων, για τη συνομολόγηση διαφόρων συμφωνιών και μνημονίων συνεργασίας με εταιρείες ενέργειας και/ή άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Ενέργειας, συμφωνίες εμπιστευτικότητας για την καλύτερη νομική κάλυψη της ΑΗΚ, συμφωνίες συμψηφισμού οφειλομένων ποσών και άλλα έργα.

Παρέχεται επίσης καθημερινή απ' ευθείας στήριξη και νομικές συμβουλές είτε προφορικές είτε γραπτές σε όλες τις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της ΑΗΚ (Παραγωγή, Προμήθεια, Διανομή και Μεταφορά), καθώς επίσης στις Μη-Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της ΑΗΚ, αλλά και σε άλλες Διευθύνσεις της ΑΗΚ, σχετικά με ερωτήματα νομικής φύσεως για παράπονα καταναλωτών προς την ΑΗΚ, τη ΡΑΕΚ, την Επίτροπο Διοικήσεως, για αιτήματα αποζημιώσεων, για τη λήψη συγκαταθέσεων, για διακοπές, συνδέσεις και μεταβιβάσεις καταναλωτών, για μετακινήσεις μετρητών, για ενημέρωση και παροχή πληροφοριών προς τους καταναλωτές και για παράνομες επεμβάσεις, μεταξύ άλλων.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, οι Νομικές Υπηρεσίες διεξάγουν Πειθαρχικές Έρευνες δυνάμει του Πειθαρχικού Κώδικα της ΑΗΚ, καθώς επίσης επεξεργάζονται και προωθούν νέες Νομοθεσίες.

ΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ

Η Υποδιεύθυνση Δομικών Έργων υπάγεται στις Κοινές Υπηρεσίες κάτω από τον Διευθυντή Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης. Προσφέρει τις υπηρεσίες της (Επιτελικές και Υποστηρικτικές) σε όλο τον Οργανισμό της ΑΗΚ. Ασχολείται με το σύνολο των Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων / Έργων Ανάπτυξης, όπως Έργα Δικτύων (Μεταφοράς και Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας), Έργα Ανάπτυξης Παραγωγής, ανέγερση κτιρίων και συντηρήσεις όλων των υποδομών της ΑΗΚ.

Οι Επιτελικές Υπηρεσίες που προσφέρονται από τα Δομικά Έργα για τη δημιουργία νέων κτιρίων, διαμόρφωση νέων χώρων σε υφιστάμενα κελύφη, διατήρηση και συντήρηση υφιστάμενων κτιρίων αφορούν υπηρεσίες σε σχέση με την:

- Αναβάθμιση (Αισθητική και Ενεργειακή) και τη Συντήρηση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων των Κεντρικών Γραφείων
- Αναβάθμιση (Αισθητική και Ενεργειακή) των Περιφερειακών Γραφείων Λεμεσού
- Εκπόνηση Μελετών για τη Συντήρηση / Αποκατάσταση Διατηρητέων Οικοδομών ιδιοκτησία της ΑΗΚ
- Δημιουργία σύγχρονου Κέντρου Υπολογιστών της ΑΗΚ στα κεντρικά Γραφεία - Data Centre
- Παροχή τεχνικής υποστήριξης στις Διευθύνσεις των Περιφερειακών Γραφείων για τρέχοντα θέματα

Οι βασικές δε Υποστηρικτικές Υπηρεσίες που προσφέρονται από τα Δομικά Έργα είναι οι πιο κάτω:

- Ετοιμασία Τεχνοοικονομικής Μελέτης σε Έργα (όπου απαιτείται)
- Εκπόνηση Αρχιτεκτονικών Μελετών για την εξασφάλιση Πολεοδομικών Αδειών
- Εκπόνηση Στατικών Αντισεισμικών Μελετών, Αρχιτεκτονικά και Στατικά Σχέδια για έκδοση Άδειας Οικοδομής
- Διαβουλεύσεις με τις εκάστοτε Αρμόδιες Αρχές (Πολεοδομικής / Άδειας Οικοδομής)
- Ετοιμασία απαιτούμενων Εγγράφων για έκδοση Διαγωνισμών
- Αξιολόγηση Διαγωνισμών
- Επίβλεψη και Διαχείριση των Συμβάσεων
- Διαχείριση Απαιτήσεων Εργολάβων και Τελικών Λογαριασμών

- Διαχείριση Απαιτήσεων Συμβούλων Μελετητών
- Επίβλεψη Εργασιών Συντήρησης / Αναβάθμισης υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της ΑΗΚ (Εγκαταστάσεις Η/Π Σταθμών, Υποσταθμοί Μεταφοράς, Κτίρια Γραφείων, Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών, Αποθήκες κλπ)
- Συμμετοχή στην Ομάδα μελέτης για τα συστήματα Πυρόσβεσης σε Υποσταθμούς Μεταφοράς (Ανοικτού / Κλειστού Τύπου)
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες για εργασίες εναέριου και υπόγειου Δικτύου
- Υπηρεσίες σε σχέση με την Τρωτότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων Υποσταθμών Μεταφοράς στην περίπτωση σεισμών
- Εκπαίδευση και επίβλεψη των συνεργείων της ΑΗΚ για Οικοδομικές Εργασίες Συντήρησης Πυλώνων και Υποσταθμών Διανομής

Πέραν των πιο πάνω, η Υποδιεύθυνση Δομικών Έργων έχει εμπλοκή στα Έργα Δικτύων (Μεταφοράς και Διανομής) στα Αναπτυξιακά Έργα Παραγωγής, στις κτιριακές εγκαταστάσεις, αναβαθμίσεις / συντηρήσεις όλων των υποδομών της ΑΗΚ όπως καταγράφεται πιο κάτω:

Έργα Μεταφοράς

Η Υποδιεύθυνση Δομικών Έργων μετέχει σε όλα τα στάδια μελέτης των Έργων Μεταφοράς. Κατά την επισκόπηση περίοδο η Υποδιεύθυνση Δομικών Έργων ασχολήθηκε με την ετοιμασία μελέτης, σχεδίων και εγγράφων για έκδοση Διαγωνισμών ανέγερσης Υποσταθμών Μεταφοράς, με εργασίες Συντήρησης Υποσταθμών Μεταφοράς, εργασίες επέκτασης Υποσταθμών Μεταφοράς (μελέτη, επίβλεψη και διαχείριση Συμβολαίου), επίβλεψη κατασκευής πυλώνων Εναέριων Γραμμών Μεταφοράς Υψηλής Τάσης, συντήρηση πυλώνων Εναέριων Γραμμών Μεταφοράς, μελέτη, ετοιμασία σχεδίων, προδιαγραφών και εγγράφων για εργασίες δομικής φύσης σε σχέση με την εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε Υποσταθμούς Μεταφοράς.

Έργα Διανομής

Η μελέτη για τη διαμόρφωση του Εθνικού Κέντρου Συστήματος Διανομής είναι στα τελικά στάδια για την έκδοση του διαγωνισμού.

Υπό την ευθύνη των Δομικών Έργων είναι τα έργα Συντήρησης / Βελτίωσης υφιστάμενων εγκαταστάσεων, εναέριο για υπόγειο δίκτυο, Αισθητική και Ενεργειακή αναβάθμισης υφιστάμενων εγκαταστάσεων.

Για τους Υποσταθμούς Διανομής έχουν ετοιμαστεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα/σχέδια και έχουν εκδοθεί Διαγωνισμοί για τις κατασκευαστικές εργασίες ανέγερσης και συντήρησης. Η διαχείριση των Συμβολαίων για τα πιο πάνω Έργα γίνεται από την Υποδιεύθυνση των Δομικών Έργων.

Επίσης υπό την εποπτεία των Δομικών Έργων εκτελέστηκαν διάφορες οικοδομικές εργασίες όπως ανέγερση Υποσταθμών Διανομής, Συντήρηση Υποσταθμών Διανομής και Αποθηκών, επίβλεψη συνεργείων της ΑΗΚ για εργασίες συντήρησης Υποσταθμών Διανομής. Η μελέτη για τη Διαμόρφωση του Εθνικού Κέντρου Συστήματος Διανομής είναι στο τελικό στάδιο για την έκδοση του σχετικού διαγωνισμού.

Έργα Παραγωγής

Η Υποδιεύθυνση Δομικών Έργων παρείχε εξειδικευμένες υπηρεσίες σε ότι αφορά οικοδομικές εργασίες και εργασίες Συντήρησης για τα Έργα Ανάπτυξης. Παρείχε την αναγκαία υποστήριξη, ετοιμάζοντας μελέτες, σχέδια και έγγραφα για Συντήρηση και Βελτίωση Η/Π Σταθμών όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις, μεταλλικές κατασκευές, υποδομές, λιμενικά έργα, δεξαμενές καυσίμων, Ενεργειακή Αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων κ.λ.π.

Έργα Προμήθειας

Η μελέτη και υλοποίηση διαμόρφωσης νέων χώρων ΚΕΠ έχει ολοκληρωθεί καθώς επίσης και εργασίες Ενεργειακής Αναβάθμισης και συντήρησης των υποδομών

Έργα Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων

Η μελέτη για τη διαμόρφωση του Νέου Σύγχρονου Κυρίως Κέντρου Υπολογιστών της ΑΗΚ (Data Centre) έχει ολοκληρωθεί. Ο σχετικός διαγωνισμός θα εκδοθεί σύντομα. Αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων (αισθητική και ενεργειακή), Ενεργειακή Ελέγχου (ESCO), Έργα ΑΠΕ/Φωτοβολταϊκά, Ανάπτυξη Στρατηγικών Αποθεμάτων, Συντήρηση Έργων Αφαλάτωσης κ.λ.π.

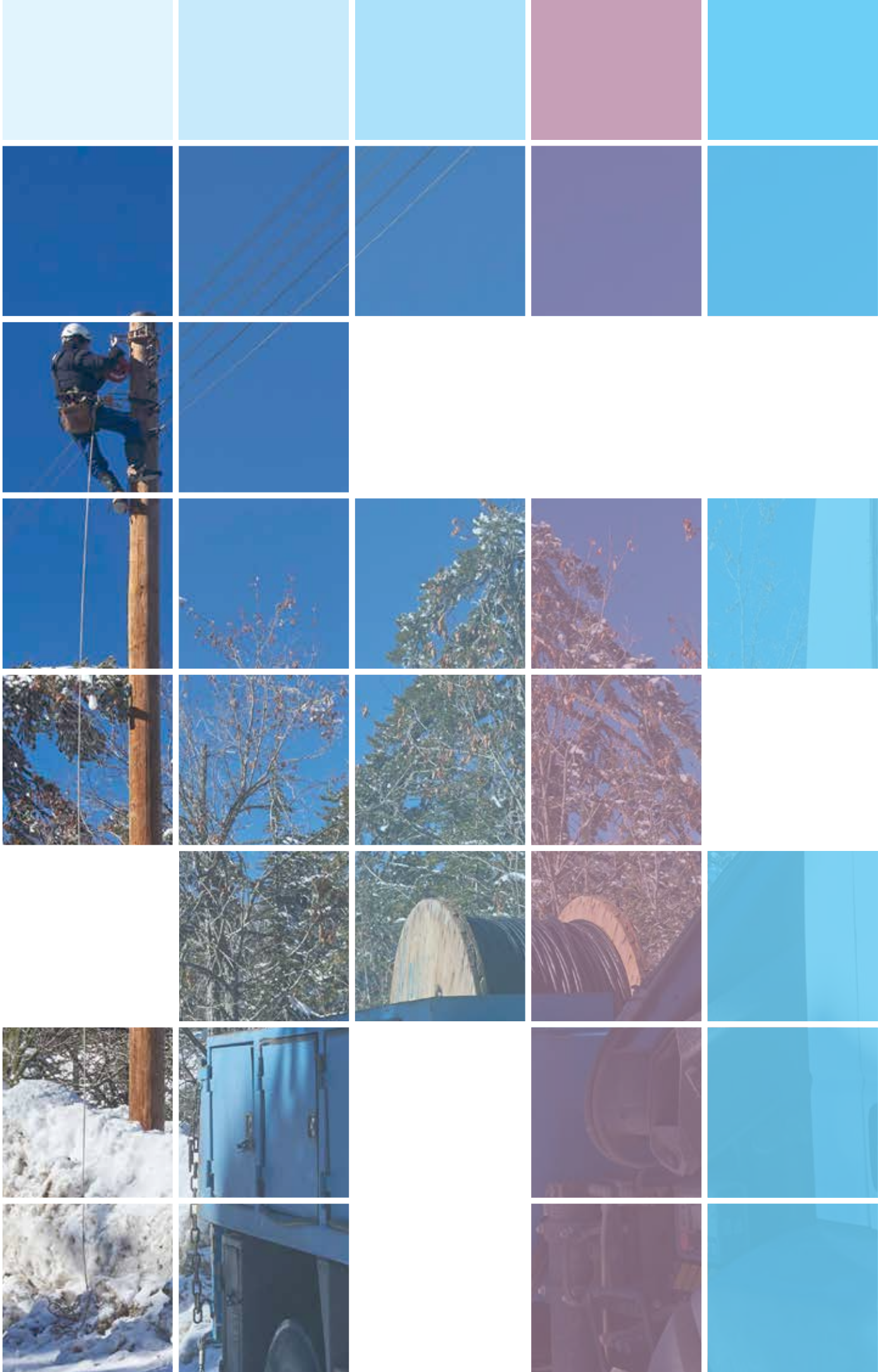
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Αποστολή του Τομέα Διοικητικής Υποστήριξης είναι η γρήγορη, αξιόπιστη, επαγγελματική και αποτελεσματική διοικητική μέριμνα, για τη διαχείριση των κτιριακών και γραφειακών εγκαταστάσεων της ΑΗΚ. Αποστολή επίσης του Τομέα Διοίκησης, είναι η διαχείριση του Κεντρικού Αρχείου, η προμήθεια γραφικής ύλης και καθαριστικών ειδών σε όλη την ΑΗΚ.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, ο Τομέας Διοικητικής Υποστήριξης προβαίνει σε:

Διαχείριση Διαφόρων Συμφωνιών

- Συμφωνίες για ενοικίαση κτιρίων, χώρων στάθμευσης και αποθηκών, για τις ανάγκες της Αρχής σε παγκύπρια βάση
- Συμφωνίες για διαχείριση κυλικείων
- Συμφωνίες για συντήρηση του κτιρίου των Κεντρικών Γραφείων

Δημοσίευση Ανακοινώσεων

Ο Τομέας Διοικητικής Υποστήριξης μεριμνά για τη δημοσίευση όλων των ειδών ανακοινώσεων που αφορούν προσφορές, κενές θέσεις, διακοπές ρεύματος κ.ο.κ. στον εγχώριο τύπο, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Συντήρηση Κτιρίου Κεντρικών Γραφείων

Η συντήρηση του κτιρίου των Κεντρικών Γραφείων αφορά:

- Μέριμνα για την καθαριότητα του κτιρίου
- Λειτουργικότητα κτιρίου: Ηλεκτρολογικά/ Μηχανολογικά/ Επιδιορθώσεις/ Λειτουργία γραφείων
- Σύστημα παρακολούθησης και ρύθμισης κτιρίου (B.M.S.)
- Έλεγχος συστήματος φωτοβολταϊκών
- Κάρτες πρόσβασης

Λειτουργία Αρχείου Κεντρικών Γραφείων

Μεριμνά για τη μηχανογράφηση των εισερχόμενων, εξερχόμενων επιστολών, για τη διακίνηση και αρχειοθέτηση τους.

Αγορά και Προμήθεια Γραφικής Ύλης και Γενικών Προμηθειών

Προμήθεια όλων των Μονάδων/Διευθύνσεων της Αρχής, των Περιφερειών και των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών με την αναγκαία γραφική ύλη και γενικές προμήθειες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΗΚ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ως Οργανισμός υπεύθυνος για την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια του ηλεκτρισμού στην Κύπρο αντιλαμβάνεται τις ευθύνες και υποχρεώσεις της απέναντι στον Κύπριο πολίτη. Για το σκοπό αυτό και με στόχο πάντοτε τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει, ταυτόχρονα με τη συνεχή προσπάθεια για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές της, έχει εφαρμόσει συστήματα διαχείρισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος, πιστοποιημένα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα ISO9001:2008 και ISO14001:2004 αντίστοιχα. Τα συστήματα αυτά, μαζί με το σύστημα Μέτρησης Απόδοσης αποτελούν το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Διαχείρισης της ΑΗΚ.

Με βάση την αναδιοργάνωση του Οργανισμού και σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, από τον Ιούλιο του 2015 δημιουργήθηκε η Οργανική Μονάδα Συστημάτων

Διαχείρισης η οποία αργότερα μετονομάστηκε σε Υποδιεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας. Αποστολή της είναι η εφαρμογή στην ΑΗΚ των Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Ασφάλειας & Υγείας στα πλαίσια ενός διασυνδεδεμένου Συστήματος Διαχείρισης.

Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί επικεντρώνονται στην

- μείωση του κόστους λειτουργίας
- αύξηση της παραγωγικότητας
- βελτίωση της Ποιότητας
- δημιουργία ενός περιβάλλοντος ασφάλειας και υγείας για τους εργαζόμενους
- μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της ΑΗΚ
- μείωση του όποιου ρίσκου από τη λειτουργία του Οργανισμού και τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας

με πλήρη συνείδηση της ευθύνης της ΑΗΚ έναντι του κοινωνικού συνόλου στα πλαίσια μιας στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης.

Κατά τη διάρκεια του 2016, στα πλαίσια της συνεχούς βελτίωσης υλοποιήθηκαν μεταξύ άλλων οι πιο κάτω δραστηριότητες:

Διασυνδεδεμένο Σύστημα Διαχείρισης

Διενεργήθηκε τον Οκτώβριο 2016, Εξωτερική Επιθεώρηση του Διασυνδεδεμένου Συστήματος Διαχείρισης από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης. Ως αποτέλεσμα της επιθεώρησης επιβεβαιώθηκε ότι το Σύστημα Διαχείρισης της ΑΗΚ ικανοποιεί τα πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος ISO9001:2008 και ISO14001:2004 αντίστοιχα. Εντοπίστηκαν αριθμός μη συμμορφώσεων, οι οποίες έτυχαν διαχείρισης.

Πρότυπα Προστασίας Καταναλωτών - ΡΑΕΚ

Τα αποτελέσματα του συστήματος μέτρησης των δεικτών (Χάρτη Πολίτη) που αφορούν την Κανονιστική Διοικητική Πράξη (Κ.Δ.Π) 571/2005, εκδίδονται περιοδικά και ετήσια και κοινοποιούνται τόσο στη Διεύθυνση της ΑΗΚ όσο και στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου. Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, όπως αποδεικνύεται από τις μετρήσεις που γίνονται συστηματικά, αποδεικνύουν τη συνεχή φροντίδα και ευαισθησία του Οργανισμού σε αιτήματα πελατών.

Εσωτερικές επιθεωρήσεις

Έχει ολοκληρωθεί με βάση σχετικό πρόγραμμα αριθμός εσωτερικών επιθεωρήσεων που αφορούν κρίσιμες περιοχές της ΑΗΚ στην προσπάθεια μας για βέλτιστη διαχείριση του κόστους λειτουργίας και τη βελτίωση της ποιότητας στις συγκεκριμένες περιοχές. Τα αποτελέσματα έχουν παρουσιαστεί στους σχετικούς Ιδιοκτήτες Κρίσιμων διεργασιών κατά τη διάρκεια των τελικών συναντήσεων (closing meetings) και έχουν αποφασιστεί οι κατάλληλες διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες. Η διεκπεραίωση τους παρακολουθείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του Συστήματος Ποιότητας.

Επικαιροποίηση Ηλεκτρονικού Συστήματος Διαχείρισης Εγγράφων (Δικτυακή Πύλη)

Στα πλαίσια του συστήματος συνεχούς βελτίωσης της ΑΗΚ, γίνεται συστηματική επικαιροποίηση των εγγράφων του Συστήματος Διαχείρισης που βρίσκονται στη Δικτυακή Πύλη (portal), με βάση τις σχετικές αποφάσεις και εγκρίσεις που λαμβάνονται από τους αντίστοιχους Ιδιοκτήτες Κρίσιμων Διεργασιών.

Σύστημα Μέτρησης Απόδοσης

Έχει ολοκληρωθεί η Στοχοθέτηση του Οργανισμού στο επίπεδο των Κρίσιμων Επιχειρησιακών Δεικτών και η επιλεκτική ανάπτυξη τους, μέσω των δεικτών των Κρίσιμων και Βασικών διεργασιών, στους δείκτες που αφορούν τις πιο απλές διαδικασίες του Οργανισμού.

Με την προσέγγιση αυτή, υποβοηθείται σημαντικά η Διεύθυνση/Διοίκηση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διασφάλιση της ικανοποίησης των στόχων που θέτει στα πλαίσια της Στρατηγικής της.

Έχουν καταρτιστεί και στοχοθετηθεί τριάντα τέσσερις δείκτες απόδοσης, που αποτελούν την Κάρτα αποτελεσμάτων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και είναι χωρισμένοι σε πέντε διαστάσεις: Οικονομικών, Πελατών, Διαδικασιών, Μάθησης και Περιβάλλοντος.

Διευθυντικές Ανασκοπήσεις

Έχουν ολοκληρωθεί Διευθυντικές Ανασκοπήσεις, οι οποίες έχουν παρουσιασθεί στο Συμβούλιο Διεύθυνσης. Οι ανασκοπήσεις περιλαμβάνουν τα επιχειρησιακά αποτελέσματα του 2015 που αφορούν τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας και Περιβάλλοντος με επικέντρωση στο βαθμό υλοποίησης των σχεδίων δράσης στις διάφορες κρίσιμες διεργασίες και την ικανοποίηση των στόχων που τέθηκαν.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ)

Η Αρχή έχει αποφασίσει την εφαρμογή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη βάση των αρχών του “Global Reporting Initiative” και τη Διεθνή Πρακτική Ηλεκτρικών Εταιριών, που να καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του Οργανισμού στα Κεντρικά Γραφεία, Περιφερειακά Γραφεία και Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς.

Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης από τις ομάδες εργασίας συνεχίζεται. Αναμένεται η ολοκλήρωση του έργου τον Δεκέμβριο 2017.

Ασφάλεια και Υγεία

Τον Σεπτέμβριο 2015 έχει ξεκινήσει το έργο διασύνδεσης του συστήματος διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας με το υφιστάμενο Σύστημα Διαχείρισης (Ποιότητα και Περιβάλλον). Στόχος είναι η

Πιστοποίηση του συστήματος διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας με το Πρότυπο OHSAS 18001.

Σχεδιασμός της Επιχειρησιακής Στρατηγικής της ΑΗΚ

Με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία της ΑΗΚ, σε ένα συνεχές μεταβαλλόμενο περιβάλλον λόγω της Οικονομικής Κρίσης και της επιβολής του Μνημονίου στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς επίσης και της απελευθέρωσης της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και τον επερχόμενο ανταγωνισμό, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου παρακολουθεί συστηματικά τον βαθμό υλοποίησης της Στρατηγικής της και του Ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της Ισοσταθμισμένης Κάρτας Αποτελεσμάτων.

Στο επίκεντρο της διαδικασίας βρίσκεται η ευθυγράμμιση των προσπαθειών και η βέλτιστη κατανομή πόρων, από όλες τις Μονάδες και Διευθύνσεις του Οργανισμού, για την επίτευξη των Στρατηγικών Στόχων και την υλοποίηση του Οράματος της ΑΗΚ, με απώτερο σκοπό να συμβάλουν καταλυτικά στην Επιχειρησιακή Βελτίωση και τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Διαχείριση Περιβάλλοντος

Έχει ξεκινήσει τον Σεπτέμβριο το έργο για πιστοποίηση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού με το πρότυπο ISO14001:2004. Στόχος είναι η πιστοποίηση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού μέχρι το τέλος Μαρτίου 2017.

Έρευνα και Ανάπτυξη

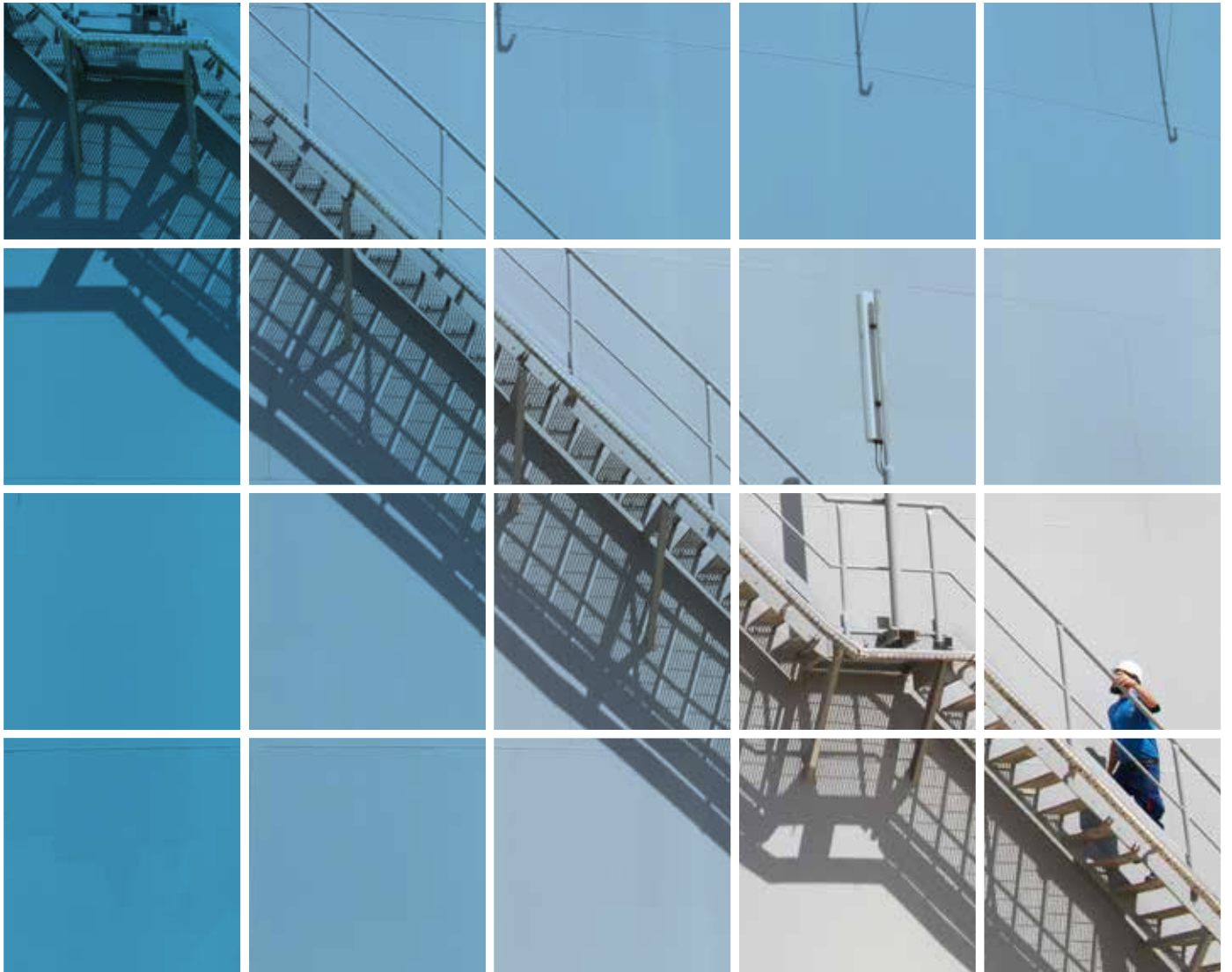
Στο επίκεντρο των προσπαθειών της ΑΗΚ για την αποδοτική και συνάμα την βιώσιμη ανάπτυξη του Οργανισμού βρίσκεται η εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα, η οποία αποτελεί τη βάση για τη δημιουργία νέων ανταγωνιστικών μεθοδολογιών και τεχνολογιών.

Οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης της ΑΗΚ βρίσκονται σε ώριμο στάδιο με σημαντικές επιτυχίες στην υποβολή και την επιτυχή αξιολόγηση ερευνητικών προτάσεων, αφού υπάρχει η σχετική τεχνογνωσία στον Οργανισμό από έμπειρο επιστημονικό προσωπικό.

Με τη συμμετοχή της ΑΗΚ σε ερευνητικά προγράμματα επιτυγχάνεται η ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους τεχνικούς οργανισμούς και ακαδημαϊκά ιδρύματα, η απόκτηση χρήσιμων εμπειριών και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε εξειδικευμένα θέματα όπως, τη διαχείριση του περιβάλλοντος, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διασπαρμένη παραγωγή κ.α., με αποτέλεσμα την ανάπτυξη των ικανοτήτων διαχείρισης νέων τεχνολογιών και την απόκτηση εμπειριών προς όφελος της Κυπριακής κοινωνίας.

διεύθυνση ανθρώπινου δυναμικού

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

	2016	2015
Επιστημονικό Προσωπικό	209	211
Γραφειακό Προσωπικό	335	336
Τεχνικό Προσωπικό	1 443	1 452
Συμβασιούχο Προσωπικό	48	47
ΟΛΙΚΟ	2 035	2 046

Το συμβασιούχο προσωπικό απαρτίζεται από 48 πρώην εργαζομένους με συνθήκες εξαρτημένης εργασίας, των οποίων οι όροι εργοδότησης τους διέπονται από συγκεκριμένη Συλλογική Σύμβαση.

Οι συνταξιούχοι της Αρχής

Κατά το τέλος του χρόνου ο ολικός αριθμός των συνταξιούχων ήταν 1 286 άτομα σε σύγκριση με 1 321 άτομα κατά το τέλος του προηγούμενου χρόνου. Εννέα συνταξιούχοι είναι αγνοούμενα πρόσωπα από την τουρκική εισβολή του 1974. Επιπρόσθετα καταβάλλονταν 349 συντάξεις χρεώσεως και τέκνων, σε σύγκριση με 329 κατά τον προηγούμενο χρόνο.

Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού και Παραγωγικότητας

Οι διακυμάνσεις της παραγωγικότητας φαίνονται στο Σχεδιάγραμμα αρ. 8 (σελ. 51) το οποίο δείχνει τη σχέση μεταξύ του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής και του ολικού αριθμού των κιλοβατώραν που χρεώθηκαν καθώς και του αριθμού των καταναλωτών, κατά τη δεκαετία 2007-2016.

Δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στη διαχείριση των αδειών ασθενείας, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού έχει θέσει σε λειτουργία συγκεκριμένα λογισμικά συστήματα μέσω των οποίων είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση των ειδών ασθενείας και η παραγωγή εκθέσεων δεδομένων τα οποία τυγχάνουν ανάλυσης με σκοπό τη συνεχή βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης των αδειών ασθενείας.

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η πορεία υλοποίησης του Λειτουργικού Διαχωρισμού της ΑΗΚ, η συνεπακόλουθη αναγκαιότητα αλλαγών στην Οργανική Διάρθρωση του Οργανισμού και στα Σχέδια Υπηρεσίας, καθώς επίσης και η ελλιπή στελέχωση λόγω απαγορευτικών νομοθετικών ρυθμίσεων, ήταν τα κύρια θέματα που απασχόλησαν τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού μέσα στο 2016.

Συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού επεξεργάστηκε τα νέα Σχέδια Υπηρεσίας της Διευθυντικής Οργανικής Δομής της ΑΗΚ, τα οποία στη συνέχεια εξετάστηκαν με τη Συνδικαλιστική πλευρά στην Επιτροπή Αναθεώρησης Σχεδίων Υπηρεσίας Επιστημονικού Προσωπικού και τέλος εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ. Περαιτέρω, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού ενεργοποίησε τη διαδικασία

αποπαγοποίησης θέσεων αναγκαίων για τη λειτουργία τόσο της ΑΗΚ όσο και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου. Ως αποτέλεσμα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ ενέκρινε την υποβολή αιτήματος προς το αρμόδιο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων λόγω νομοθεσίας, αριθμού αναγκαίων προς πλήρωση θέσεων.

Άλλο σημαντικό θέμα που κλήθηκε και διαχειρίστηκε η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού μέσα στο 2016, ήταν το κενό που θα δημιουργείτο στη Διεύθυνση του Οργανισμού με την αφυπηρέτηση του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή, δεδομένης της μη δυνατότητας σύντομης πλήρωσης της θέσης του Γενικού Διευθυντή. Επίσης, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού επεξεργάστηκε θέματα συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της ΑΗΚ σε σχέση και με τους περί ΑΗΚ Κανονισμούς.

Σε άλλες επαφές της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού με τις Συντεχνίες του προσωπικού εξετάστηκαν μέσα σε πνεύμα εποικοδομητικού διαλόγου διάφορα θέματα προσωπικού, γεγονός που συνέβαλε στη διατήρηση καλού εργασιακού κλίματος στον Οργανισμό.

Πιστοποίηση της ΑΗΚ ως Εργοδότης Ισότητας

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ως πιστοποιημένος Εργοδότης Ισότητας έχει δεσμευτεί να προωθήσει δράσεις στοχεύοντας στην προώθηση/εδραίωση της ισότητας των δύο φύλων και στην ενσωμάτωση αυτής της διάστασης στις στρατηγικές της επιλογές.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό και με στόχο τη διαφύση των εργαζομένων για το θέμα της Ισότητας, έχουν γίνει οι ακόλουθες δράσεις εντός του 2016:

- Επιμόρφωση των μελών του προσωπικού που απαρτίζουν τις Επιτροπές Ισότητας και των Υπεύθυνων διαχείρισης ενδείξεων παρενόχλησης/σεξουαλικής παρενόχλησης με συμμετοχή τους σε Ημερίδα με θέμα τον σεξισμό που διοργανώθηκε από το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση.
- Εκπροσώπηση της Αρχής στο ενημερωτικό πρόγραμμα με θέμα «Ισότητα των Φύλων στην Έρευνα» που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης της Έρευνας σαν μέρος του έργου Gender-Net το οποίο χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και στόχο έχει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την υιοθέτηση μιας κοινής πρωτοβουλίας με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στην έρευνα. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου παρουσιάστηκαν οι σχετικές πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί στην ΑΗΚ, η διαδικασία, ο αντίκτυπος και η σημασία τους αλλά και δυσκολίες/προκλήσεις.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά τη δέσμευση της Αρχής για συμβολή στην προώθηση των γυναικών σε ανδροκρατούμενα επαγγέλματα στην ΑΗΚ και στην Κυπριακή αγορά εργασίας, έγιναν τα ακόλουθα:

- Συμμετοχή της Αρχής στην Έκθεση Σταδιοδρομίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου με παρουσίαση για ευκαιρίες εργοδότησης στην Αρχή προς τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΤΕΠΑΚ από όλα τα προγράμματα σπουδών, αποφοίτους και το ευρύτερο κοινό.
- Παρουσίαση για τα επαγγέλματα και τις ευκαιρίες εργοδότησης στην ΑΗΚ σε μαθητές του Λυκείου Λατσιών.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Εκπαίδευση και Επιμόρφωση

Μέσα στο 2016 το Τμήμα Εκπαίδευσης του Τομέα Εργασιακών Θεμάτων της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού διοργάνωσε 81 ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα και σεμινάρια που κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων με 2 305 συμμετοχές από μέλη του προσωπικού. Επίσης υπήρξαν άλλες 339 συμμετοχές του προσωπικού σε διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα, που οργανώθηκαν από εκπαιδευτικά ιδρύματα και διάφορους οργανισμούς στην Κύπρο, ενώ 13 μέλη του επιστημονικού προσωπικού παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και συνέδρια στο εξωτερικό. Συνολικά υπήρξαν 2 657 συμμετοχές του προσωπικού σε εκπαιδευτικά προγράμματα με μέσο κόστος €41,80/υπάλληλο (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιχορηγήσεις της ΑΑΑΔΚ) λόγω του ότι τα περισσότερα άτομα εκπαιδεύονται ενδοϋπηρεσιακά. Τα ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα για τη χρονιά 2016 επιχορηγήθηκαν από την ΑΑΑΔΚ με το ποσό των €67.658.

Προσλήψεις / Προαγωγές Προσωπικού

Η Αρχή ύστερα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και τη μετέπειτα γραπτή συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για εξαίρεση δεκατριών Διευθυντικών Θέσεων από τις πρόνοιες των περί Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμων του 2013 έως (αρ.2) του 2015, προχώρησε στην πλήρωση τους με ισάριθμους υπαλλήλους.

Αφυπηρητήσεις/Παραιτήσεις

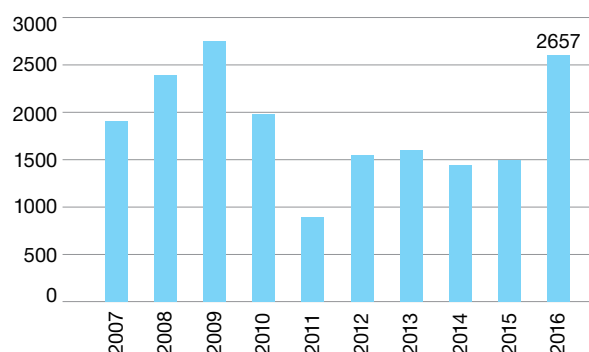
Κατά τη διάρκεια του έτους, τρεις υπάλληλοι συνταξιοδοτήθηκαν λόγω ορίου ηλικίας, δύο υπάλληλοι αφυπηρέτησαν για λόγους υγείας, επτά υπάλληλοι αφυπηρέτησαν πρόωρα και ένας υπάλληλος απεβίωσε.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ

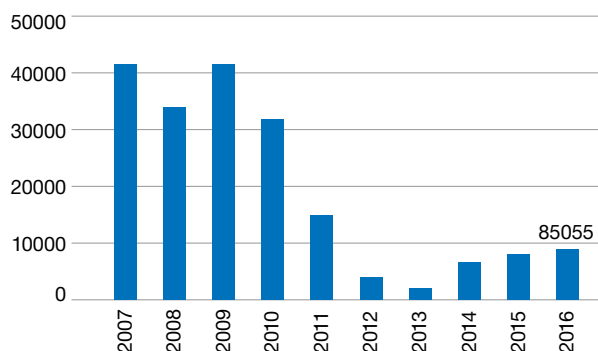
Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη

Για το 2016 η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου εισέφερε €7.443.668,89 (€7.537.695,59 το 2015) στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων ΑΗΚ, καθώς και ποσό €51.260,00 (όσα και το 2015) στο Ειδικό Ταμείο για κάλυψη εξόδων για σοβαρές περιπτώσεις που έτυχαν περίθαλψης στην Κύπρο ή το εξωτερικό.

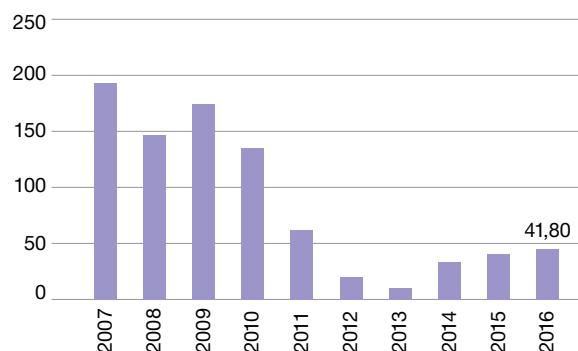
Αριθμός Εκπαιδευομένων / Έτος

Συνολικό Ετήσιο Κόστος Εκπαίδευσης / Έτος
(Χωρίς τις Επιχορηγήσεις της ΑΑΑΔΚ)

Κόστος (€) / Υπάλληλο / Έτος
(Χωρίς τις Επιχορηγήσεις της ΑΑΑΔΚ)

Ταμεία Βοηθείας

Τα Ταμεία Βοηθείας των υπαλλήλων συνέχισαν κανονικά τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια του έτους, προσφέροντας σε αναξιοπαθούντες υπαλλήλους και συνταξιούχους ή σε μέλη των οικογενειών τους, που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, οικονομική βοήθεια, που ξεπέρασε τις €255.000. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται και το βοήθημα της ΑΗΚ σε πρώην υπαλλήλους της που αφυπηρέτησαν πριν το 1978 με ωφελήματα Ταμείου Προνοίας, καθώς και στις χήρες των πρώην υπαλλήλων. Επίσης συμπεριλαμβάνεται και το βοήθημα της Αρχής σε πρώην υπαλλήλους της ως εκ της αναγνώρισης της προηγούμενης υπηρεσίας τους στις πρώην Ιδιωτικές Ηλεκτρικές Εταιρείες που απαλλοτριώθηκαν από την ΑΗΚ, ως συντάξιμης. Ο αριθμός των μελών των Ταμείων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 ήταν 1 765 για το Ταμείο Βοηθείας Υπαλλήλων ΑΗΚ και 149 για το Ταμείο Βοηθείας Επιστημονικού Προσωπικού ΑΗΚ.

Ταμεία Ευημερίας

Τα Ταμεία Ευημερίας των υπαλλήλων συνέχισαν κανονικά τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια του έτους προσφέροντας τις απαραίτητες διευκολύνσεις τόσο στα μέλη όσο και στις οικογένειές τους.

Πιστοποιητικά Ευδόκιμης Υπηρεσίας και αναμνηστικά δώρα

Κατά το 2016 απονεμήθηκαν σε δικαιούχους Πιστοποιητικά Ευδόκιμης Πολυετούς Υπηρεσίας και αναμνηστικά δώρα ως ακολούθως:

- Σε τέσσερις υπαλλήλους, που αφυπηρέτησαν κατά το 2016 και συμπλήρωσαν περισσότερα των 20 ετών υπηρεσία απονεμήθηκε το Πιστοποιητικό Ευδόκιμης Υπηρεσίας της Αρχής.
- Σε 21 υπαλλήλους, που κατά το 2016 συμπλήρωσαν 30 έτη υπηρεσίας απονεμήθηκε αργυρό μετάλλιο της Αρχής.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου προσδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στα θέματα που αφορούν την Ασφάλεια και Υγεία των εργαζομένων της καθώς και του κοινού γενικότερα. Μέσα από αυτό το πρίσμα η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θέτει ως προτεραιότητα της την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου Ασφάλειας και Υγείας σε όλες τις δραστηριότητες της.

Για τον σκοπό αυτό η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας (ΣΔΑΥ) με το οποίο επιτυγχάνεται ο έλεγχος και η διαχείριση όλων των δραστηριοτήτων της που αφορούν τα θέματα της επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας του Οργανισμού. Η εφαρμογή των προνοιών του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας αποσκοπεί στη μείωση των ατυχημάτων καθώς και στη δημιουργία και διατήρηση ασφαλισμένων συνθηκών εργασίας τόσο για τους εργαζόμενους της όσο και για το ευρύτερο κοινό.

Σημαντικό μέρος του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας αποτελεί η διαδικασία που αφορά τη διερεύνηση και τον εντοπισμό όλων των πηγών κινδύνου μέσα στον εργασιακό χώρο που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τραυματισμό ή βλάβη στην υγεία σε πρόσωπα στην εργασία ή και σε τρίτα πρόσωπα, με σκοπό την αξιολόγηση και την καταγραφή όλων των αναγκαίων μέτρων πρόληψης και προστασίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έχει αναπτύξει Μελέτες Εκτίμησης Επαγγελματικών Κινδύνων (ΜΕΕΚ) που καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες της και αποτελούν βασικό εργαλείο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των εργασιών της.

Επίσης, σημαντικό μέρος του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας αποτελεί η διαδικασία που αφορά τη διαχείριση τεχνικών και άλλων έργων που διενεργούνται από τρίτους για λογαριασμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εκπόνηση Σχεδίου και Φάκελου Ασφάλειας και Υγείας για κάθε έργο ανεξαρτήτως μεγέθους και την προσεκτική αξιολόγηση τους από τους αρμόδιους Λειτουργούς Ασφάλειας του Οργανισμού.

Η στενή συνεργασία των Λειτουργών Ασφάλειας τόσο με τους τοπικούς Διαχειριστές Ασφάλειας και Υγείας όσο και με το υπόλοιπο τεχνικό προσωπικό του Οργανισμού διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας καθώς και στη συνεχή ανάπτυξη και διαμόρφωση του με βάση τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Μέσα στα πλαίσια της συνεχούς αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του Οργανισμού, το Τμήμα Ασφάλειας και Υγείας έχει προχωρήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας, στη διασύνδεση του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας μαζί με τα υπόλοιπα Συστήματα Διαχείρισης που διαθέτει ο Οργανισμός. Μετά την ολοκλήρωση της διασύνδεσης του θα προχωρήσει και στην πιστοποίηση του ΣΔΑΥ με βάση το πρότυπο OHSAS 18001.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας καθώς και οι Μελέτες Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου βρίσκονται αναρτημένα στη δικτυακή πύλη όπου έχει πρόσβαση όλο το προσωπικό του Οργανισμού.

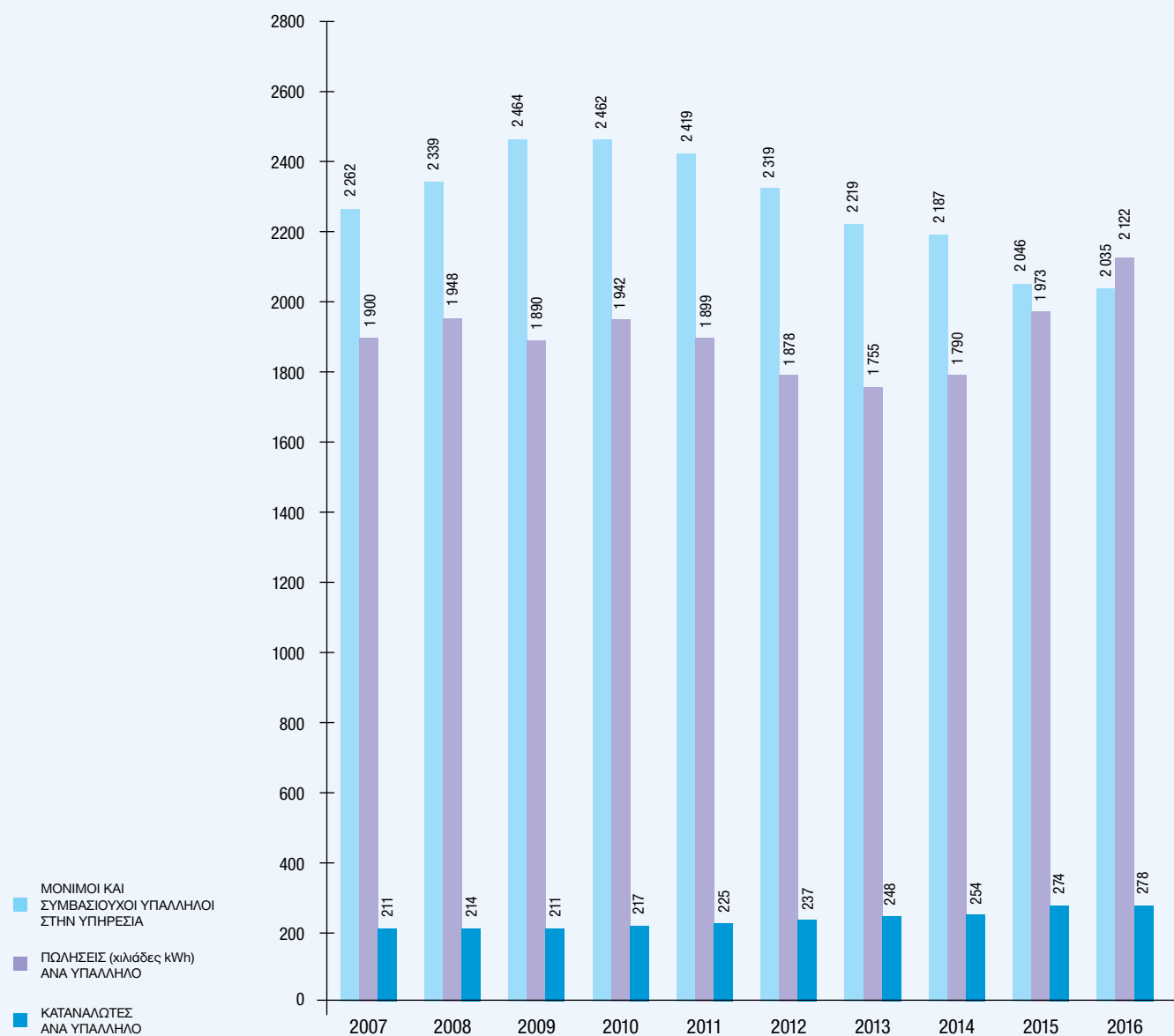
Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Η τριετής θητεία των Τοπικών Επιτροπών Ασφάλειας και της Κεντρικής Επιτροπής Ασφάλειας είχε λήξη το Μάιο του 2016 και διεξήχθησαν εκλογές για την ανάδειξη νέων μελών των Επιτροπών Ασφάλειας. Ταυτόχρονα έγινε και η διαδικασία εκλογής των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Ασφάλειας.

Οι Τοπικές Επιτροπές Ασφάλειας καθώς και η Κεντρική Επιτροπή Ασφάλειας πραγματοποίησαν τις προβλεπόμενες από την Νομοθεσία συνεδριάσεις και ασχολήθηκαν με τα διάφορα προβλήματα ασφάλειας και υγείας που κατά καιρούς παρουσιάζονται στους χώρους εργασίας.

Οι Λειτουργοί Ασφάλειας στα πλαίσια των καθηκόντων τους διενέργησαν επισκέψεις / επιθεωρήσεις / διαβουλεύσεις

**ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ**

και παρείχαν συμβουλές σε συνεργεία που εργάζονται στις Περιφέρειες και στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς. Επίσης διερεύνησαν τα ατυχήματα και τα επικίνδυνα συμβάντα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς και έκαναν εισηγήσεις για λήψη μέτρων ασφάλειας και αποφυγή μελλοντικών παρόμοιων περιστατικών. Επίσης έλεγξαν την πληρότητα σε σχέση με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας των Σχεδίων Ασφάλειας και Υγείας που υπέβαλαν οι εργολάβοι, οι οποίοι ανέλαβαν εντός του έτους διάφορα έργα για λογαριασμό της ΑΗΚ.

Εκπαίδευση / Επιμόρφωση

Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για εξάλειψη των κινδύνων κατά την εκτέλεση εργασιών σε ύψος συνεχίστηκαν οι εκπαιδεύσεις και πιστοποίηση όλου του προσωπικού που εκτελεί εργασίες σε ύψος. Συγκεκριμένα έγιναν εκπαιδεύσεις στην ασφαλή χρήση και λειτουργία ανυψωτικών πλατφόρμων καθώς επίσης και στην ασφαλή χρήση γερανών για ασφαλή ανύψωση και μετακίνηση φορτίων.

Όλο το τεχνικό προσωπικό που εκτελεί εργασίες σε ύψος με τη μέθοδο της αναρρίχησης κλήθηκε για επανεκπαίδευση και ανανέωση του πιστοποιητικού του σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Επίσης έχει γίνει αντίστοιχη εκπαίδευση για την ασφαλή εργασία σε οροφές κτιρίων στο προσωπικό που επιλέχθηκε για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε υποστατικά που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Οι Λειτουργοί Ασφάλειας συμμετείχαν σε όλα τα προγράμματα για την εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΗΚ σε θέματα επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας. Συνέβαλαν επίσης στη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και διενέργεια ασκήσεων πυρασφάλειας σε συνεργασία με τις τοπικές Διευθύνσεις.

Οι Λειτουργοί Ασφάλειας συμμετείχαν σε ολοήμερο πρόγραμμα ενημέρωσης όλων των μελών των Τοπικών Επιτροπών Ασφάλειας, εκπαιδεύοντας τα μέλη αυτά σε διάφορα θέματα που αφορούν την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία.

Μέσα Ατομικής Προστασίας

Το Τμήμα Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας σε συνεργασία με το Τμήμα Προμηθειών της ΑΗΚ συνεργάζονται στενά για την αναθεώρηση των προδιαγραφών και έκδοση διαγωνισμών που αφορούν την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας καθώς και άλλου εξοπλισμού ασφαλείας.

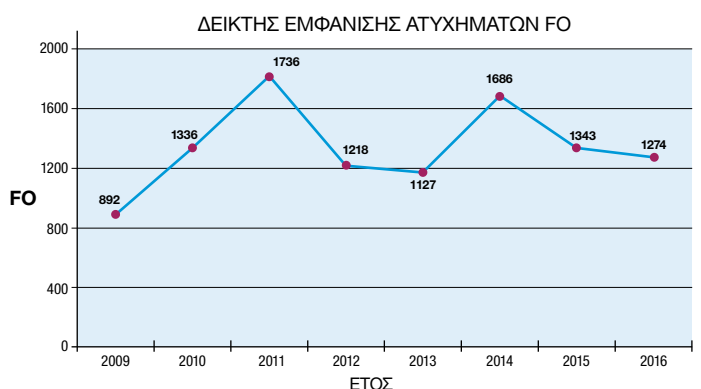
Ατυχήματα

Κατά το έτος 2016 συνέβησαν συνολικά 26 ατυχήματα, δύο εκ των οποίων ήταν τροχαία. Όλα τα ατυχήματα διερευνήθηκαν και αξιολογήθηκαν από το Τμήμα Ασφάλειας και Υγείας της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και την Κεντρική Επιτροπή Ασφάλειας.

Στις τρεις πιο κάτω γραφικές παραστάσεις δίνεται η διακύμανση των Δεικτών Συχνότητας Ατυχημάτων (F), Σοβαρότητας (S) και Εμφάνισης (FO) για την περίοδο 2006-2016. Ο Δείκτης Συχνότητας λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των ατυχημάτων σε σχέση με το

σύνολο των εργασιών ωρών στον Οργανισμό και ο Δείκτης Σοβαρότητας τον αριθμό των απολεσθέντων ημερομισθίων σε σχέση με τις εργασθείσες ώρες στον Οργανισμό. Ο Δείκτης Εμφάνισης δίνει τον αριθμό ατυχημάτων σε σχέση με τον αριθμό των εργαζομένων.

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων (F) για την ΑΗΚ μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος στο 6,3 ενώ ο Δείκτης Σοβαρότητας (S) αυξήθηκε από 190 σε 272. Ο Δείκτης Εμφάνισης Ατυχημάτων (FO) σημείωσε μικρή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος από 1 343 σε 1 274.

διεύθυνση πληροφορικής

Αποστολή της Διεύθυνσης Πληροφορικής είναι η επιλογή, παροχή και υποστήριξη Συστημάτων Πληροφορικής καθώς και η ανάδειξη της τεχνολογίας Πληροφορικής σε στρατηγικό εργαλείο επίτευξης των επιχειρησιακών στόχων της Αρχής με αξιοπιστία, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, η Διεύθυνση Πληροφορικής προβαίνει σε:

- Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Εξυπηρέτηση εσωτερικών πελατών Πληροφορικής
- Ανάπτυξη, εφαρμογή και συντήρηση λογισμικών Συστημάτων Πληροφορικής
- Υπηρεσίες Τεχνικής Υποδομής
- Διαχείριση και Υπηρεσίες Ασφάλειας

Κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016:

Ολοκληρώθηκαν και εφαρμόστηκαν με επιτυχία ρυθμίσεις/αλλαγές στο Λογισμικό Σύστημα Ανθρώπινου Δυναμικού που αφορούσαν:

- Στατιστικές Αναφορές Ασθενειών Προσωπικού
- Δημιουργία επιπρόσθετων Αναφορών Bradford

Ολοκληρώθηκαν και εφαρμόστηκαν με επιτυχία νομοθετικές ή άλλες ρυθμίσεις/αλλαγές στο Λογισμικό Σύστημα Μισθοδοσίας που αφορούσαν:

- Συνταξιοδοτικό
- Αρχεία XML Τραπεζών
- Άρχισαν και συνεχίζονται οι διεργασίες στο καινούργιο Λογισμικό Σύστημα Budget/Planning Consolidation System-Σύστημα Κατανομής Εργατικού Κόστους για τις Επιχειρηματικές Μονάδες.
- Συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι απαραίτητες προσαρμογές στα υφιστάμενα Λογισμικά Συστήματα της ΑΗΚ για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του Λειτουργικού Διαχωρισμού του Οργανισμού, σύμφωνα με τη Ρυθμιστική Απόφαση 04/2014 της ΠΑΕΚ.

Μέσα στα πλαίσια του Λειτουργικού Διαχωρισμού ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή με επιτυχία:

- νέο λογισμικό για τη διαχείριση των Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών (ΣΠΥ)/Συμφωνιών Παροχής Προσωπικού (ΣΠΠ) μεταξύ Μονάδων/Διευθύνσεων της ΑΗΚ.
- νέο λογισμικό Χρονοχρέωσης των εργασιών του προσωπικού της ΑΗΚ.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η αναβάθμιση του Λογισμικού Συστήματος assyst Helpdesk στην τελευταία έκδοση assyst 10 SP7 (web-based) το οποίο παρέχει τη δυνατότητα κεντρικής υποστήριξης των Χρηστών ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαχείρισης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού Πληροφορικής της ΑΗΚ.

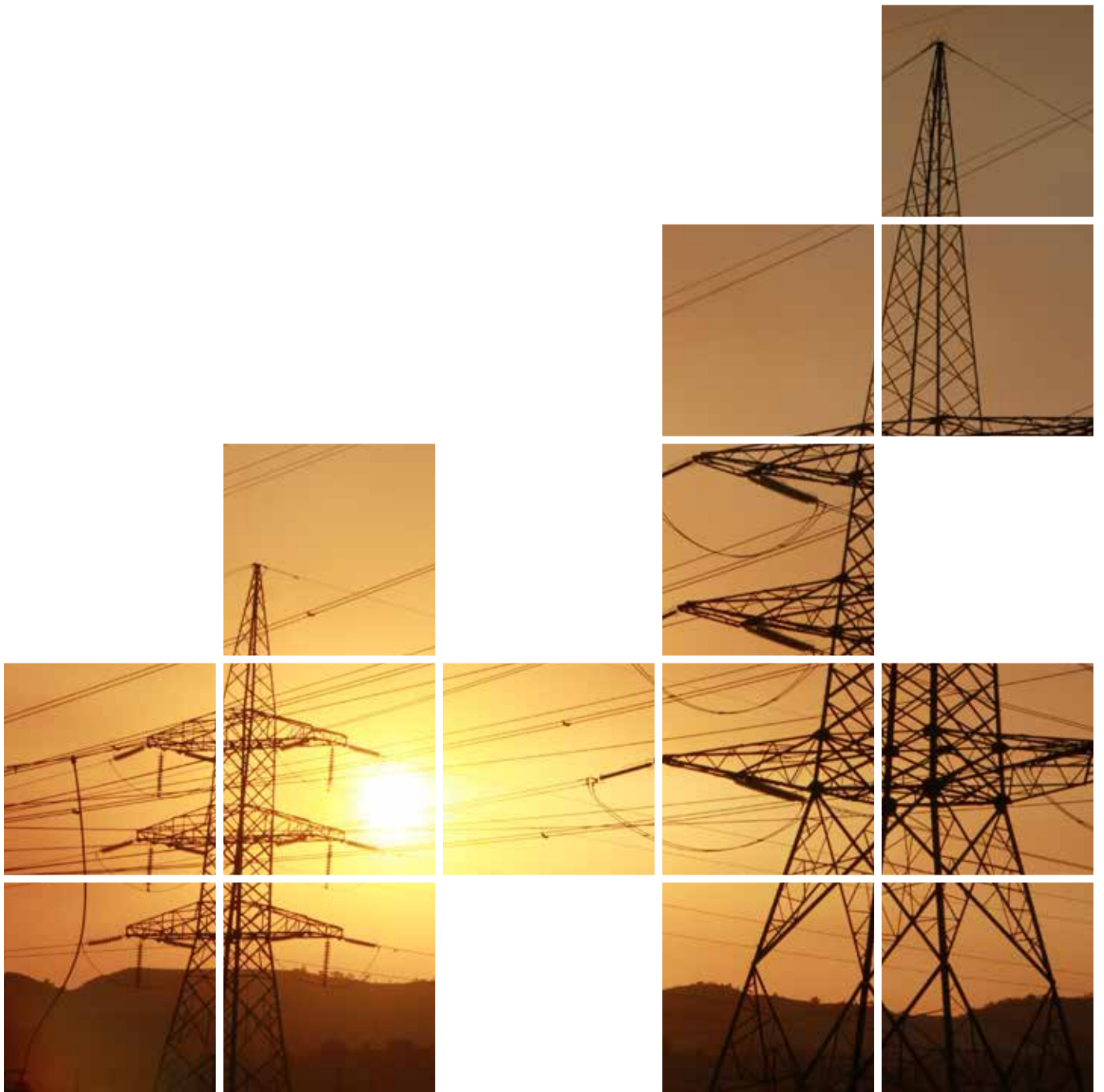
- Μέσα στα πλαίσια της αναβάθμισης του Λογισμικού Συστήματος assyst Helpdesk, ολοκληρώθηκε με επιτυχία και η εισαγωγή του assystMobile το οποίο παρέχει στους Λειτουργούς που παρέχουν υποστήριξη προς τους Χρήστες, άμεση πρόσβαση στη διαχείριση αιτημάτων Χρηστών ακόμα και όταν βρίσκονται εκτός γραφείου, επιτρέποντας αποτελεσματικότερο και ταχύτερο συντονισμό των εργασιών τους.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η εισαγωγή του assyst Helpdesk στο Τμήμα Τηλεπικοινωνιών για διαχείριση των αιτημάτων των Χρηστών και Διαχείριση του εξοπλισμού του Τμήματος.
- Εκδόθηκε και αξιολογήθηκε ο Διαγωνισμός «105/2016 - Design, Development and Implementation of a native iOS and Android software application for phone devices and tablets» για ανάπτυξη του πρώτου Mobile Application του Οργανισμού με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των Πελατών.
- Άρχισε και αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2017 η εισαγωγή της πλατφόρμας MobileFirst η οποία διασφαλίζει τα προσ απαιτούμενα για εφαρμογές φορητών συσκευών (Mobile Platforms), με σκοπό την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Mobile Applications του Οργανισμού.
- Η εισαγωγή των Mobile Applications προϋποθέτει τη διασύνδεση των εφαρμογών σε πραγματικό χρόνο με συστήματα της ΑΗΚ. Ως εκ τούτου ξεκίνησε και αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2017 η εισαγωγή σε περιβάλλον υψηλής διαθεσιμότητας του JBoss Fuse (Red Hat) το οποίο θα αποτελέσει μία ευέλικτη πλατφόρμα ενοποίησης, η οποία επιτρέπει την άμεση διασύνδεση σε πραγματικό χρόνο των επιχειρησιακών Λογισμικών Συστημάτων του Οργανισμού.
- Ολοκληρώθηκε και εφαρμόστηκε με επιτυχία η τροποποίηση της ιστοσελίδας της ΑΗΚ με σκοπό την εγγραφή των χρηστών στην ιστοσελίδα για παραλαβή των λογαριασμών τους μέσω email και για επικαιροποίηση προσωπικών στοιχείων.
- Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και τέθηκαν σε εφαρμογή οι τροποποιήσεις της ιστοσελίδας ΑΗΚ για:
 - Να είναι προσβάσιμη και από άτομα με αναπηρίες και να συνάδει με τις οδηγίες Προσβασιμότητας Περιεχομένων Διαδικτύου 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0).
 - Να συνάδει με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περί χρήσης του Ηλεκτρονικού Συστήματος Σύναψης Συμβάσεων (e-procurement).
- Κατακυρώθηκε ο Διαγωνισμός 102/2014, άρχισε και συνεχίστηκε το Έργο της αναβάθμισης του Λογισμικού Συστήματος Εξυπηρέτησης Πελατών και Τιμολόγησης Κατανάλωσης Ηλεκτρικού Ρεύματος.

- Ξεκίνησε και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2017 η ετοιμασία των προδιαγραφών του Διαγωνισμού για εισαγωγή του συστήματος Meter Data Management (MDMS).
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η ανανέωση των αδειών Microsoft του Οργανισμού για 3 χρόνια μέσω του Microsoft Enterprise Agreement.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η αναβάθμιση του επιχειρησιακού Λογισμικού Συστήματος SAP από Non-Unicode σε Unicode το οποίο δίνει στο SAP τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί όλες τις γλώσσες του κόσμου.
- Ξεκίνησε και συνεχίζεται η αναβάθμιση του επιχειρησιακού Λογισμικού Συστήματος SAP στο Enhancement Package 7 (EHP7) ECC6, το οποίο δίνει περισσότερη λειτουργικότητα στο SAP και δυνατότητα χρησιμοποίησης μοντέρνων εργαλείων ανάπτυξης.
- Ετοιμάστηκαν προδιαγραφές και εκδόθηκε διαγωνισμός για την αγορά σημαντικού αριθμού εξυπηρετητών με τις αντίστοιχες άδειες του λογισμικού VMware για την υποστήριξη του συνόλου των Εφαρμογών Πληροφορικής τόσο στο Κυρίως Κέντρο Υπολογιστών όσο και στο Εφεδρικό Κέντρο.
- Ετοιμάστηκαν προδιαγραφές για έκδοση διαγωνισμού για την αγορά νέου αναβαθμισμένου συστήματος για το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών.
- Ετοιμάστηκαν προδιαγραφές για έκδοση διαγωνισμού για τη δημιουργία νέου και σύγχρονου Κυρίως Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Data Centre) στα Κεντρικά Γραφεία της ΑΗΚ.
- Αναθεωρήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή η «Οδηγία Χρήσης Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου» για τους Χρήστες του Οργανισμού.
- Αναθεωρήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή η «Διαδικασία Χρήσης και Προστασίας Αρχείων Εξοπλισμού Τελικών Χρηστών και Συστημάτων Πληροφορικής».
- Ολοκληρώθηκε η ετοιμασία Προδιαγραφών για έκδοση διαγωνισμού Περιμετρικής Ασφάλειας.
- Κατακυρώθηκε ο Διαγωνισμός 008/2016 SUPPLY, DELIVERY, INSTALLATION, COMMISSIONING AND MAINTENANCE OF AN ENDPOINT SECURITY & ENCRYPTION SOFTWARE.

επιτελική μονάδα οικονομικών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΑΗΚ για το 2016 μαζί με τις βοηθητικές καταστάσεις βρίσκονται στις σελίδες 62 μέχρι 119. Τα κύρια στατιστικά οικονομικά στοιχεία για τη δεκαετία 2007-2016 φαίνονται περιληπτικά στις σελίδες 60 μέχρι 61.

Πίνακας 3

Ενοποιημένος λογαριασμός αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και μεταβολές έναντι του προηγούμενου έτους

	2016	%
	€000	Αύξηση (Μείωση)
Έσοδα	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	515.622	(58.416)
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	21.716	269
Έσοδα αφαλάτωσης	12.707	3.609
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	24.541	7.047
Χρηματοδοτικά έσοδα	5.702	(8)
	580.288	(47.499)
Άλλες ζημιές καθαρές	(5.415)	(5.124)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(491.183)	62.426
Κέρδος εργασιών	83.690	9.803
Χρηματοδοτικά έξοδα	(6.585)	992
Κέρδος πριν τη φορολογία	77.105	10.795
Φορολογία	(11.321)	(1.357)
Καθαρό κέρδος για το έτος	65.784	9.438
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας (εκατ. kWh)	4.358,5	322,4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Τα αποτελέσματα του έτους και οι μεταβολές από το προηγούμενο έτος, παρουσιάζονται στον πιο πάνω Πίνακα (αρ. 3). Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος ήταν €515.622.000 και σημείωσαν μείωση €58.416.000 ή 10,2%. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €491.183.000 και σημείωσαν μείωση €62.426.000 ή 11,3%. Αφού λήφθηκαν υπόψη τα χρηματοδοτικά έξοδα που ανέρχονταν σε €6.585.000, το κέρδος πριν τη φορολογία έφθασε σε €77.105.000 σε σύγκριση με €66.310.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την αφαίρεση ποσού €11.321.000, για φορολογία, το καθαρό κέρδος ήταν €65.784.000 (2015: €56.346.000).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Ο Πίνακας 4 στη σελίδα 58 αναλύει τα λειτουργικά έξοδα κατά κατηγορία. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνέτειναν στις αλλαγές αναφέρονται πιο κάτω:

Η μέση τιμή καυσίμων που καταναλώθηκαν στους σταθμούς παραγωγής της ΑΗΚ μειώθηκε κατά 21,9% στα €238,1 τον μετρικό τόνο. Η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 9,0% και έφθασε τους 1 032,6 κιλ. μετρικούς τόνους. Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω η δαπάνη καυσίμων μειώθηκε κατά €42.696.000 και έφθασε στα €245.936.000.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους ύψους €20.059.000 μειώθηκε κατά 23,4% λόγω μείωσης της τιμής καυσίμων.

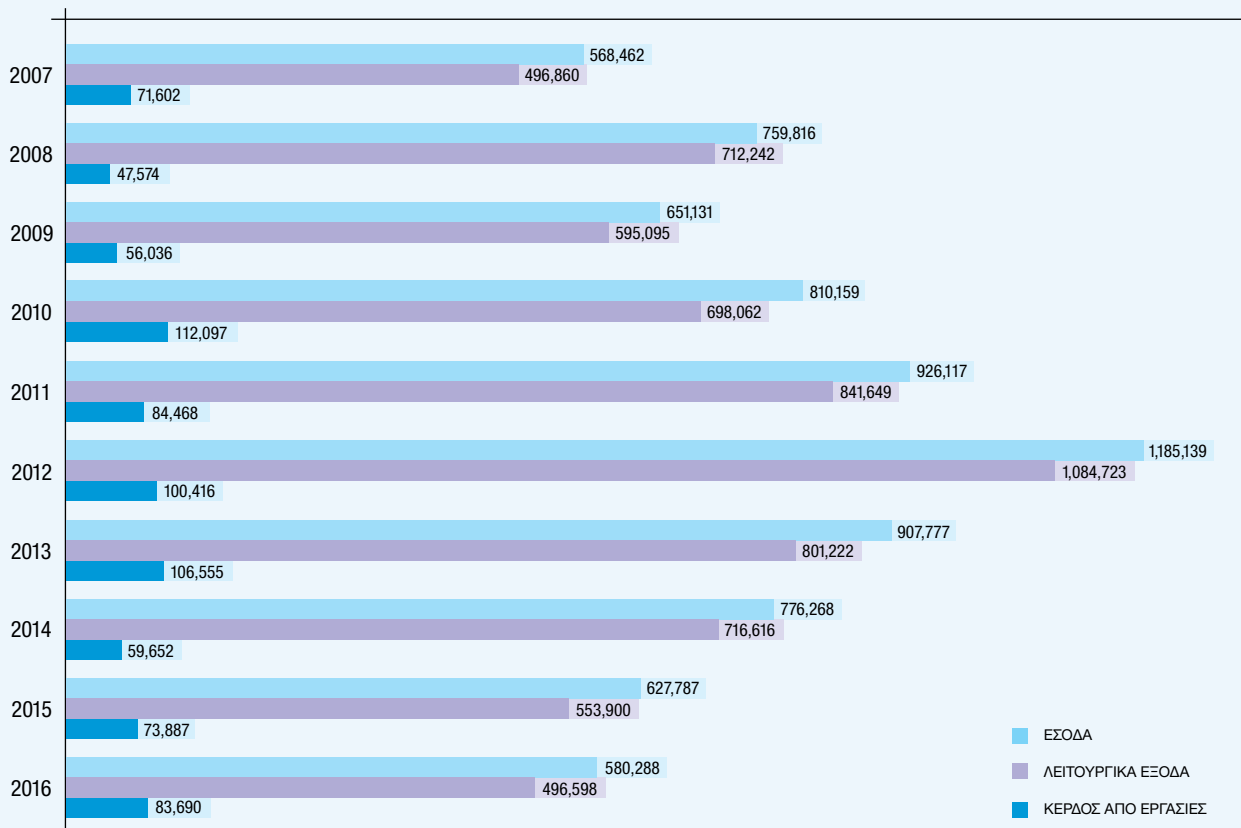
Το σύνολο των μισθών και εργοδοτικών εισφορών ανήλθε σε €86.770.000 από το οποίο ποσό €7.825.000 έχει μεταφερθεί σε χρέωση του πάγιου ενεργητικού και σε ημιτελείς εργασίες. Τα ποσά που μεταφέρθηκαν στο πάγιο ενεργητικό αφορούν δαπάνες για έργα αναπτύξεως που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από το προσωπικό της Αρχής. Ποσό €78.945.000 ή 91,0% επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως. Η μείωση στη συνολική δαπάνη μισθοδοσίας €7.023.000 ή 7,5% οφείλεται κυρίως σε μείωση στην εισφορά στο Ταμείο Συντάξεως.

Η δαπάνη για υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες ήταν €30.964.000 (μείωση €5.447.000 ή 21,3%).

Οι αποσβέσεις έφθασαν τα €96.401.000 (μείωση €1.092.000 ή 1,1%).

Σχεδιάγραμμα 9

Ανάλυση Λειτουργικών εξόδων

Πίνακας 4

Ανάλυση Λειτουργικών εξόδων

	2016		Αύξηση / (Μείωση) έναντι 2015	
	€000	%	€000	%
Καύσιμα	245.936	50,0	(42.696)	(14,8)
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	20.059	4,1	(6.137)	(23,4)
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές	78.945	16,1	(10.757)	(12,0)
Επισκευές και συντήρηση	13.205	2,7	2.080	18,7
Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση	-	-	(8.754)	(100,0)
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	3.930	0,8	(541)	(12,1)
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.743	0,4	24	1,4
Υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες	30.964	6,3	5.447	21,3
Αποσβέσεις	96.401	19,6	(1.092)	(1,1)
ΣΥΝΟΛΟ	491.183	100,0	(62.426)	(11,3)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους έφθασαν τα €36.923.000 σε σύγκριση με €17.952.000 το 2015 (αύξηση €18.971.000).

Ποσό €5.169.000 πληρώθηκε κατά το 2016 αναφορικά με φορολογία (2015: €1.243.000).

Οι αποπληρωμές των δανείων και τραπεζικών παρατραβηγμάτων ανήλθαν σε €55.441.000 (2015: €29.480.000).

Το σύνολο των αναγκών χρηματοδότησεως που ανήλθαν σε €97.533.000 καλύφθηκε από τα ίδια διαθέσιμα και από συμμετοχές καταναλωτών. Στον πιο κάτω Πίνακα αρ. 5 δίδονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Αρχής και οι πηγές χρηματοδότησής τους.

Πίνακας 5

Χρηματοδοτικές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης

	2016		2015	
	€000	%	€000	%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ				
Φορολογία	5.169	5,3	1.243	2,5
Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	36.923	37,9	17.952	36,9
Αποπληρωμές δανείων/ Τραπεζικών παρατραβηγμάτων	55.441	56,8	29.480	60,6
	97.533	100,0	48.675	100,0
ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				
Κέρδος πριν τη φορολογία	77.105	79,1	66.310	136,2
Αποσβέσεις μείον συνεισφορές καταναλωτών	74.685	76,6	76.046	156,2
Απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	5.516	5,7	-	-
Είσπραξη από εκποίηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού	153	0,2	85	0,2
Συμμετοχές καταναλωτών	17.633	18,1	14.139	29,0
Μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως	(77.559)	(79,7)	(107.905)	(221,6)
	97.533	100,0	48.675	100,0

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το ιστορικό κόστος των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν €3.073.381.000 και το σύνολο των αποσβέσεων €1.344.421.000. Συνεπώς η καθαρή αξία των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία ήταν 56,3% του ιστορικού κόστους. Το σύνολο του καθαρού ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2016, ήταν €1.918.356.000. Η χρηματοδότηση προήλθε από δάνεια (€386.183.000 ή 20,1%), άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις €500.681.000 ή 26,1%), το δε υπόλοιπο (€1.031.492.000 ή 53,8%) από ίδια κεφάλαια.

Α. ΜΑΡΑΓΚΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

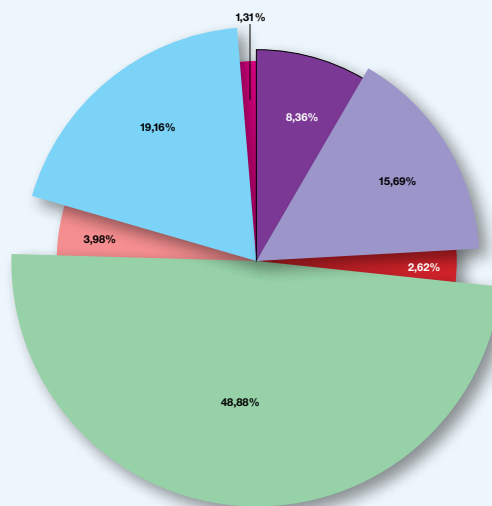
Σχεδιάγραμμα 10

ΔΑΠΑΝΕΣ

(Σε χιλιάδες ευρώ)

ΣΑΝ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ €6 585 (1,31%)
- ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ €13 205 (2,62%)
- ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ €20 059 (3,98%)
- ΥΛΙΚΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ €42 052 (8,36%)
- ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ €78 945 (15,69%)
- ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ €96 401 (19,16%)
- ΚΑΥΣΙΜΑ €245 936 (48,88%)

Πίνακας 6

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 2007-2016

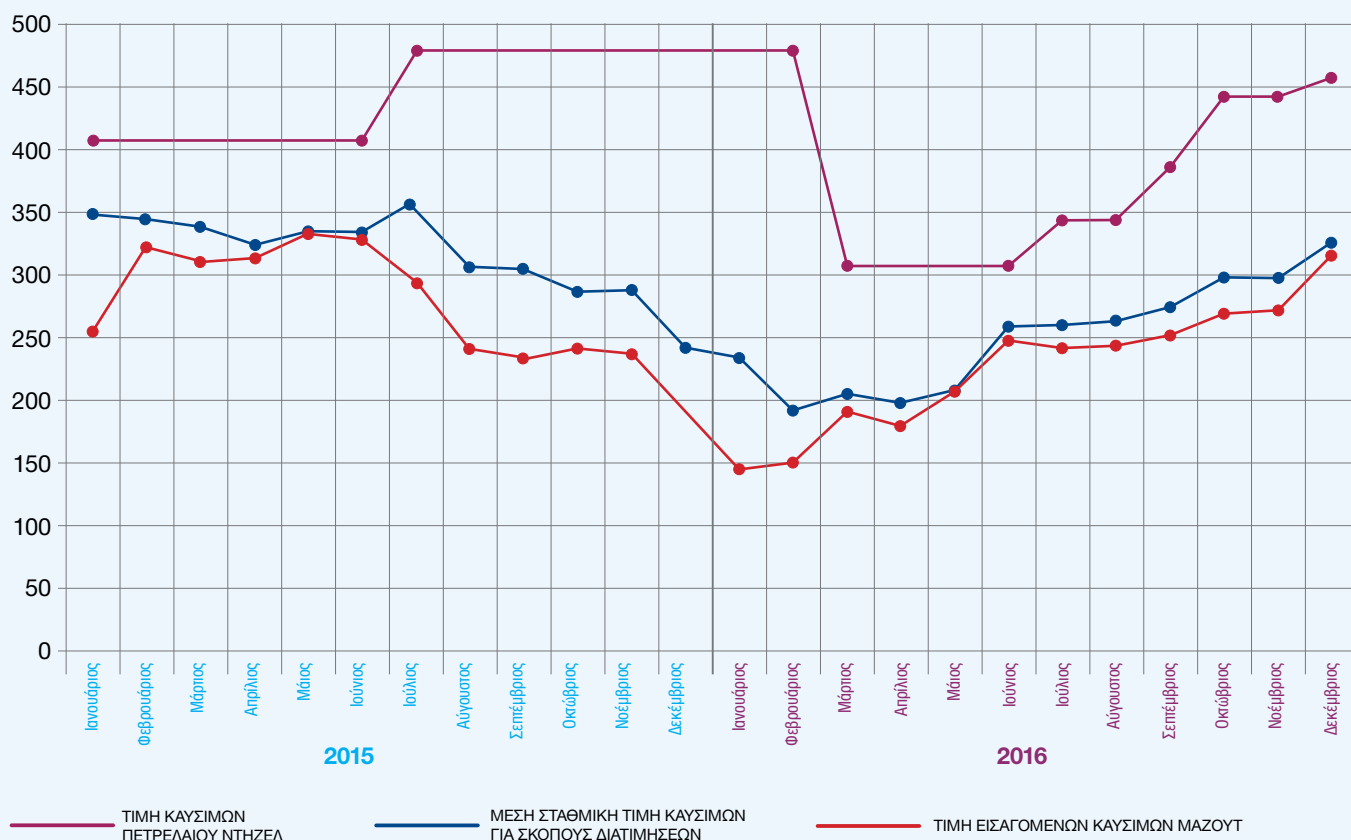
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας (εκατ. KWh)	4 298	4 556	4 656	4 782	4 595	4 356	3 890	3 915	4 036	4 358
Κατανάλωση στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα (εκατ. KWh)	8	9	8	8	7	7	6	6	2	3
Σύνολο μονάδων (εκατ. KWh)	4 306	4 565	4 664	4 790	4 602	4 363	3 896	3 921	4 038	4 361
Εγκαταστημένη ισχύς (MW)	1 118	1 168	1 388	1 438	965	1 493	1 598	1 478	1 478	1 478
ΕΞΟΔΑ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	546.737	736.215	627.253	776.390	857.776	966.552	796.930	721.137	574.038	515.622
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	14.241	15.389	16.655	17.855	19.047	19.973	20.698	21.119	21.447	21.716
Ανάκτηση κόστους προσωρινών μονάδων παραγωγής από την Κυβέρνηση	-	-	-	-	17.229	31.702	-	-	-	-
Αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρείες	-	-	-	-	-	89.301	61.790	1.000	-	-
Έκτακτη προσαύξηση	-	-	-	-	19.858	61.680	8.047	-	-	-
Άλλα λειτουργικά έσοδα	4.869	5.575	5.846	15.174	10.628	14.129	18.298	30.972	26.592	37.248
Χρηματοδοτικά έσοδα	2.615	2.637	1.377	740	1.579	1.802	2.014	2.040	5.710	5.702
Σύνολο εσόδων	568.462	759.816	651.131	810.159	926.117	1.185.139	907.777	776.268	627.787	580.288
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Άλλες ζημιές καθαρές	-	-	-	-	-	76	3.324	21	291	5.415
Δαπάνες εκμεταλλεύσεως	438.661	652.539	523.569	622.669	747.364	830.561	659.626	620.328	455.885	394.782
Κόστος προσωρινών μονάδων παραγωγής	-	-	-	-	17.229	35.302	-	-	-	-
Πρόβλεψη για μη ανάκτηση κόστους προσωρινών μονάδων	-	-	-	-	-	24.465	-	-	-	-
Έξοδα Επιδιόρθωσης Η/Σ Βασικού	-	-	-	-	-	104.508	43.867	1.023	231	-
Αποσβέσεις	58.199	59.703	71.526	75.393	77.056	89.811	94.405	95.244	97.493	96.401
Σύνολο δαπανών	496.860	712.242	595.095	698.062	841.649	1.084.723	801.222	716.616	553.900	496.598
Κέρδος εργασιών	71.602	47.574	56.036	112.097	84.468	100.416	106.555	59.652	73.887	83.690
Χρηματοδοτικά έσοδα	(14.779)	(19.310)	(10.757)	(10.243)	(8.991)	(13.960)	(12.594)	(11.199)	(7.577)	(6.585)
Κέρδος πριν τη φορολογία	56.823	28.264	45.279	101.854	75.477	86.456	93.961	48.453	66.310	77.105
Φορολογία	(16.802)	(7.933)	58.305	(10.440)	(7.788)	(8.935)	(20.970)	(6.477)	(9.964)	(11.321)
Πρόβλεψη λόγω Απόφασης Εφοριακού Συμβουλίου	-	-	-	(18.239)	1.896	-	-	-	-	-
Καθαρό κέρδος για το έτος	40.021	20.331	103.584	73.175	69.585	77.521	72.991	41.976	56.346	65.784
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ (πάνω στο σύνολο εσόδων)										
Κέρδος από εργασίες (%)	12,6	6,3	8,6	13,8	9,1	8,5	11,7	7,7	11,8	14,4
Κέρδος πριν τη φορολογία (%)	10,0	3,7	7,0	12,6	8,1	7,3	10,4	6,2	10,6	13,3

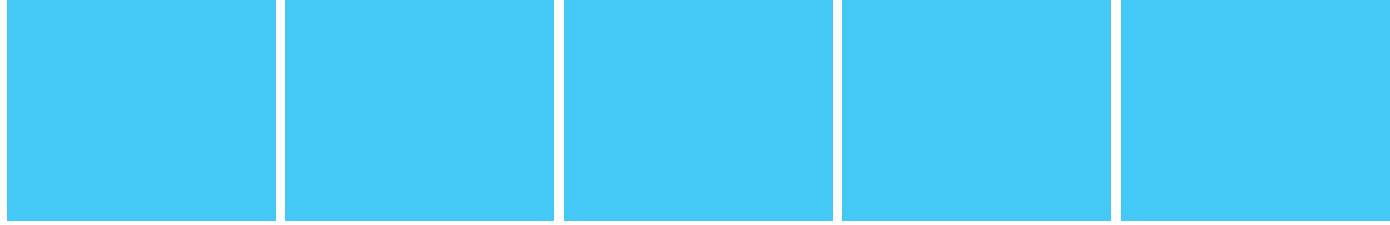
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία										
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	1.285.124	1.387.312	1.583.500	1.789.271	1.926.871	1.936.747	1.898.029	1.875.146	1.795.536	1.728.960
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	1.898	1.800	1.845	2.302	2.028	2.242	1.702	631	322	239
	1.287.022	1.389.112	1.585.345	1.791.573	1.928.899	1.938.989	1.899.731	1.875.777	1.795.858	1.729.199
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	280.641	325.719	259.762	329.501	372.388	518.233	460.411	406.043	506.460	594.582
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.567.663	1.714.831	1.845.107	2.121.074	2.301.287	2.457.222	2.360.142	2.281.820	2.302.318	2.323.781
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)										
Αποθεματικά										
Αποθεματικό εσόδων	682.478	702.809	806.393	879.568	943.913	1.021.516	1.084.727	1.160.933	1.213.561	1.279.345
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών	-	-	-	-	-	22.063	4.763	(239.554)	(155.071)	(263.408)
Αποθεματικό κεφαλαίου	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555	15.555
	698.033	718.364	821.948	895.123	959.468	1.059.134	1.105.045	936.934	1.074.045	1.031.492
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις										
Δανεισμός	265.372	334.773	300.750	451.597	403.608	432.447	564.002	472.648	441.596	386.183
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	91.042	98.056	38.402	24.479	27.762	36.103	51.596	57.066	65.804	75.673
Αναβαλλόμενα έσοδα	356.580	382.973	406.250	428.704	441.808	447.544	443.403	437.020	429.443	425.008
	712.994	815.802	745.402	904.780	873.178	916.094	1.059.001	966.734	936.843	886.864
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	156.636	180.665	277.757	321.171	468.641	481.994	196.096	378.152	291.430	405.425
Σύνολο υποχρεώσεων	869.630	996.467	1.023.159	1.225.951	1.341.819	1.398.088	1.255.097	1.344.886	1.228.273	1.292.289
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων	1.567.663	1.714.831	1.845.107	2.121.074	2.301.287	2.457.222	2.360.142	2.281.820	2.302.318	2.323.781

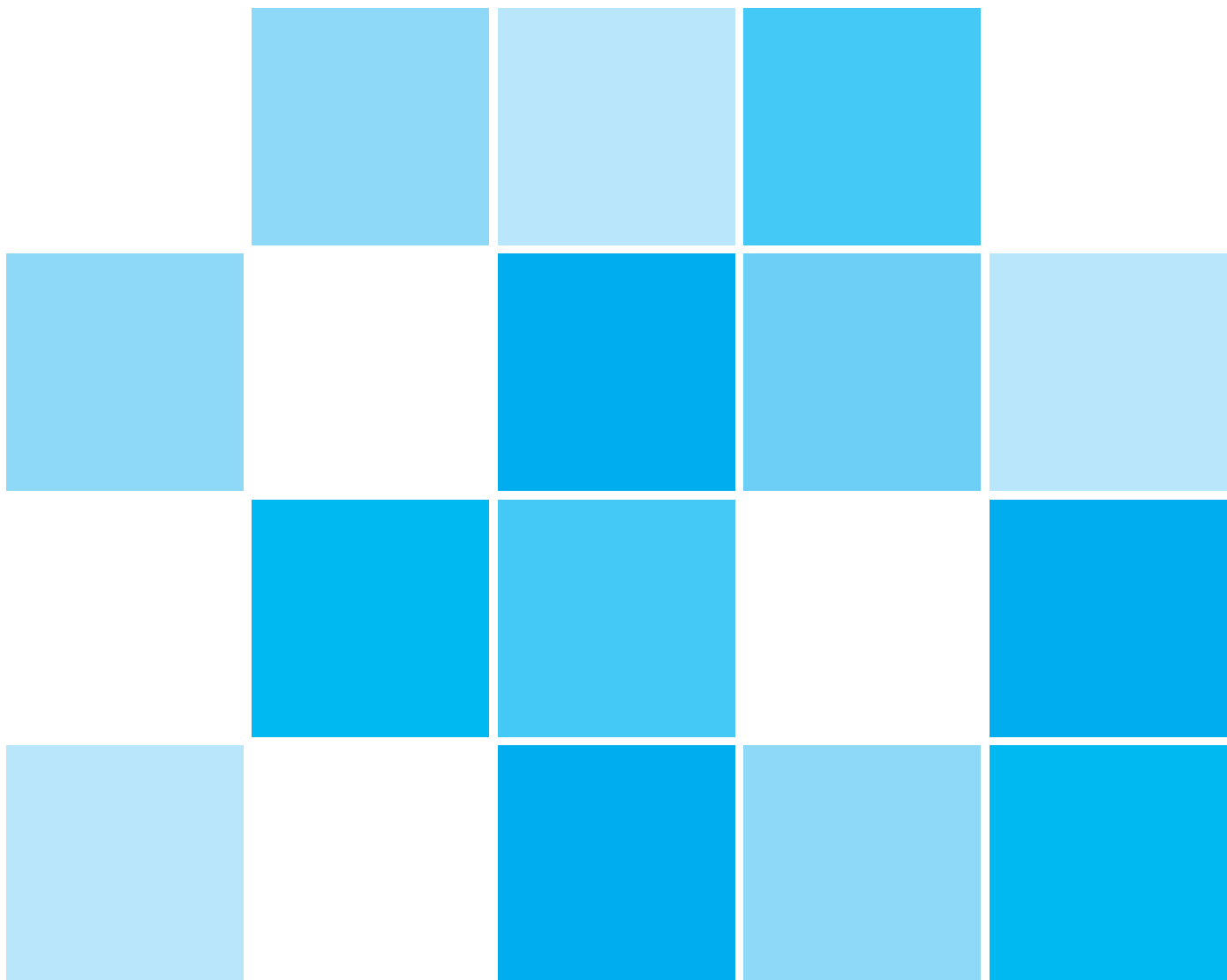
Σχεδιάγραμμα 11

ΤΙΜΕΣ ΚΑΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ (Ρήτρας καυσίμων)

έκθεση ελεγκτών
και οικονομικές
καταστάσεις

Έκθεση και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2016

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	64
Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης	65 - 67
Εκθέσεις ανεξάρτητου ελεγκτή και Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας	68 - 71
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	72
Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	72
Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	73
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	74
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	75
Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	76 - 119

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: **Ανδρέας Μαραγκός** (από 18.7.2016)
Όθωνας Θεοδούλου (μέχρι 30.6.2016)

Αντιπρόεδρος: **Μιχάλης Χατζηπαντέλα** (από 18.7.2016)
Δήμητρα Καραντώκη (μέχρι 30.6.2016)

Μέλη: **Έλενα Τσολάκη** (από 18.7.2016)
Αγνή Σιάλαρου (από 18.7.2016)
Χαράλαμπος Αρτέμης (μέχρι 30.6.2016 και από 18.7.2016)
Χριστίνα Ζίκκου (από 18.7.2016)
Γιάννης Κωνσταντινίδης (από 18.7.2016)
Κωνσταντίνος Κωστή (μέχρι 30.6.2016 και από 18.7.2016)
Μιχάλης Κωμοδρόμος (από 18.7.2016)
Αλεξάνδρα Πελαγία-Χριστοδούλου (μέχρι 30.6.2016)
Μιχάλης Χατζηπαντέλα (μέχρι 30.6.2016)
Νικόλας Νικολάου (μέχρι 30.6.2016)
Λοίζος Λοίζου (μέχρι 30.6.2016)
Γιάννος Αθηνίτης (μέχρι 30.6.2016)

Νομικοί Σύμβουλοι:

Ιωαννίδης Δημητρίου, Λευκωσία

Ελεγκτές:

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
PricewaterhouseCoopers Limited

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η “Αρχή”) και των θυγατρικών της Ηλεκτρική Λίμιτεδ, EAC LNG Investments Company Λίμιτεδ, EAC Solar Thermal Power Ltd και ESCO AHK Ltd (μαζί “το Συγκρότημα”) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Κύριες δραστηριότητες

2. Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατότητων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Ανασκόπηση των εξελίξεων, της τρέχουσας κατάστασης και της επίδοσης των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος

3. Το κέρδος του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν €65.784 χιλιάδες (2015: €56.346 χιλιάδες). Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ήταν €2.323.781 χιλιάδες (2015: €2.302.318 χιλιάδες) και τα ίδια κεφάλαια ήταν €1.031.492 χιλιάδες (2015: €1.074.045 χιλιάδες). Η οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιεσδήποτε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο προσεχές μέλλον.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

4. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιγράφονται στις σημειώσεις 1, 3, 4 και 26 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
5. Μετά από μια μακρά και σχετικά βαθιά οικονομική ύφεση, η Κυπριακή οικονομία άρχισε να καταγράφει θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2015 ο οποίος επιταχύνθηκε κατά το 2016. Τα περιοριστικά μέτρα και οι έλεγχοι κεφαλαίου που ήταν σε ισχύ από το Μάρτιο του 2013 ήρθαν τον Απρίλιο του 2015 και χτίζοντας πάνω στη δυναμική της απόδοσης της οικονομίας και την ισχυρή εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων και μεταρρυθμίσεων, η Κύπρος εξήλθε του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής το Μάρτιο του 2016. Αναγνωρίζοντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στο δημοσιονομικό μέτωπο και την οικονομική ανάκαμψη, καθώς και τη θέσπιση του πλαισίου εκποιήσεων και αφερεγγυότητας, οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρόλο που η αξιολόγηση εξακολουθεί να είναι “μη – επενδυτικής κατηγορίας” η Κυπριακή κυβέρνηση έχει ανακτήσει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου. Οι προοπτικές για την Κυπριακή οικονομία μεσοπρόθεσμα παραμένουν θετικές, ωστόσο, υπάρχουν καθοδικοί κίνδυνοι όσον αφορά τις προβλέψεις ανάπτυξης που προκύπτουν από τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων θέσεων, αβεβαιότητα στις αγορές ακινήτων, καθώς και την πιθανή επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης της ύφεσης στη Ρωσία που οφείλεται στην παρατεταμένη μείωση των τιμών του πετρελαίου της ασθενέστερης από την αναμενόμενη ανάπτυξη στην Ευρωζώνη ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών, της βραδύτερης ανάπτυξης στο Ηνωμένο Βασίλειο και της αποδυνάμωσης της Στερλίνας ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας σχετικά με το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως επίσης και της πολιτικής αβεβαιότητας στην Ευρώπη ενόψει της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και της προσφυγικής κρίσης.
6. Αυτό το λειτουργικό περιβάλλον θα μπορούσε να επηρεάσει, (1) την ικανότητα του Συγκροτήματος να λάβει νέο δανεισμό ή να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο δανεισμό με όρους και προϋποθέσεις παρόμοιες με εκείνες που εφαρμόστηκαν σε προηγούμενες συναλλαγές του, (2) την ικανότητα των εμπορικών και άλλων χρεωστών του Συγκροτήματος να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα προς το Συγκρότημα ποσά, (3) την ικανότητα του Συγκροτήματος να έχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών ή/και να προσφέρει τις υπηρεσίες του σε πελάτες, και (4) τις προβλέψεις της Διεύθυνσης του Συγκροτήματος για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναφορικά με την αξιολόγηση απομείωσης για χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.
7. Η διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει αξιολογήσει:
 - (1) Κατά πόσον οποιεσδήποτε προβλέψεις απομείωσης κρίνονται αναγκαίες για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος, με την εξέταση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών αυτών των περιουσιακών στοιχείων στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι απομειώσεις για εμπορικά εισπρακτέα προσδιορίζονται με τη χρήση του μοντέλου «προκληθεισών ζημιών» που απαιτείται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση και Επimέτρηση». Το Πρότυπο αυτό απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης για εισπρακτέα που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν επιτρέπει την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ασχέτως της πιθανότητας αυτών των μελλοντικών γεγονότων.
 - (2) Εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων του Συγκροτήματος υπερβαίνει το κόστος κτήσης.

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης (συνέχεια)

8. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, τις επιδράσεις, αν υπάρχουν, που θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

9. Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.
10. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

Κίνδυνος αγοράς

11. Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.
12. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

13. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών αλλά θεωρεί ότι οι οποιοσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματά του.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

14. Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Βλέπετε Σημείωση 3 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο επιτοκίου.

Πιστωτικός κίνδυνος

15. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες. Βλέπετε Σημειώσεις 14 και 16 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

Η Διεύθυνση δεν αναμένει οποιοσδήποτε ζημιές από μη εκπλήρωση υποχρεώσεων εκ μέρους αυτών των συμβαλλόμενων μερών.

Κίνδυνος ρευστότητας

16. Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Βλέπετε Σημείωση 3 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας.

Προβλεπόμενη εξέλιξη του Συγκροτήματος

17. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιοσδήποτε σημαντικές αλλαγές ή εξελίξεις στις δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση και στην επίδοση του Συγκροτήματος για το άμεσο μέλλον.

Αποτελέσματα

18. Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 72. Το καθαρό κέρδος για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Διοικητικό Συμβούλιο

19. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς και οποιοσδήποτε αλλαγές κατά τη διάρκεια του έτους, παρουσιάζονται στη σελίδα 64.
20. Δεν υπήρχαν αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων ή στην αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

21. Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Υποκαταστήματα

22. Το Συγκρότημα δεν λειτουργούσε μέσω οποιωνδήποτε υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

23. Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, PricewaterhouseCoopers Limited, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Ανδρέας Μαραγκός
Πρόεδρος

30 Μαΐου 2017

Λευκωσία

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η «Αρχή») και των θυγατρικών της (το «Συγκρότημα»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 70 μέχρι 117 και οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τις ενοποιημένες καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων και συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ενοποιημένων ταμειακών ροών της, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Αναπόθεσης Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου του 1983-2007, τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003-2017 και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113.

Βάσει γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνη του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτική επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Αναπόθεσης Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου του 1983-2007, του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003-2017 και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Συγκροτήματος και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συγκρότημα σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύνανται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόνταν, ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή (συνέχεια)

Προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις των περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 έως 2016, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Αρχή κατάλληλα λογιστικά βιβλία, στην έκταση που φαίνεται από την εξέταση από εμάς αυτών των βιβλίων.
- Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιρειών Νόμο της Κύπρου, Κεφ. 113, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, η Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης.

Άλλα θέματα

Ευθύνη του Ελεγκτή

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ως σώμα, τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και μόνο, σύμφωνα με τον περί Ανατύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 171, τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμο του 1983-2007, και τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003-2017, σύμφωνα με το Άρθρο 34 των περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 έως 2016 και του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Συγκριτικοί αριθμοί

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 ελέγχθηκαν από άλλο ελεγκτή ο οποίος εξέφρασε διαφοροποιημένη γνώμη επί εκείνων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων την 31 Μαΐου 2016.

Λοΐζος Α. Μαρκίδης

Εγγεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της
PricewaterhouseCoopers Limited
Εγγεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία

30 Μαΐου 2017

Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας

Προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έχω εξετάσει την πιο πάνω έκθεση του ιδιώτη ελεγκτή επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, στις σελίδες 72 μέχρι 119, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η οποία υποβλήθηκε σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων, και έχω ικανοποιηθεί ότι είναι η αρμόζουσα.

Δρ, Οδυσσέας Φ. Μιχαλίδης
Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

Λευκωσία

15 Ιουνίου 2017

Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημείωση	2016 €000	2015 €000
Εισόδημα	5	515.622	574.038
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	6	64.666	53.749
Άλλες ζημιές - καθαρές	7	(5.415)	(291)
Λειτουργικά έξοδα	8	(491.183)	(553.609)
Κέρδος εργασιών		83.690	73.887
Χρηματοδοτικά έξοδα	10	(6.585)	(7.577)
Κέρδος πριν τη φορολογία		77.105	66.310
Χρέωση φορολογίας	11	(11.321)	(9.964)
Κέρδος για το έτος		65.784	56.346

Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημείωση	2016 €000	2015 €000
Κέρδος για το έτος		65.784	56.346
Άλλες συνολικές (ζημιές)/ εισοδήματα για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	9	(108.337)	84.483
Συνολική (ζημιά)/ εισόδημα για το έτος		(42.553)	140.829

Οι άλλες συνολικές (ζημιές)/ εισοδήματα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση φορολογίας. Η φορολογία που σχετίζεται με κάθε στοιχείο των άλλων συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζεται στη Σημείωση 11.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημείωση	2016 €000	2015 Όπως αναπρο- σαρμόστηκε €000	01/01/2015 Όπως αναπρο- σαρμόστηκε €000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	15	1.728.960	1.795.536	1.875.146
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	16	239	322	631
		1.729.199	1.795.858	1.875.777
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Αποθέματα	17	104.410	91.398	108.370
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	16	113.560	89.057	113.081
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		-	-	966
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	12	635	671	978
Φορολογία εισπρακτέα	18	4.287	4.287	4.270
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	19	358.233	301.772	145.336
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	20	13.457	19.275	33.042
		594.582	506.460	406.043
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		2.323.781	2.302.318	2.281.820
Αποθεματικά και υποχρεώσεις				
Αποθεματικά		1.031.492	1.074.045	936.934
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.031.492	1.074.045	936.934
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δανεισμός	21	386.183	441.596	472.648
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	75.673	65.804	57.066
Αναβαλλόμενα έσοδα	23	425.008	429.443	437.020
		886.864	936.843	966.734
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	24	118.865	102.015	109.231
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	9	233.469	132.930	217.995
Φορολογική υποχρέωση	18	-	3.718	-
Δανεισμός	21	31.023	31.051	29.479
Αναβαλλόμενα έσοδα	23	22.068	21.716	21.447
		405.425	291.430	378.152
Σύνολο υποχρεώσεων		1.292.289	1.228.273	1.344.886
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		2.323.781	2.302.318	2.281.820

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπογράφονται σήμερα, 30 Μαΐου 2017, κατόπιν έγκρισης τους και απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

A. ΜΑΡΑΓΚΟΣ
Πρόεδρος

A. ΚΟΝΤΟΣ
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

M. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Αναπληρωτής Εκτελεστικός
Διευθυντής Οικονομικών

Οι σημειώσεις στις σελίδες 76 μέχρι 119 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημείωση	Αποθεματικό κεφαλαίου €000	Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών €000	Αποθεματικό εσόδων €000	Σύνολο €000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015 όπως δηλώθηκε προηγουμένως		15.555	(239.554)	1.126.703	902.704
Αναπροσαρμογή προηγούμενου έτους		-	-	34.230	34.230
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015 όπως αναπροσαρμόστηκε		15.555	(239.554)	1.160.933	936.934
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος		-	-	56.346	56.346
Άλλα συνολικά εισοδήματα					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	9	-	84.483	-	84.483
Σύνολο άλλων συνολικών εισοδημάτων		-	84.483	-	84.483
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		-	84.483	56.346	140.829
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες					
Εισφορές και διανομές					
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος		-	-	(3.718)	(3.718)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015		15.555	(155.071)	1.213.561	1.074.045
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016		15.555	(155.071)	1.213.561	1.074.045
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος		-	-	65.784	65.784
Άλλες συνολικές ζημιές					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	9	-	(108.337)	-	(108.337)
Σύνολο άλλων συνολικών ζημιών		-	(108.337)	-	(108.337)
Συνολικές ζημιές για το έτος		-	(108.337)	65.784	(42.553)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016		15.555	(263.408)	1.279.345	1.031.492

(1) Το αποθεματικό κεφαλαίου αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία.

(2) Οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μερίσμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα αυξήθηκε από 15% στο 17% για κέρδη για το φορολογικό έτος 2009 και στο 20% για κέρδη για τα φορολογικά έτη 2010 και 2011 και μειώθηκε πίσω στο 17% για κέρδη για τα φορολογικά έτη 2012 και μετέπειτα. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μερίσμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται μέχρι το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από το Συγκρότημα για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Το αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών αντιπροσωπεύει τις συσσωρευμένες ζημιές από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι αναλογιστικές ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημείωση	2016 €000	2015 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		77.105	66.310
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	96.401	97.493
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών καταναλωτών	23	(21.716)	(21.447)
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	7	(137)	(16)
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	5.516	-
Χρεωστικοί τόκοι	10	5.794	6.353
Πιστωτικούς τόκους	6	(5.702)	(5.710)
		157.261	142.983
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(11.447)	16.972
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα		(24.380)	25.168
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		-	966
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	7	36	307
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		16.893	(7.184)
Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		(7.798)	(582)
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		130.565	178.630
Φορολογία που πληρώθηκε		(5.169)	(1.243)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		125.396	177.387
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	(36.923)	(17.952)
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		(56.461)	(156.436)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		153	85
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών	23	17.633	14.139
Τόκοι που εισπράχθηκαν		5.662	4.875
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(69.936)	(155.289)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων		(55.441)	(29.480)
Τόκοι που πληρώθηκαν		(5.837)	(6.385)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(61.278)	(35.865)
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		(5.818)	(13.767)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		19.275	33.042
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	20	13.457	19.275

Οι σημειώσεις στις σελίδες 76 μέχρι 119 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

1. Γενικές Πληροφορίες

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος Τ.Θ.24506, 1399 Λευκωσία, Κύπρος.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο το Συγκρότημα Ηλεκτρισμού διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για την εναρμόνισή της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συμμόρφωσή της με την Οδηγία 2003/54 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 2016 και τις σχετικές Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό.

Αναπροσαρμογή προηγούμενου έτους

Στις 11 Ιουλίου 2011 προκλήθηκε έκρηξη στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί, παραπλήσια του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, με αποτέλεσμα να προκληθούν εκτεταμένες ζημιές στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό του Σταθμού και να τεθεί εκτός λειτουργίας. Ο Σταθμός κάλυπτε το 60% της παραγωγής της ΑΗΚ.

Συνολικό ποσό ύψους €142,606 εκ. που δαπανήθηκε κατά τα έτη 2011 μέχρι 2015 για την αποκατάσταση των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Η/Σ Βασιλικού (εκ του οποίου €231 χιλ. στο έτος 2015) αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων ως λειτουργικά έξοδα.

Επιπρόσθετα εισπράχθηκε ποσό ύψους €152,1 εκ. ως αποζημίωση από ασφαλιστικές εταιρείες το οποίο αναγνωρίστηκε από την Αρχή στην Ενοποιημένη κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Για να συνάδει με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ16 “Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός” και του ΔΛΠ 36 “Απομείωση περιουσιακών στοιχείων”, η Αρχή κατά την 1 Ιανουαρίου 2016 προέβηκε σε αναπροσαρμογή προηγούμενου έτους για να αναγνωρίσει την διαφορά καθαρής λογιστικής αξίας των εξόδων επιδιόρθωσης των παγίων που υπέστησαν ζημιά με το ποσό απομείωσης της αξίας τους. Ως αποτέλεσμα την 1 Ιανουαρίου 2015 τα Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός της Αρχής αυξήθηκαν κατά €34,230 εκ με αντίστοιχη αύξηση στα Αποθεματικά. Οι αποσβέσεις του έτους 2015 αυξήθηκαν κατά €4,263 εκ, η δαπάνη επισκευές και συντήρηση μειώθηκε κατά €231.000 και η καθαρή αξία των Ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2015 μειώθηκε/ αυξήθηκε με τα αντίστοιχα ποσά.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Μετά από μια μακρά και σχετικά βαθιά οικονομική ύφεση, η Κυπριακή οικονομία άρχισε να καταγράφει θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2015 ο οποίος επιταχύνθηκε κατά το 2016. Τα περιοριστικά μέτρα και οι έλεγχοι κεφαλαίου που ήταν σε ισχύ από το Μάρτιο του 2013 ήρθαν τον Απρίλιο του 2015 και χτίζοντας πάνω στη δυναμική της απόδοσης της οικονομίας και την ισχυρή εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων και μεταρρυθμίσεων, η Κύπρος εξήλθε του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής το Μάρτιο του 2016. Αναγνωρίζοντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στο δημοσιονομικό μέτωπο και την οικονομική ανάκαμψη, καθώς και τη θέσπιση του πλαισίου εκποίησης και αφερεγγυότητας, οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρόλο που η αξιολόγηση εξακολουθεί να είναι “μη – επενδυτικής κατηγορίας” η Κυπριακή κυβέρνηση έχει ανακτήσει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου. Οι προοπτικές για την Κυπριακή οικονομία μεσοπρόθεσμα παραμένουν θετικές, ωστόσο, υπάρχουν καθοδικοί κίνδυνοι όσον αφορά τις προβλέψεις ανάπτυξης που προκύπτουν από τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων θέσεων, αβεβαιότητα στις αγορές ακινήτων, καθώς και την πιθανή επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης

της συνέχισης της ύφεσης στη Ρωσία που οφείλεται στην παρατεταμένη μείωση των τιμών του πετρελαίου της ασθενέστερης από την αναμενόμενη ανάπτυξη στην Ευρωζώνη ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών, της βραδύτερης ανάπτυξης στο Ηνωμένο Βασίλειο και της αποδυνάμωσης της Στερλίνας ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας σχετικά με το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως επίσης και της πολιτικής αβεβαιότητας στην Ευρώπη ενόψει της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και της προσφυγικής κρίσης.

Αυτό το λειτουργικό περιβάλλον θα μπορούσε να επηρεάσει, (1) την ικανότητα του Συγκροτήματος να λάβει νέο δανεισμό ή να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο δανεισμό με όρους και προϋποθέσεις παρόμοιες με εκείνες που εφαρμόστηκαν σε προηγούμενες συναλλαγές του, (2) την ικανότητα των εμπορικών και άλλων χρεωστών του Συγκροτήματος να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα προς το Συγκρότημα ποσά, (3) την ικανότητα του Συγκροτήματος να έχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών ή/και να προσφέρει τις υπηρεσίες του σε πελάτες, και (4) τις προβλέψεις της Διεύθυνσης του Συγκροτήματος για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναφορικά με την αξιολόγηση απομείωσης για χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει αξιολογήσει:

- (1) Κατά πόσον οποιεσδήποτε προβλέψεις απομείωσης κρίνονται αναγκαίες για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος, με την εξέταση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών αυτών των περιουσιακών στοιχείων στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι απομειώσεις για εμπορικά εισπρακτέα προσδιορίζονται με τη χρήση του μοντέλου «προκληθεισών ζημιών» που απαιτείται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση και Επimέτρηση». Το Πρότυπο αυτό απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης για εισπρακτέα που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν επιτρέπει την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ασχέτως της πιθανότητας αυτών των μελλοντικών γεγονότων.
- (2) Εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων του Συγκροτήματος υπερβαίνει το κόστος κτήσης.

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 171 και τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 2016.

Κατά την ημερομηνία της έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου 2016 έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με εξαίρεση ορισμένων προνοιών του ΔΛΠ 39 “Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση” σε σχέση με λογιστική αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της δίκαιης αξίας εξηγούνται αναλυτικά στη Σημείωση 3. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που αποτιμώνται με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους παρουσιάζονται στο ιστορικό τους κόστος ή την αποσβεσθείσα τιμή κτήσης, ανάλογα με την περίπτωση, μετά από κάθε σχετική απομείωση.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)

Κατά το τρέχον έτος, το Συγκρότημα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα ΔΠΧΠ τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2016. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων μια σειρά από νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες που ισχύουν για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, και δεν έχουν εφαρμοστεί στην κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Κανένα από αυτά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος, με εξαίρεση τα ακόλουθα:

- ΔΠΧΠ 9 “Χρηματοοικονομικά μέσα: Ταξινόμηση και Αποτίμηση” (εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Τα κύρια στοιχεία του καινούργιου προτύπου είναι:
 - i. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απαιτείται να ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες αποτίμησης: αυτά που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος, αυτά που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων και εκείνα που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
 - ii. Η ταξινόμηση των χρεογράφων εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο της οντότητας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές του κεφαλαίου και των τόκων (ΑΠΚΤ). Εάν ένα χρεόγραφο κρατείται για συλλογή, μπορεί να λογίζεται σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληροί επίσης την απαίτηση της ΑΠΚΤ. Τα χρεόγραφα που πληρούν την απαίτηση της ΑΠΚΤ τα οποία κρατούνται σε ένα χαρτοφυλάκιο το οποίο η οντότητα κατέχει με σκοπό τη συλλογή των οικονομικών ροών των περιουσιακών στοιχείων καθώς και την πώληση περιουσιακών στοιχείων μπορούν να αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν περιλαμβάνουν οικονομικές ροές αλλά πληρούν την απαίτηση της ΑΠΚΤ πρέπει να αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (για παράδειγμα, παράγωγα). Τα ενσωματωμένα παράγωγα δεν διαχωρίζονται πλέον από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αλλά θα περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της προϋπόθεσης της ΑΠΚΤ.
 - iii. Οι επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους αποτιμούνται πάντα σε δίκαιη αξία. Ωστόσο, η Διεύθυνση μπορεί να κάνει μια αμετάκλητη επιλογή να παρουσιάζει τις μεταβολές στη δίκαιη αξία στα άλλα συνολικά εισοδήματα, εφόσον ο τίτλος δεν κατέχεται για εμπορία. Εάν ο μετοχικός τίτλος κρατείται για εμπορία, οι μεταβολές στη δίκαιη αξία παρουσιάζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.
 - iv. Οι περισσότερες απαιτήσεις του ΔΛΠ39 για την ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μεταφέρθηκαν αμετάβλητες στο ΔΠΧΠ 9. Η βασική αλλαγή είναι ότι μια οντότητα θα πρέπει να παρουσιάζει τα αποτελέσματα των αλλαγών στο δικό της πιστωτικό κίνδυνο των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στα άλλα συνολικά εισοδήματα.
 - v. Το ΔΠΧΠ 9 εισάγει ένα νέο μοντέλο για την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης - το μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ΑΠΖ). Η προσέγγιση περιλαμβάνει τρία στάδια και βασίζεται στην αλλαγή της πιστωτικής ποιότητας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση. Στην πράξη, οι νέοι αυτοί κανόνες σημαίνουν ότι οι οντότητες θα πρέπει να καταγράψουν

άμεση απώλεια ίση με τη δωδεκάμηνη ΑΠΖ κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα (ή την ΑΠΖ για όλη τη διάρκεια ζωής για εμπορικά εισπρακτέα). Όπου υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, η απομείωση αποτιμάται χρησιμοποιώντας την ΑΠΖ για όλη τη διάρκεια ζωής αντί της δωδεκάμηνης ΑΠΖ. Το μοντέλο περιλαμβάνει λειτουργικές απλοποιήσεις για τις μισθώσεις και τα εμπορικά εισπρακτέα.

- vi. Οι απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης τροποποιήθηκαν ώστε να ευθυγραμμιστεί η λογιστική στενότερα με τη διαχείριση του κινδύνου. Το Πρότυπο παρέχει στις οντότητες μια επιλογή λογιστικής πολιτικής μεταξύ της εφαρμογής των απαιτήσεων της λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΠΧΠ 9 και τη συνέχιση της εφαρμογής του ΔΛΠ 39 σε όλες τις αντισταθμίσεις, επειδή δεν εξετάζει επί του παρόντος τη μακροοικονομική λογιστική αντιστάθμιση.
- ΔΠΧΠ 15, Εισόδημα από Συμβάσεις με Πελάτες (εκδόθηκε στις 28 Μαΐου 2014 και ισχύει για περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Το καινούργιο πρότυπο εισάγει τη βασική αρχή ότι το εισόδημα πρέπει να αναγνωρίζεται όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη, στην τιμή της συναλλαγής. Τα πακέτα αγαθών ή υπηρεσιών που ξεχωρίζουν πρέπει να αναγνωρίζονται ξεχωριστά, και τυχόν εκπώσεις ή επιστροφές επί της τιμής της σύμβασης πρέπει γενικά να κατανέμονται στα επιμέρους στοιχεία. Όταν η αντιπαροχή διαφέρει για οποιοδήποτε λόγο, το ελάχιστο ποσό πρέπει να αναγνωρίζεται εάν δεν διατρέχει σημαντικός κίνδυνος αντιστροφής. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εξασφάλιση των συμβολαίων με πελάτες πρέπει να κεφαλαιοποιούνται και να αποσβένονται κατά τη διάρκεια της περιόδου όπου οι παροχές της σύμβασης καταναλώνονται.
 - ΔΠΧΠ 16, Μισθώσεις (εκδόθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2016 και ισχύει για περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)*. Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, τη μέτρηση, την παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων. Όλες οι μισθώσεις έχουν ως αποτέλεσμα ο μισθωτής να αποκτά το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου κατά την έναρξη της μίσθωσης και, αν οι πληρωμές μισθωμάτων γίνονται με το πέρασμα του χρόνου, να αποκτά και τη χρηματοδότηση. Κατά συνέπεια, το ΔΠΧΑ 16 απαλείφει την κατάταξη των μισθώσεων ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 17 και, αντ' αυτού, εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό μισθωτικό μοντέλο. Οι μισθωτές θα πρέπει να αναγνωρίσουν: (α) περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας; και (β) τις αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων μίσθωσης ξεχωριστά από τόκους από τις υποχρεώσεις της μίσθωσης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το ΔΠΧΑ 16 μεταφέρει προωθήσει ουσιαστικά οι λογιστικές εκμισθωτή απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Κατά συνέπεια, ένας εκμισθωτής συνεχίζει να ταξινομεί μισθώσεις ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να λογοδοτεί για τα δύο αυτά είδη των μισθώσεων με διαφορετικό τρόπο.
 - Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 (εκδόθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017)*. Το τροποποιημένο ΔΛΠ 7 θα απαιτούν τη δημοσιοποίηση της συμπιλώσης των κινήσεων στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Εξαρτημένες εταιρείες

Εξαρτημένες εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από το Συγκρότημα. Ο έλεγχος υπάρχει όταν το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην εκδότρια και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας. Η εξαρτημένη ενοποιείται από την ημερομηνία όπου ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα και παύει να ενοποιείται από την ημερομηνία που ο έλεγχος τερματίζεται. Όλες οι ενδοσυγκροτηματικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του συγκροτήματος απαλείφονται ως επίσης και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές εκτός αν το κόστος δεν μπορεί να ανακτηθεί.

Η λογιστική μέθοδος της αγοράς χρησιμοποιείται όταν το Συγκρότημα αγοράζει μια εξαρτημένη εταιρεία. Το κόστος εξαγοράς θεωρείται ως η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται και συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή αναλαμβάνονται την ημέρα της ανταλλαγής. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εξαγορά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που εξαγοράζονται και οι υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της απόκτησης σε δίκαιες αξίες. Όταν

* Δηλώνει πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις που δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

το κόστος εξαγοράς υπερβαίνει της συμμετοχής στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράζει, τότε αναγνωρίζεται υπεραξία. Στην περίπτωση που το κόστος εξαγοράς είναι λιγότερο από την συμμετοχή στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράστηκε στην θυγατρική, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα αποτελείται από τη δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχτηκε ή είναι εισπρακτέα για την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος. Το εισόδημα παρουσιάζεται μετά την αφαίρεση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν το ποσό του εισοδήματος μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν προς την οντότητα και όταν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια για κάθε μία εκ των εργασιών του Συγκροτήματος όπως αναφέρεται πιο κάτω.

(α) Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(β) Πιστωτικοί τόκοι

Οι πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατά αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(γ) Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μη χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριορίστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριορίστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

Επιχορηγήσεις από το Συγκρότημα έναντι τέτοιων κεφαλαιουχικών συνεισφορών αφαιρούνται από τα εισπρακτέα ποσά όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως το Συγκρότημα δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει αυτά τα ποσά και χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στο χρόνο που επιχορηγούνται.

(δ) Έσοδα Αφαλάτωσης

Τα έσοδα Αφαλάτωσης αντιπροσωπεύουν την πώληση αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση την προμήθεια όπως καταγράφεται στους μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μετρικών τόνων που προμηθεύτηκαν μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας τιμολόγησης και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν και το Συγκρότημα θα εκπληρώσει όλους τους όρους που διέπει η επιχορήγηση. Οι κρατικές επιχορηγήσεις για δαπάνες, παρουσιάζονται ως εισπρακτέα και αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ως έσοδα στις περιόδους που είναι αναγκαίες για συσχέτισμό τους με τις αντίστοιχες δαπάνες που σκοπό έχουν να αντισταθμίσουν.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το Συγκρότημα (“το νόμισμα λειτουργίας”). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Συγκροτήματος.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όλα τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στα αποτελέσματα εντός των “χρηματοδοτικών εξόδων”.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Το Συγκρότημα λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και ωφελήματος στην αφυπηρέτηση, και διάφορα άλλα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών τα ενεργητικά στοιχεία των οποίων κρατούνται σε ξεχωριστά ταμεία που διαχειρίζονται επιτροπές. Αυτά τα σχέδια χρηματοδοτούνται κυρίως από το Συγκρότημα.

Το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους και το κόστος των ωφελημάτων αφυπηρέτησης χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους διπλωματούχους αναλογιστές, με βάση τη μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit method), με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά. Το Συγκρότημα καθορίζει το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη επιμέτρηση της υποχρέωσης (του στοιχείου ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στη καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών και καταβολής των παροχών. Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, την απόδοση των στοιχείων ενεργητικού του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των στοιχείων ενεργητικού (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Οι εισφορές για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργασιακής ζωής των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, από το 2015 βρίσκεται σε ισχύ το Σχέδιο ανάκαμψης το οποίο διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεως. Από τον Οκτώβριο του 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται συνεισφορές και από τα μέλη του Ταμείου ύψους 3%.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεως ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που προκύπτουν από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Οι συνεισφορές της Αρχής στα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που σχετίζονται.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία συμπεριλαμβανομένων τόκων και προστίμων. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στη χώρα όπου το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Το Συγκρότημα αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Η αναβαλλόμενη φορολογία καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποιηθεί ή όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρέχοντων φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην Αρχή όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Όλα τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από εργολάβους βασίζεται στην αξία της εργασίας που έγινε και πιστοποιήθηκε από συμβούλους μηχανικούς. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από το προσωπικό του Συγκροτήματος αποτελείται από υλικά, εργατικά και γενικά έξοδα.

Σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικά μηχανήματα υπολογίζονται ως ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός όταν το Συγκρότημα αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για περισσότερο από μια περίοδο.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο ώστε να κατανεμηθεί το κόστος μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκτιμημένης ωφέλιμης ζωής τους. Η διάρκεια αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των κυριότερων στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού έχει ως εξής:

	Έτη
Κτήρια ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	30
Άλλα κτήρια	35
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	25
Άλλες εγκαταστάσεις και μηχανήματα	25-30
Γραμμές και καλώδια	35-40

	Έτη
Μετρητές	15
Οχήματα	7
Έπιπλα, σκεύη και Εξοπλισμός γραφείου	10
Εργαλεία και όργανα	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	5
Λογισμικά προγράμματα	3

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα “άλλα κέρδη/ ζημιές καθαρά” στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Δικαιώματα Εκπομπής Θερμοκηπιακών Αερίων

Με βάση τον Περί Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο, Ν.132(I)/2004, κατανέμονται δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων στους διάφορους φορείς εκμετάλλευσης (εταιρείες) με στόχο τη μείωση των επιπέδων μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Ο κάθε φορέας εκμετάλλευσης, του οποίου οι επτήσεις εκπομπές ξεπερνούν το σύνολο των δικαιωμάτων που του εκχωρήθηκαν για το συγκεκριμένο έτος, είναι υποχρεωμένος να αγοράζει τόσα δικαιώματα όσα είναι οι καθ’ υπέρβαση εκπομπές και παράλληλα να πληρώνει διοικητικό πρόστιμο για κάθε τόνο εκπομπής.

Δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων που παραχωρούνται αναγνωρίζονται αρχικά σε ονομαστική αξία (μηδενική αξία) από το χρονικό σημείο που το Συγκρότημα έχει τον έλεγχο αυτών των δικαιωμάτων. Δικαιώματα εκπομπών CO₂ που αγοράζονται αναγνωρίζονται αρχικά σε τιμή κόστους (τιμή αγοράς) ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα κατανεμημένα δικαιώματα. Το ύψος της υποχρέωσης περιλαμβάνει το συνολικό κόστος των δικαιωμάτων που αγοράστηκαν σε τιμή κόστους και τυχόν επιπλέον έλλειμμα στην τρέχουσα τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι αναπροσαρμογές στο ύψος της υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία παραδίδονται σε μηδενική αξία στο τέλος της περιόδου συμμόρφωσης αντικατοπτρίζοντας την κατανάλωση των οικονομικών ωφελημάτων. Πλεονάσματα δικαιωμάτων μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν με μελλοντικά ελλείμματα (μέχρι το τέλος της περιόδου συμμόρφωσης) ή να πωληθούν. Τα έσοδα από πωλήσεις πλεονασμάτων αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα πωληθούν.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, συμπεριλαμβανομένης υπεραξίας, δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία. Τα περιουσιακά στοιχεία (εκτός από αποθέματα και αναβαλλόμενη φορολογία) που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεων και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(i) Ταξινόμηση

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σε δάνεια και εισπρακτέα. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διεύθυνση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση.

• Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται στην υποκατηγορία προς εμπορία αν αγοράστηκε κυρίως για σκοπούς πώλησης σε βραχυπρόθεσμη βάση. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται επίσης στην υποκατηγορία προς εμπορία. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση είναι εκείνα η απόδοση των οποίων αξιολογείται με βάση τη δίκαιη αξία, σύμφωνα με τη στοιχειοθετημένη επενδυτική στρατηγική του Συγκροτήματος. Πληροφορίες με βάση τη δίκαιη αξία σχετικά με αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρέχονται εσωτερικά στα βασικά διοικητικά στελέχη του Συγκροτήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αν είναι προς εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία αναφοράς.

• Δάνεια και εισπρακτέα

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν είναι εισηγμένα σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του αναφοράς. Αυτά ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και εισπρακτέα του Συγκροτήματος αποτελούνται από εμπορικά και άλλα εισπρακτέα, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, μετρητά και μετρητά στην τράπεζα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(ii) Αναγνώριση και αποτίμηση

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και τα έξοδα συναλλαγών χρεώνονται στις κερδοζημιές. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχει λήξει, ή έχει μεταφερθεί και το Συγκρότημα έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα σημαντικά ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Τα δάνεια και εισπρακτέα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Κέρδη ή ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στη δίκαιη αξία της κατηγορίας 'χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων' παρουσιάζονται στις κερδοζημιές στα 'άλλα κέρδη/(ζημιές) καθαρά' στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν. Μερίσματα που εισπράττονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές ως μέρος των άλλων εσόδων, όταν αποδειχθεί το δικαίωμα το Συγκρότημα να εισπράξει.

(iii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί και οι ζημιές απομείωσης προκύπτουν μόνον όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (“ζημιογόνο γεγονός”) και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει αντίκτυπο στις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ένδειξη απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνει ενδείξεις ότι οι οφειλέτες ή μια ομάδα οφειλετών αντιμετωπίζει σημαντικά οικονομικά προβλήματα, δυσκολίες ή αδυναμία πληρωμής τόκων ή κεφαλαίου, η πιθανότητα ότι θα κηρύξει πτώχευση ή άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, και όπου παρατηρήσιμα στοιχεία υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια μετρήσιμη μείωση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως μεταβολές στις καθυστερημένες πληρωμές ή οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις.

Για την κατηγορία δάνειων και εισπρακτέων, το ποσό της ζημιάς υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Εάν ένα δάνειο έχει κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται από τη σύμβαση. Ως πρακτική λύση, το Συγκρότημα μπορεί να υπολογίσει την απομείωση με βάση την δίκαιη αξία ενός μέσου χρησιμοποιώντας τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς.

Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση της πιστωτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της προηγούμενης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου σημαντικό μέρος των κινδύνων και ανταμοιβών της ιδιοκτησίας παραμένουν με τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή) χρεώνονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της περιόδου μίσθωσης.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η τιμή κόστους περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και έξοδα μεταφοράς και επεξεργασίας. Δεν περιλαμβάνει το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον έξοδα διάθεσης. Γίνεται πρόβλεψη για κατεστραμμένα, επιδεινωμένα, απαραιωμένα και μη χρησιμοποιήσιμα υλικά όπου αρμόζει.

Εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Εάν η είσπραξη αναμένεται σε ένα χρόνο ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος), έχουν ταξινομηθεί ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόνοιας για απομείωση της αξίας. Η πρόβλεψη για απομείωση καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως το Συγκρότημα δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα συνολικά εισπρακτέα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους των εισπρακτέων. Σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του χρεώστη, η πιθανότητα ότι ο χρεώστης θα περιέλθει σε πτώχευση ή οικονομική αναδιοργάνωση, και η αθέτηση ή παράλειψη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του σχετικά με πληρωμές θεωρούνται ενδείξεις ότι το εμπορικό εισπρακτέο έχει υποστεί απομείωση. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του εισπρακτέου και της παρούσας αξίας των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Η λογιστική αξία

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται με τη χρήση ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στα “λειτουργικά έξοδα”. Όταν ένα εμπορικό εισπρακτέο είναι επισφαλές, διαγράφεται έναντι του λογαριασμού πρόβλεψης για εμπορικά εισπρακτέα. Επακόλουθες ανακτήσεις ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται έναντι των λειτουργικών εξόδων στα αποτελέσματα.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν την φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όρο λήξης λιγότερο των 90 μερών και τραπεζικά παρατραβήγματα. Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις στην τράπεζα με μέσο όρο λήξης 3 12 μήνες συμπεριλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και στις επενδυτικές δραστηριότητες για σκοπούς ταμειακών ροών. Στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Δανεισμός

Ο δανεισμός αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής. Ο δανεισμός παρουσιάζεται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές κατά τη διάρκεια του δανείου, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν είναι άμεσα αποδοτέα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, στην οποία περίπτωση κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Αμοιβές που πληρώνονται για τη δημιουργία διευκολύνσεων δανεισμού αναγνωρίζονται ως κόστη συναλλαγής του δανείου στην έκταση όπου είναι πιθανόν ότι μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή αναβάλλεται μέχρι την ανάληψη του δανείου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν στοιχεία ότι είναι πιθανό ένα μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί, η αμοιβή κεφαλαιοποιείται ως προπληρωμή (για υπηρεσίες ρευστότητας) και αποσβένεται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διευκόλυνσης με την οποία σχετίζεται.

Ο δανεισμός αφαιρείται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή λήγει. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει εξοφληθεί ή μεταβιβαστεί σε ένα άλλο μέρος και το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ως άλλα έσοδα ή χρηματοοικονομικά έξοδα.

Μια ουσιαστική τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή μέρους αυτής λογίζεται ως τερματισμός της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Κάθε κέρδος ή ζημιά από τον τερματισμό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, εκτός όταν προκύπτει ως αποτέλεσμα συναλλαγών με μετόχους που ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως μέτοχοι, όταν αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Οι όροι θεωρούνται ουσιαστικά διαφορετικοί, αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τελών που καταβλήθηκαν μετά την αφαίρεση τυχόν αμοιβών που εισπράχθηκαν και προεξοφλήθηκαν με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση. Τυχόν κόστος ή τέλη που προέκυψαν αναγνωρίζονται ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς κατά τον τερματισμό.

Τα κόστη δανεισμού αποτελούν τόκο και άλλα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται το Συγκρότημα σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων, περιλαμβανομένου τόκου δανεισμού, απόσβεση εκπτώσεων ή επιμίθιου που σχετίζονται με δανεισμό, απόσβεση επιπλέον κόστους που σχετίζεται με τη διευθέτηση δανεισμού, χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δανεισμό σε ξένο νόμισμα σε περίπτωση που θεωρούνται ως μια προσαρμογή στους χρεωστικούς τόκους.

Τα κόστη δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, που είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που υποχρεωτικά καταλαμβάνει σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστεί για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση του, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, όταν είναι πιθανόν ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και τα κόστη μπορούν να υπολογιστούν αξιόπιστα. Ο δανεισμός ταξινομείται ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση, εκτός εάν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα άνευ όρων να αναβάλλει την αποπληρωμή της υποχρέωσης για τουλάχιστο δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, από προμηθευτές. Οι εμπορικοί πιστωτές ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο (ή κατά το συνήθη κύκλο εργασιών του Συγκροτήματος εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται στις μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζονταν, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

(i) Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών αλλά θεωρεί ότι οι οποιοσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Οι καθαρές συναλλαγματικές διαφορές που χρεώθηκαν/πιστώθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι ύψους €791.000 (2015: €1.224.000) και αφορούν συνήθεις εργασίες και χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Σημ. 10).

Η έκθεση του Συγκροτήματος στο συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2016	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €000
Περιουσιακά στοιχεία	
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	13.165
	13.165
Υποχρεώσεις	
Προμηθευτές	(20.756)
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	(14.277)
	(35.033)
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(21.868)

31 Δεκεμβρίου 2015	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών €000
Περιουσιακά στοιχεία	
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	12.553
	12.553
Υποχρεώσεις	
Προμηθευτές	(23.561)
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	(13.631)
	(37.192)
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(24.639)

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ενδυνάμωση κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα τα επιτόκια παραμένουν σταθερά. Σε περίπτωση αποδυνάμωσης κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2016 €000	2015 €000	2016 €000	2015 €000
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	2.187	2.464	2.187	2.464
	2.187	2.464	2.187	2.464

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εάν τα επιτόκια σε δανεισμό που αποτιμάται σε Ευρώ ήταν κατά 0,1% ψηλότερα/χαμηλότερα, με όλες τις άλλες παραμέτρους να παραμένουν σταθερές, το κέρδος για το έτος μετά τη φορολογία θα ήταν €416.764 (2015: €472.167) χαμηλότερο/ψηλότερο, κυρίως ως αποτέλεσμα των ψηλότερων/χαμηλότερων χρεωστικών τόκων σε δανεισμό σε κυμαινόμενα επιτόκια.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2016 €000	2015 €000
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου</i>		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	358.233	301.772
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(442)	(480)
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου</i>		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(416.764)	(472.167)
	(58.973)	(170.875)

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Η μείωση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2016 €000	2015 €000	2016 €000	2015 €000
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	4.168	4.722	4.168	4.722
	4.168	4.722	4.168	4.722

• Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες. Βλέπετε Σημείωση 16 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

Η Διεύθυνση δεν αναμένει οποιοσδήποτε ζημιάς από μη εκπλήρωση υποχρεώσεων εκ μέρους αυτών των συμβαλλόμενων μερών.

• Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

	Λιγότερο από ένα χρόνο €000	Από ένα μέχρι δύο χρόνια €000	Από δύο μέχρι πέντε χρόνια €000	Πάνω από πέντε χρόνια €000
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	38.466	39.784	143.506	322.491
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές*	95.224	-	-	-
	133.690	39.784	143.506	322.491
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	36.239	56.937	143.503	278.278
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές*	107.671	-	-	-
	143.910	56.937	143.503	278.278

Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων στοιχείων ενεργητικού με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

(ii) Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Οι επιδιώξεις του Συγκροτήματος όταν διαχειρίζεται κεφάλαια είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου 'βραχυπρόθεσμου και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού' όπως παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) μείον βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως 'ίδια κεφάλαια' (Αποθεματικά και Αναβαλλόμενα έσοδα όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Κατά τη διάρκεια του 2016, η στρατηγική του Συγκροτήματος, η οποία δεν είχε διαφοροποιηθεί από το 2015, ήταν η διατήρηση σχέσης δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων μεταξύ 0% και 10%. Η σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 ήταν ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 21)	417.206	472.647
Μείον: Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (Σημ. 19)	(358.233)	(301.772)
Μείον: Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών (Σημ. 20)	(13.457)	(19.275)
Καθαρός δανεισμός	45.516	151.600
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.478.568	1.525.204
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από το Συγκρότημα	1.524.084	1.676.804
Σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	3%	9%

* Εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Χρηματιστηριακές τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).
- Στοιχεία εισαγωγής εκτός από χρηματιστηριακές τιμές τίτλων που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) ή έμμεσα (δηλαδή που προέρχονται από τιμές) (Επίπεδο 2).
- Τα στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής) (Επίπεδο 3).

	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 1 €000
Περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
Εμπορικοί τίτλοι	635	671
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπολογισμένα σε δίκαιη αξία	635	671

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργείς αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Μια αγορά θεωρείται ως ενεργή, εάν οι χρηματιστηριακές τιμές είναι άμεσα και τακτικά διαθέσιμες από ένα χρηματιστήριο, έμπορο, χρηματιστή, βιομηχανικό όμιλο, υπηρεσία εκτίμησης, ή εποπτική υπηρεσία, και εκείνες οι τιμές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές αγοράς σε καθαρά εμπορική βάση. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει το Συγκρότημα είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς. Αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1. Τα μέσα που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνουν κυρίως επενδύσεις σε μετοχές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και ταξινομούνται ως εμπορικοί τίτλοι.

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά (για παράδειγμα, μετοχικοί τίτλοι που δεν είναι εισηγμένοι σε χρηματιστήριο) καθορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές οι μέθοδοι αποτίμησης μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς, που είναι διαθέσιμα, και βασίζονται όσο το δυνατό λιγότερο σε εκτιμήσεις που σχετίζονται άμεσα με την οντότητα. Εάν όλα τα βασικά δεδομένα που χρειάζονται στον καθορισμό της δίκαιης αξίας ενός μέσου είναι παρατηρήσιμα, το μέσο αυτό περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 2.

Εάν ένα ή περισσότερα από τα βασικά δεδομένα δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα γεγονότα της αγοράς, το μέσο περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 3.

Συγκεκριμένες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της δίκαιης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Χρηματιστηριακές τιμές αγοράς ή προσφερόμενες τιμές από έμπορο για παρόμοια μέσα
- Προσαρμοσμένα συγκρίσιμα πολλαπλάσια τιμών προς λογιστική αξία
- Άλλες τεχνικές όπως ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διεύθυνση, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών του Συγκροτήματος οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Το Συγκρότημα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως συμπίπτουν με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(i) Αναβαλλόμενα έσοδα

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής. Τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, η οποία ενεργεί όλες τις απαραίτητες δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

Επιχορηγήσεις από το Συγκρότημα έναντι τέτοιων κεφαλαιουχικών συνεισφορών αφαιρούνται από τα εισπρακτέα ποσά και χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο χρόνο που επιχορηγούνται.

(ii) Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης (συνέχεια)

αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Αν το τελικό αποτέλεσμα είχε 10% διαφορά από τους υπολογισμούς της Διεύθυνσης το Συγκρότημα θα έπρεπε να αυξήσει τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις κατά €171.100 (2015: €51.400) αν το τελικό αποτέλεσμα δεν ήταν ευνοϊκό.

(iii) Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης του σχεδίου αφυπηρέτησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που καθορίζονται στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη χρησιμοποίηση διάφορων παραδοχών. Οι παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται στον καθορισμό του συνταξιοδοτικού κόστους και της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, την αναμενόμενη αύξηση μισθών και συντάξεων. Τέτοιες παραδοχές και εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης του Σχεδίου.

5. Εισόδημα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις δεν περιλαμβάνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε Τουρκοκυπρίους σε μη ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές. Η μη τιμολογηθείσα ηλεκτρική ενέργεια υπολογιζόμενη με ειδική τιμή, ανέρχεται σε €310.000 (2015: €240.000).

6. Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά

	2016 €000	2015 €000
Έσοδα επανασύνδεσης	1.683	1.880
Αποκοπή από τις απολαβές των υπαλλήλων (Υποσημείωση 1)	1.680	1.733
Έσοδα από παραχώρηση τηλεπικοινωνιακής υποδομής	1.508	1.432
Έσοδα αφαλάτωσης	12.707	9.098
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	21.716	21.447
Ανάκτηση κόστους δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	13.218	6.009
Έσοδα από ΔΣΜΚ	2.714	2.875
Διάφορα έσοδα	3.738	3.565
Πιστωτικοί τόκοι:		
Τόκοι από τράπεζες	4.855	4.193
Άλλοι	847	1.517
	64.666	53.749

Υποσημείωση 1:

Το ποσό αντιπροσωπεύει αποκοπή ποσοστού ίσου με 3% επί των μισθών των υπαλλήλων και καταβάλλεται στο Συγκρότημα για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεων με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(Ι)/2012 και περιλαμβάνεται στις Εισφορές Εργοδότη.

7. Άλλες ζημιές - καθαρές

	2016 €000	2015 €000
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ. 15):		
Κέρδος από πωλήσεις	137	16
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	(5.516)	-
Ζημιές δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(36)	(307)
	(5.415)	(291)

8. Λειτουργικά έξοδα

	2016 €000	2015 €000
Καύσιμα	245.936	288.632
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	20.059	26.196
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 9)	78.945	89.702
Αποσβέσεις (Σημ. 15)	96.401	97.493
Επισκευές και συντήρηση	13.205	11.125
Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση	-	8.754
Αμοιβή ανεξάρτητων ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	50	62
Αμοιβή Γενικού Ελεγκτή	33	34
Αμοιβή για έλεγχο των Ταμείων	16	24
Αμοιβή ελεγκτών προηγούμενα έτη	(1)	(3)
Έξοδα ενοικίασης	648	661
Πρόβλεψη απομείωσης αποθεμάτων	975	-
Αντιστροφή απομείωσης εισπρακτέων	(607)	(137)
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας	103	327
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.743	1.719
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	3.930	4.471
Μεταφορικά	2.208	2.234
Ασφάλιστρα	2.937	3.678
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά	1.577	1.516
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα και νερό	1.061	1.185
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	9.010	2.379
Άλλα έξοδα	12.954	13.557
Σύνολο εξόδων	491.183	553.609

Τα άλλα έξοδα που παρουσιάζονται πιο πάνω περιλαμβάνουν αμοιβές ύψους €23.300 (2015: €6.000) για άλλες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

9. Κόστος προσωπικού

	2016 €000	2015 €000
Μισθοί	64.257	65.905
Κοινωνικές ασφάλισεις και άλλα κόστη	8.042	8.219
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	1.292	1.325
Συνταξιοδοτικά κόστη - κόστος τρέχοντος έτους	9.828	14.895
Άλλα σχέδια καθορισμένης συνεισφοράς	3.351	3.449
	86.770	93.793
Μέσος όρος απασχοληθέντος προσωπικού κατά τη διάρκεια του έτους	1.993	2.068

	2016 €000	2015 €000
Το κόστος προσωπικού κατανεμήθηκε ως εξής:		
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 8):		
- Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές	78.945	89.702
- Έξοδα αποκατάστασης Η/Σ Βασιλικού	-	10
Ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε στο πάγιο ενεργητικό και στις εγκαταστάσεις υπό κατασκευή	7.825	4.081
	86.770	93.793

Σχέδιο Αφυπρέτσης καθορισμένου ωφελήματος

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2016 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με το σχέδιο αφυπρέτσης καθορισμένου ωφελήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής εκτίμησης πάρθηκαν από τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ("Ταμείο") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

	2016 €000	2015 €000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	771.662	662.902
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων	(538.193)	(529.972)
Καθαρή υποχρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	233.469	132.930
Επίπεδο χρηματοδότησης	70%	80%

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

	2016 €000	2015 €000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	6.944	10.286
Καθαρός τόκος	2.884	4.609
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού	9.828	14.895

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	2016 €000	2015 €000
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	132.930	217.995
Εισφορές εργοδότη	(17.626)	(15.477)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	9.828	14.895
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην κατάσταση λοιπών συνολικών (εσόδων)/ εξόδων	108.337	(84.483)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	233.469	132.930

Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων	2016 €000	2015 €000
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	662.902	757.296
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	6.944	10.286
Κόστος τόκου	14.785	15.931
Εισφορές εργαζομένων	1.059	1.122
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(25.422)	(37.093)
Προσαρμογές:		
- Αναλογιστική ζημιά/ (κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	110.004	(86.794)
- Αναλογιστικό κέρδος - δημογραφικές υποθέσεις	-	(500)
- Αναλογιστική ζημιά - εμπειρία περιόδου	1.390	2.654
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	771.662	662.902

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

9. Κόστος προσωπικού (συνέχεια)

Μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	2016 €000	2015 €000
Αξία περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του έτους	529.972	539.301
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	11.901	11.322
Εισφορές εργοδότη (Σημείωση)	17.626	15.477
Εισφορές εργαζομένων	1.059	1.122
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(25.422)	(37.093)
Προσαρμογές:		
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά)	3.057	(157)
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος του έτους	538.193	529.972

Σημείωση:

Στις εισφορές εργοδότη περιλαμβάνεται ποσό ύψους €1.680.000 (2015: €1.733.000) που αποκόπηκε με ποσοστό 3% από τους μισθούς των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεως με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(Ι)/2012 και παρουσιάζεται στα άλλα έσοδα του Συγκροτήματος.

Επαναμετρήσεις	2016 €000	2015 €000
(Ζημιά)/ κέρδος στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	(111.394)	84.640
Διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης περιουσιακών στοιχείων	3.057	(157)
(Ζημιά)/ κέρδος προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(108.337)	84.483

Το συσσωρευμένο ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν €263.408.000 έλλειμμα (2015: €155.071.000 έλλειμμα).

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

	2016 %	2015 %
Προεξοφλητικός συντελεστής	1,60	2,26
Μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	1,60	2,26
Ολική αύξηση μισθών	1,25% (0,75%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις	2016: 0,00 2017+: 1,25 + κλίμακα για προαγωγές και προσαυξήσεις
Γενική αύξηση μισθών	0,50%	2016:0,00 2017:0,25
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	1,50	2,0
Αύξηση Συντάξεων	1,0	1,0
Αύξηση βασικών ασφαλιστικών αποδοχών	2,5	2,5
Πληθωρισμός	1,50	2,0
Πίνακες θνησιμότητας	60% του PA90	60% του PA90
Διάρκεια υποχρεώσεων	19,41 χρόνια	18,55 χρόνια

Ο προεξοφλητικός συντελεστής, που βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ19 είναι ο ίδιος με τη μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων, εξάχθηκε από την καμπύλη απόδοσης σε ευρώ του δείκτη (composite AA) iBoxx με χρονικό ορίζοντα 19,41 χρόνια (2015: 18,55 χρόνια) που είναι και η υπολογισμένη διάρκεια υποχρεώσεων του Σχεδίου.

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα που έγιναν για το τρέχον έτος βασίζονται στον δημοσιευμένο πίνακα θνησιμότητας PA90 (2015: PA90). Ο εν λόγω πίνακας μειωμένος κατά 40% είναι αυτός που χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τα ποσοστά θνησιμότητας των μελών του Σχεδίου μετά την αφυπηρέτηση. Ο μέσος όρος προσδοκώμενης ζωής, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, στην ηλικία των 65 (κανονική ηλικία αφυπηρέτησης) είναι για τους άντρες 18,4 χρόνια και για τις γυναίκες 22,2 χρόνια.

Η ευαισθησία της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων στις αλλαγές των κυριότερων υποθέσεων, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, έχει ως ακολούθως:

	2016		2015	
	Αλλαγή	Επίδραση	Αλλαγή	Επίδραση
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+0,50%	-8,50%	+0,50%	-7,70%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-0,50%	9,80%	-0,50%	8,80%
Μισθοί	+0,50%	6,40%	+0,50%	6,00%
Μισθοί	-0,50%	-5,80%	-0,50%	-5,60%
Συντάξεις	+0,50%	10,00%	+0,50%	9,20%
Συντάξεις	-0,50%	-9,10%	-0,50%	-8,80%
Προσδόκιμο ζωής	+1 έτος	4,20%	+1 έτος	3,50%
Προσδόκιμο ζωής	-1 έτος	-4,20%	-1 έτος	-3,50%

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

9. Κόστος προσωπικού (συνέχεια)

Με βάση τις μη ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ταμείου συντάξεων και χορηγημάτων, τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος αποτελούνταν από:

	2016		2015	
	€000	%	€000	%
Ακίνητη περιουσία	27.197.837	5,02	26.639.334	5,00
Μετοχές	80.325.439	14,83	65.293.267	12,26
Χρεόγραφα - Κυβερνητικά	54.612.875	10,09	55.487.697	10,42
Χρεόγραφα - Άλλα	3.659.487	0,68	2.555.770	0,48
Εισπρακτέα	7.684.454	1,42	1.360.516	0,24
Δάνεια	21.134.169	3,90	23.313.954	4,38
Αντισταθμιστικά κεφάλαια	4.065.413	0,75	6.209.263	1,17
Αμοιβαία ομολογιακά κεφάλαια	190.329.025	35,15	166.873.040	31,33
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	152.463.298	28,16	184.931.275	34,72
	541.471.997	100,00	532.664.116	100,00

Το ποσό που παρουσιάζεται πιο πάνω είναι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων πριν την αφαίρεση αποθεματικών και υποχρεώσεων.

Το Ταμείο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο του Συγκροτήματος.

Η εκτιμώμενη χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το οικονομικό έτος 2017 βάσει του ΔΛΠ 19 έχει ως ακολούθως:

	2017 €000	2016 €000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	12.137	7.764
Καθαρός τόκος	3.735	3
Σύνολο	15.872	7.767

Η πραγματική χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων θα παραμείνει άγνωστη έως το τέλος του έτους, όπου οι πιθανές πρόσθετες δαπάνες θα πρέπει να καθοριστούν.

Οι αναμενόμενες παροχές από το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για το επόμενο έτος είναι € 24.819.608 (2015: €22.173.000).

Οι αναμενόμενες εισφορές προς το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για το έτος 2017 είναι €13.263.580 (2016:€20.491.000).

10. Χρηματοδοτικά έξοδα

	2016 €000	2015 €000
Τόκοι πληρωτέοι:		
Πάνω σε δάνεια	5.148	6.158
Τόκοι φόρων	2	1
Άλλα	644	194
	5.794	6.353
Καθαρή συναλλαγματική ζημιά	791	1.224
	6.585	7.577

Τα χρηματοδοτικά έξοδα κατανεμήθηκαν ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	6.585	7.577
	6.585	7.577

11. Φορολογία

	2016 €000	2015 €000
Τρέχουσα φορολογία:		
Εταιρικός φόρος - προηγούμενα έτη	-	(18)
Εισφορά για την άμυνα	1.451	1.244
Συνολική τρέχουσα φορολογία	1.451	1.226
Αναβαλλόμενη Φορολογία (Σημ. 22):		
Δημιουργία και αντιστροφή των προσωρινών διαφορών	9.870	8.738
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογία	9.870	8.738
Χρέωση για φορολογία	11.321	9.964

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

11. Φορολογία (συνέχεια)

Ο φόρος επί του κέρδους του Συγκροτήματος πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Κέρδος πριν τη φορολογία	77.105	66.310
Φορολογία υπολογιζόμενη με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας εισοδήματος	9.638	8.289
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	836	875
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν φορολογούνται	(604)	(517)
Φόρος - προηγούμενα έτη	-	71
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	1.451	1.246
Χρέωση για φορολογία	11.321	9.964

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για το Συγκρότημα είναι 12,5%.

Από το φορολογικό έτος 2012, φορολογικές ζημιές μέχρι 5 ετών μπορούν να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν έναντι φορολογικών κερδών. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30%. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από τον φόρο εισοδήματος. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 20% για τα έτη 2012 και 2013 και 17% το 2014 και μετά.

Κέρδη από τη διάθεση αξιογράφων που εμπίπτουν στον ορισμό των τίτλων για φορολογικούς σκοπούς (περιλαμβανομένων μετοχών, χρεογράφων, ομολόγων, δικαιωμάτων επ' αυτών, κλπ) εξαιρούνται από Κυπριακό εταιρικό φόρο.

Η (χρέωση)/πίσωση φορολογίας που σχετίζεται με στοιχεία λοιπών συνολικών εσόδων είναι ως εξής:

Φορολογικές επιδράσεις των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016			Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015		
	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/πίσωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/πίσωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000
Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος:						
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	(108.337)	-	(108.337)	84.483	-	84.483
Άλλα συνολικά εισοδήματα	(108.337)	-	(108.337)	84.483	-	84.483

12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	2016 €000	2015 €000
Μετοχικοί τίτλοι (Σημ. 3(iii))	635	671

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στις ροές μετρητών από εργασίες ως μέρος των αλλαγών στο κεφάλαιο κίνησης στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στις Άλλες ζημιές - καθαρές (Σημ. 7) στα αποτελέσματα.

13. Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία

Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης - 2016

	Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία €000	Δάνεια και εισπρακτέα €000	Σύνολο €000
Μη βραχυπρόθεσμα εισπρακτέα	-	239	239
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (Σημ.)	-	108.108	108.108
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	635	-	635
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	-	358.233	358.233
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	-	13.457	13.457
Σύνολο	635	480.037	480.672

Σημείωση:

Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης 'εμπορικά και άλλα εισπρακτέα' είναι προπληρωμές και προκαταβολές.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

13. Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία (συνέχεια)

Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης - 2015

	Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία €000	Δάνεια και εισπρακτέα €000	Σύνολο €000
Μη βραχυπρόθεσμα εισπρακτέα	-	322	322
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (Σημ.)	-	83.128	83.128
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	671	-	671
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	-	301.772	301.772
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	-	19.275	19.275
Σύνολο	671	404.497	405.168

Σημείωση:

Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης 'εμπορικά και άλλα εισπρακτέα' είναι προπληρωμές και προκαταβολές.

Υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης

	Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	
	2016 €000	2015 €000
Δανεισμός	417.206	472.647
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων	233.469	132.930
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (Σημ.)	107.671	95.224
Σύνολο	758.346	700.801

Σημείωση:

Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης 'εμπορικοί και άλλοι πιστωτές' είναι υποχρεώσεις και άλλα οφειλόμενα έξοδα.

14. Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (αν υπάρχουν):

	2016 €000	2015 €000
Μη ληξιπρόθεσμα εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά		
Ομάδα 1	1.435	1.956
Ομάδα 2	7.977	7.104
Ομάδα 3	51.559	43.010
	60.971	52.070
Ληξιπρόθεσμα εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά		
Ομάδα 4	12.781	12.313
Ομάδα 5	3.025	6.732
Ομάδα 6	74	117
Ομάδα 7	1.424	393
Ομάδα 8	5.171	1.712
	22.475	21.267
Άλλα εισπρακτέα		
Ομάδα 9	9.641	10.113
Ομάδα 10	15.260	-
	24.901	10.113
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις		
Caa1	70.313	-
Caa2	69.848	34.135
Caa3	96.375	124.376
Χωρίς αξιολόγηση ⁽¹⁾	121.697	143.261
	358.233	301.772

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

14. Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

	2016 €000	2015 €000
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών⁽²⁾		
BB	563	-
Caa1	1.115	-
Caa2	6.624	505
Caa3	711	15.632
	9.013	16.137

Ομάδα 1: Νέοι πελάτες (λιγότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 2: Υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 3: Εισπρακτέα για κατανάλωση που τιμολογήθηκε στο επόμενο έτος.

Ομάδα 4: Υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.
Όλες οι αθετήσεις επανακτήθηκαν πλήρως.

Ομάδα 5: Εισπρακτέα για τα οποία έχει γίνει πρόβλεψη, εξαιρουμένων των συγγενικών μερών.

Ομάδα 6: Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για τα οποία έχει γίνει πρόβλεψη.

Ομάδα 7: Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη συμπεριλαμβανομένων ποσών με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 8: Άλλα εμπορικά εισπρακτέα συμπεριλαμβανομένων ποσών με αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 9: Άλλα εισπρακτέα χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 10: Ληξιπρόθεσμα εισπρακτέα

(1) Η Διεύθυνση παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χωρίς αξιολόγηση.

(2) Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης μετρητά και αντίστοιχα μετρητών είναι μετρητά στο ταμείο και μετρητά και αντίστοιχα μετρητών χωρίς αξιολόγηση. Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που είναι χωρίς αξιολόγηση ανέρχονται σε €4.444.000 (2015: €3.138.000).

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης.

15. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Ιδιόκτητη Γη	Κτίρια	Εγκαταστάσεις και μηχανήματα	Γραμμές, καλώδια και μετρητές	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και Εξοπλισμός γραφείου	Εργαλεία	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και προγράμματα	Εργασία υπό εκτέλεση	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Την 1 Ιανουαρίου 2015										
Κόστος	40.984	354.923	1.519.567	1.030.819	20.912	7.267	7.250	34.807	16.317	3.032.846
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(122.787)	(613.310)	(358.577)	(18.899)	(6.138)	(6.508)	(31.481)	-	(1.157.700)
Καθαρή λογιστική αξία	40.984	232.136	906.257	672.242	2.013	1.129	742	3.326	16.317	1.875.146
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	40.984	232.136	906.257	672.242	2.013	1.129	742	3.326	16.317	1.875.146
Προσθήκες	462	70	645	124	-	20	85	676	15.870	17.952
Πωλήσεις	(1)	(64)	-	(4)	-	-	-	-	-	(69)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.896)	(55.758)	(26.838)	(996)	(263)	(206)	(1.536)	-	(97.493)
Μεταφορές	147	1.075	5.994	12.431	-	-	-	269	(19.916)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	41.592	221.321	857.138	657.955	1.017	886	621	2.735	12.271	1.795.536
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015										
Κόστος	41.592	355.993	1.524.158	1.043.369	20.663	7.286	7.335	35.628	12.271	3.048.295
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(134.672)	(667.020)	(385.414)	(19.646)	(6.400)	(6.714)	(32.893)	-	(1.252.759)
Καθαρή λογιστική αξία	41.592	221.321	857.138	657.955	1.017	886	621	2.735	12.271	1.795.536
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	41.592	221.321	857.138	657.955	1.017	886	621	2.735	12.271	1.795.536
Προσθήκες	483	35	533	186	311	123	53	489	34.710	36.923
Πωλήσεις	(7)	(8)	-	-	-	(1)	-	-	-	(16)
Μεταφορά στα αποθέματα	-	-	(1.566)	-	-	-	-	-	-	(1.566)
Χρέωση απομείωσης	-	-	(5.516)	-	-	-	-	-	-	(5.516)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.879)	(55.214)	(27.142)	(614)	(223)	(191)	(1.138)	-	(96.401)
Μεταφορές	103	1.131	2.758	13.460	-	-	-	2	(17.454)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	42.171	210.600	798.133	644.459	714	785	483	2.088	29.527	1.728.960
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016										
Κόστος	42.171	357.149	1.515.897	1.057.015	20.974	7.408	7.389	35.851	29.527	3.073.381
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(146.549)	(717.764)	(412.556)	(20.260)	(6.623)	(6.906)	(33.763)	-	(1.344.421)
Καθαρή λογιστική αξία	42.171	210.600	798.133	644.459	714	785	483	2.088	29.527	1.728.960

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

15. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού περιλαμβάνουν:

	2016 €000	2015 €000
Καθαρή λογιστική αξία	16	69
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 7)	137	16
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	153	85

Χρέωση απόσβεσης ύψους €96.401.000 (2015: €97.493.000) χρεώθηκε στα λειτουργικά έξοδα.

Γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα

Το σύνολο του πάγιου ενεργητικού που εμφανίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνει γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής και που το κόστος τους είναι περίπου €12.978.000. Η πρόβλεψη για αποσβέσεις των εγκαταστάσεων αυτών μέσα στη χρήση 2016 ήταν μηδέν (2015: μηδέν), το σύνολο των αποσβέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν €12.440.000 (2015: €12.440.000) και αφήνοντας καθαρή λογιστική αξία €538.000 (2015: €538.000) που αντιπροσωπεύει το κόστος της γης. Οι συνέπειες της τουρκικής κατοχής πάνω στην αξία της γης και των εγκαταστάσεων αυτών είναι άγνωστες.

16. Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα

	2016 €000	2015 €000
Εμπορικά εισπρακτέα	101.184	92.634
Μείον: Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	(17.738)	(19.297)
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	83.446	73.337
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές εισπρακτέες με δόσεις	678	632
Προκαταβολές σε υπεργολάβους	4.369	4.764
Εισπρακτέα από ταμείο ΑΠΕ	15.260	-
Άλλα εισπρακτέα	8.963	9.481
Προκαταβολές και προπληρωμές	1.083	1.165
	113.799	89.379
Μείον μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα ποσά	(239)	(322)
Κυκλοφορούντα εισπρακτέα ποσά	113.560	89.057

Το ποσό των €15.260.000 αφορά ληξιπρόθεσμο εισπρακτέο από το Ταμείο ΑΠΕ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη συνεδρία του ημερομηνίας 16/5/2017 αποφάσισε όπως, από τις εισπράξεις του τέλους ΑΠΕ από τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος στο τέλος κάθε μήνα να αφαιρείται το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων που πληρώνει η Αρχή στους Παραγωγούς ΑΠΕ εκ μέρους του Ταμείου του ίδιου μήνα και στη συνέχεια να αφαιρείται το ποσό των €450.000, που είναι το ελάχιστο ποσό που χρειάζεται για εξόφληση του οφειλόμενου προς την Αρχή ποσού εντός της περιόδου των 3 ετών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Η λήξη των μη τρεχούμενων εισπρακτέων και προπληρωμών έχει ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Μεταξύ 1 και 2 χρόνων	144	173
Μεταξύ 2 και 5 χρόνων	95	149
	239	322

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός του έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €65.455.000 (2015: €51.978.000) δεν ήταν ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα.

Εμπορικά εισπρακτέα τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα εντός τριών μηνών δεν θεωρούνται να έχουν υποστεί απομείωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €14.892.000 (2015: €14.510.000) ήταν ληξιπρόθεσμα αλλά δεν είχαν υποστεί απομείωση. Αυτά αποτελούνται από ένα αριθμό ανεξάρτητων πελατών για τους οποίους δεν υπάρχει πρόσφατο ιστορικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εμπορικών εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Μέχρι 3 μήνες	13.080	13.570
3 μέχρι 6 μήνες	682	872
Πάνω από 6 μήνες	1.130	68
	14.892	14.510

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €20.837.000 (2015: €26.146.000) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία έγινε πρόβλεψη. Το ποσό της πρόβλεψης ήταν €17.738.000 (2015: €19.297.000). Τα απομειωμένα εισπρακτέα αφορούν κυρίως καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται σε απροσδόκητα δύσκολη οικονομική κατάσταση. Υπολογίστηκε ότι ένα μέρος των εισπρακτέων αναμένεται να ανακτηθεί. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Μέχρι 3 μήνες	1.660	2.155
3 μέχρι 6 μήνες	1.423	2.189
Πάνω από 6 μήνες	17.754	21.802
	20.837	26.146

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

16. Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (συνέχεια)

Οι συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με ποσά που οφείλονται από πελάτες είναι περιορισμένοι λόγω του μεγάλου αριθμού των πελατών του Συγκροτήματος που πωλούν σε διάφορες αγορές. Η ιστορική εμπειρία του Συγκροτήματος στην είσπραξη εμπορικών εισπρακτέων είναι εντός των πλαισίων των προβλέψεων που καταχωρήθηκαν στα βιβλία. Λόγω αυτών των παραγόντων, η Διεύθυνση πιστεύει ότι δεν υπάρχει πρόσθετος πιστωτικός κίνδυνος πέραν των ποσών που προβλέφθηκαν για ζημιές από την είσπραξη των εμπορικών εισπρακτέων του Συγκροτήματος.

Η κίνηση στην πρόβλεψη για απομείωση των εμπορικών εισπρακτέων του Συγκροτήματος είναι ως ακολούθως:

	2016 €000	2015 €000
Την 1 Ιανουαρίου	19.297	19.309
Πρόβλεψη για απομείωση εισπρακτέων	(1.559)	(12)
Στις 31 Δεκεμβρίου	17.738	19.297

Η δημιουργία και η αντιστροφή πρόνοιας για εισπρακτέα τα οποία έχουν υποστεί απομείωση έχουν συμπεριληφθεί στα λειτουργικά έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 8). Τα ποσά που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό πρόβλεψης για απομείωση γενικά διαγράφονται, όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσδοκία ανάκτησης επιπρόσθετων μετρητών.

Οι ομάδες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ή είναι ληξιπρόθεσμα ύψους €75.000 (2015: €75.000).

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημερομηνία αναφοράς είναι η λογιστική αξία κάθε ομάδας εισπρακτέων που αναφέρεται πιο πάνω. Το Συγκρότημα δεν έχει οποιοδήποτε ενέχυρο ως εξασφάλιση.

Η λογιστική αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	113.799	89.379
	113.799	89.379

17. Αποθέματα

	2016 €000	2015 €000
Καύσιμα	42.497	37.519
Εξαρτήματα και άλλα αναλώσιμα	61.913	53.879
	104.410	91.398

Το κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο και περιλήφθηκε στα λειτουργικά έξοδα είναι €252.990.000 (2015: €295.934.000).

Τα αποθέματα παρουσιάζονται σε τιμή κόστους.

18. Φορολογία Εισπρακτέα / Φορολογική (Υποχρέωση)

	2016 €000	2015 €000
Εταιρικός φόρος	4.287	4.287
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	-	(3.718)
	4.287	569

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για εταιρικό φόρο και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας.

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

19. Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις

	2016 €000	2015 €000
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	358.233	301.772

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,70% - 2,20% (2015: 0,75% - 3,25%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν όρο λήξης 3 - 12 μήνες (2015: 3 - 12 μήνες). Κατάθεση ύψους €13,2 εκ. (2015: €12,6 εκ.) χρησιμοποιείται ως υποχρέωση για προμήθεια καυσίμων.

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	345.068	289.219
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	13.165	12.553
	358.233	301.772

20. Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αντιπροσωπεύουν τα ποσά της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο που αναλύονται ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	13.094	19.025
Λογαριασμοί προειδοποίησης	363	250
	13.457	19.275

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 1,25% - 1,75% (2015: 0,75% - 2,50%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν μέσο όρο λήξης 56 ημερών (2015: 67 ημερών).

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	13.457	19.275
	13.457	19.275

21. Δανεισμός

	2016 €000	2015 €000
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	31.023	31.051
Μη βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	386.183	441.596
	386.183	441.596
Σύνολο δανεισμού	417.206	472.647

Λήξη μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού

	2016 €000	2015 €000
Από 1 μέχρι 2 έτη	44.032	32.242
Από 2 μέχρι 5 έτη	112.300	123.583
Μετά από 5 έτη	229.851	285.771
	386.183	441.596

Τα δάνεια είναι πληρωτέα σε ευρώ που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συμφωνίες. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και του τόκου των δανείων αυτών είναι εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Τα μεσοσταθμικά πραγματικά επιτόκια κατά την ημερομηνία αναφοράς ήταν ως εξής:

	2016 %	2015 %
Τραπεζικά παρατραβήγματα και δάνεια	1,0	1,1

Η έκθεση του δανεισμού της Αρχής σε αλλαγές στα επιτόκια και οι ημερομηνίες συμβατικής επανατίμησης κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο		
6 μήνες ή λιγότερο	416.764	472.167
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο στη λήξη	442	480
	417.206	472.647

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

21. Δανεισμός (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει τις πιο κάτω αξιοποιήσιμες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις:

	2016 €000	2015 €000
Κυμαινόμενο επιτόκιο		
Λήξη εντός ενός έτους	85.000	82.500
Λήξη πέραν του ενός έτους	2.500	10.000
	87.500	92.500

Η λογιστική αξία των τραπεζικών παρατραβηγμάτων και τραπεζικών δανείων είναι περίπου η ίδια με τη δίκαιη αξία. Η λογιστική αξία του δανεισμού του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	417.206	472.647
	417.206	472.647

22. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων είναι ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα διακανονιστούν μετά από δώδεκα μήνες	75.673	65.804

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί πλήρως πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές με τη μέθοδο της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 11).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίζονται τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική Αρχή. Η μικτή κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενων φόρων είναι ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Την 1 Ιανουαρίου	65.804	57.066
Χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 11)	9.870	8.738
Χρέωση στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-
Στις 31 Δεκεμβρίου	75.674	65.804

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση κατά τη διάρκεια του έτους έχει ως εξής:

	Επιπαχυνόμενη φορολογική απόσβεση €000	Αναβλημένα έσοδα €000	Φορολογική ζημιά €000	Άλλα €000	Σύνολο €000
Την 1 Ιανουαρίου 2015	120.379	(57.308)	(4.110)	(1.895)	57.066
Χρέωση/ (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	7.807	913	(173)	191	8.738
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	128.186	(56.395)	(4.283)	(1.704)	65.804
Χρέωση/ (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	6.951	510	2.059	350	9.870
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	135.137	(55.885)	(2.224)	(1.354)	75.674

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

23. Αναβαλλόμενα έσοδα

	2016 €000	2015 €000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	451.159	458.467
Προσθήκες	17.633	14.139
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(21.716)	(21.447)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	447.076	451.159
Αναβαλλόμενο εισόδημα πέραν του ενός έτους	(425.008)	(429.443)
Αναβαλλόμενο εισόδημα εντός ενός έτους	22.068	21.716

24. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2016 €000	2015 €000
Προμηθευτές καυσίμων	20.756	23.561
Άλλοι προμηθευτές	12.964	9.203
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας πληρωτέος	10.692	6.286
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών πληρωτέος	502	505
Κρατήσεις από εργολάβους για εκτέλεση εργασίας	2.054	1.654
Προκαταβολές καταναλωτών	27.839	24.420
Τόκοι πληρωτέοι	123	166
Άλλη εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων	6.000	-
Οφειλόμενα έξοδα	2.378	1.862
Πιστωτές για αγορά γης και υποσταθμών	8.660	8.938
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	14.277 ⁽¹⁾	13.631 ⁽¹⁾
Άλλοι πιστωτές	12.620	11.789
	118.865	102.015

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

(1) Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει κατακράτηση από οφειλή προς ένα προμηθευτή καυσίμων για ανάθεση στους δικαιούχους, με τη διαδικασία της εκκίνησης των διαφόρων απαιτήτων έναντι του Συγκροτήματος και του συγκεκριμένου προμηθευτή.

25. Εξαρτημένες εταιρείες

	2016 % Κατοχή	2015 % Κατοχή	Χώρα ίδρυσης	Κύριες δραστηριότητες
Ηλεκτρική Λτδ	100	100	Κύπρος	Αδρανής
EAC LNG Investments Company Ltd	100	100	Κύπρος	Αδρανής
EAC Solar Thermal Power Ltd	100	100	Κύπρος	Αδρανής
ESCO AHK Ltd	100	100	Κύπρος	Αδρανής

Τα αποτελέσματα των εξαρτημένων εταιρειών, που κατά τη διάρκεια του 2016 παρέμειναν αδρανείς, ενοποιήθηκαν στους λογαριασμούς του Συγκροτήματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

26. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

- (α) Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με πιθανό φόρο για διάφορα έξοδα ύψους €1.711.000 (2015: €514.000) και ενδεχόμενη επιστροφή αμυντικής εισφοράς ύψους €3.939.000.
- (β) Στις 2 Δεκεμβρίου 2015 το Τμήμα Φορολογίας απέστειλε στην ΑΗΚ Ειδοποίηση Επιβολής Φορολογίας για την μη παρακράτηση φόρου από τις απολαβές των υπαλλήλων για το έτος 2009 ύψους € 3.925.000 πλέον τόκους και επιβαρύνσεις. Η ΑΗΚ με επιστολή της ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2016 υπέβαλε ένσταση για το σύνολο της υπό αναφοράς φορολογίας. Το Συγκρότημα πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι όλων των απαιτήσεων και ως εκ τούτου δεν έγινε καμία πρόβλεψη στους λογαριασμούς.
- (γ) Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις ύψους €5.123.000 (2015: €3.561.000) και ενδεχόμενο περιουσιακό στοιχείο ύψους €259.000 (2015: €259.000) .
Το Συγκρότημα πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι όλων των απαιτήσεων και δεν αναμένει να επιφέρουν σημαντική ζημιά. Επομένως καμία πρόβλεψη δεν έχει γίνει στους λογαριασμούς γι' αυτό το θέμα.
- (δ) Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 το συγκρότημα είχε τα πιο κάτω εγγυητικά έγγραφα:
- (i) Ποσό €2.792.000 προς όφελος του Ανώτερου Τελωνιακού Λειτουργού αναφορικά με την άδεια που παραχωρήθηκε στο Συγκρότημα για απαλλαγή από την καταβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένου και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (ντίζελ).

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (συνέχεια)

27. Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2016 €000	2015 €000
Δαπάνες για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια ή έχουν ξεκινήσει εργασίες	9.933	10.221
Δαπάνες που εγκρίθηκαν αλλά δεν υπογράφηκαν συμβόλαια ή δεν έχουν ξεκινήσει εργασίες	80.974	65.970
Εγκεκριμένες δαπάνες που εκκρεμούν	90.907	76.191

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων - όπου η Αρχή είναι ο μισθωτής

Οι ελάχιστες μελλοντικές πληρωμές για ενοίκια με βάση συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων που δεν μπορούν να ακυρωθούν είναι ως εξής:

	2016 €000	2015 €000
Εντός ενός έτους	349	388
Πέραν του ενός έτους και μέχρι πέντε έτη	660	841
Πέραν των πέντε ετών	13	13
	1.022	1.242

28. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου Κεφ. 171 του 1952.

(i) Πωλήσεις

	2016 €000	2015 €000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε συγγενικά μέρη του Συγκροτήματος	36.038	37.733

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κτλ.). Οι πωλήσεις έγιναν με εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις.

(ii) Υπόλοιπα στο τέλος του έτους - καθαρά

	2016 €000	2015 €000
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	1.498	510

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κ.τ.λ.).

(iii) Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών είναι ως ακολούθως:

	2016 €000	2015 €000
Μισθοί και άλλες παροχές	277	264

(iv) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Συμβούλων (που περιλαμβάνεται στην αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών) ήταν ως ακολούθως:

	2016 €000	2015 €000
Αμοιβή υπό εκτελεστική ιδιότητα	23	26

29. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Εκθέσεις ανεξάρτητου ελεγκτή και Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας στις σελίδες 68 μέχρι 71

Παράρτημα

Παράρτημα 1

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ, ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ										
Οικιακής χρήσεως	366 799	386 489	402 671	415 150	422 655	427 184	428 616	433 072	437 577	442 293
Εμπορικής χρήσεως	78 294	80 913	83 160	84 800	85 325	85 198	84 695	85 188	85 525	86 494
Βιομηχανικής χρήσεως	11 299	11 792	11 618	11 391	11 255	10 805	10 222	9 836	9 712	9 596
Αγροτικής χρήσεως	12 117	12 796	13 546	14 209	14 692	14 978	15 280	15 536	15 748	15 886
Οδικού φωτισμού	7 991	8 499	9 035	9 500	9 983	10 333	10 635	10 942	11 138	11 287
ΣΥΝΟΛΟ	476 500	500 489	520 030	535 050	543 910	548 498	549 448	554 574	559 700	565 556
ΠΩΛΗΣΕΙΣ (kWh χιλιάδες)										
Οικιακής χρήσεως	1 607 048	1 682 327	1 720 777	1 737 474	1 721 663	1 671 095	1 435 231	1 407 656	1 475 972	1 567 312
Εμπορικής χρήσεως	1 783 885	1 881 173	1 918 932	1 990 994	1 854 782	1 836 756	1 655 761	1 630 789	1 659 588	1 728 200
Βιομηχανικής χρήσεως	699 746	757 803	791 640	816 074	796 187	631 829	581 860	656 097	685 864	819 693
Αγροτικής χρήσεως	137 339	156 930	143 971	152 642	136 747	128 590	129 129	135 680	129 447	155 638
Οδικού φωτισμού	70 301	77 596	80 426	84 788	85 502	87 330	87 807	85 257	85 211	87 648
ΣΥΝΟΛΟ	4 298 319	4 555 829	4 655 746	4 781 972	4 594 881	4 355 600	3 889 788	3 915 479	4 036 082	4 358 491
ΜΕΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (kWh)										
Οικιακής χρήσεως	4 381	4 353	4 273	4 185	4 073	3 912	3 349	3 250	3 373	3 544
Εμπορικής χρήσεως	22 784	23 249	23 075	23 479	21 738	21 559	19 550	19 143	19 405	19 981
Βιομηχανικής χρήσεως	61 930	64 264	68 139	71 642	70 741	58 476	56 922	66 704	70 620	85 420
Αγροτικής χρήσεως	11 334	12 264	10 628	10 743	9 308	8 585	8 451	8 733	8 220	9 797
Οδικού φωτισμού	8 798	9 130	8 902	8 925	8 565	8 452	8 256	7 792	7 650	7 765
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑ ΠΩΛΗΘΕΙΣΑ kWh (Σεντ)										
Οικιακής χρήσεως	12,746	15,988	13,321	16,192	18,695	22,271	20,743	18,663	14,654	12,417
Εμπορικής χρήσεως	13,328	16,982	14,196	16,905	19,377	22,645	20,84	18,923	14,731	12,498
Βιομηχανικής χρήσεως	11,458	14,955	12,325	14,982	17,148	20,868	19,127	16,824	12,531	10,079
Αγροτικής χρήσεως	11,675	15,296	12,697	15,440	18,293	21,929	20,013	18,168	14,127	11,996
Οδικού φωτισμού	11,233	14,554	12,129	14,711	17,481	20,909	19,393	17,353	13,366	10,558
ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	12,719	16,178	13,473	16,232	18,668	22,188	20,488	18,418	14,281	11,957

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Περιγραφή	Μονάδα	Σε Λειτουργία 2015	Τέθηκαν σε Λειτουργία το 2016	Τέθηκαν εκτός Λειτουργίας το 2016	Σε Λειτουργία 2016
ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ					
Η/Σ Δεκέλειας					
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	6	-	-	6
Ονομαστική Ισχύς	MW	360	-	-	360
Μηχανές Εσωτερικής Καύσεως	Αρ.	6	-	-	6
Ονομαστική Ισχύς	MW	100	-	-	100
Η/Σ Μονής					
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	-	-	-	-
Ονομαστική Ισχύς	MW	-	-	-	-
Αεριοστρόβιλοι	Αρ.	4	-	-	4
Ονομαστική Ισχύς	MW	150	-	-	150
Η/Σ Βασιλικού					
Αεριοστρόβιλοι	Αρ.	1	-	-	1
Ονομαστική Ισχύς	MW	38	-	-	38
Μονάδες Ατμού/Πετρελαίου	Αρ.	3	-	-	3
Ονομαστική Ισχύς	MW	390	-	-	390
Μονάδες Αεριοστροβίλων Συνδυασμένου Κύκλου	Αρ.	2	-	-	2
Ονομαστική Ισχύς	MW	440	-	-	440
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ					
Γραμμές Μεταφοράς 220kV που λειτουργούν σε 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	43,89	-	-	43,89
Μήκος Κυκλώματος	km	87,77	-	-	87,77
Γραμμές Μεταφοράς 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	447,40	-	-	447,40
Μήκος Κυκλώματος	km	894,79	-	-	894,79
Υπόγεια Καλώδια 132kV					
Μήκος Διαδρομής	km	211,43	0,31	-	211,74
Μήκος Κυκλώματος	km	211,43	0,31	-	211,74
Υπόγεια Καλώδια 132kV που λειτουργούν σε 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	-	-	-	-
Μήκος Κυκλώματος	km	-	-	-	-
Υπόγεια Καλώδια 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	0,66	-	0,16	0,49
Μήκος Κυκλώματος	km	0,66	-	0,16	0,49

Παράρτημα

Παράρτημα

2

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (συνέχεια)

Περιγραφή	Μονάδα	Σε Λειτουργία 2015	Τέθηκαν σε Λειτουργία το 2016	Τέθηκαν εκτός Λειτουργίας το 2016	Σε Λειτουργία 2016
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (συνέχεια)					
Γραμμές Μεταφοράς 132kV που λειτουργούν σε 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	42,58	-	-	42,58
Μήκος Κυκλώματος	km	85,15	-	-	85,15
Γραμμές Μεταφοράς 66kV					
Μήκος Διαδρομής	km	40,13	-	-	40,13
Μήκος Κυκλώματος	km	40,13	-	-	40,13
Διαζυγικοί Μετασχηματιστές 132/66kV	Αρ.	13	-	-	13
	MVA	648	-	-	648
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/11kV	Αρ.	106	2	1	107
	MVA	3 575,5	47,5	31,5	3 591,5
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/6,6kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	58	-	-	58
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 132/3,3kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	20	-	-	20
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 66/11kV	Αρ.	21	1	-	22
	MVA	271	10	-	281
Μετασχηματιστές υποβιβασμού 66/3,3kV	Αρ.	2	-	-	2
	MVA	5	-	-	5
Μετασχηματιστές αναβιβασμού 15,75/132kV	Αρ.	3	-	-	3
	MVA	495	-	-	495
Μετασχηματιστές αναβιβασμού 11/132kV	Αρ.	20	-	-	20
	MVA	1 304	-	-	1 304
Shunt Reactor 75 MVAr	Αρ.	2	-	-	2
	MVAr	150	-	-	150
Υποσταθμοί	Αρ.	63	-	-	63
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ					
Εναέριες Γραμμές Μέσης Τάσης	km	5 860,55	37,21	11,98	5 885,78
Υπόγεια Καλώδια Μέσης Τάσης	km	3 785,39	38,48	11,83	3 812,04
Εναέριες Γραμμές Χαμηλής Τάσης	km	9 844,32	97,93	20,85	9 921,41
Υπόγεια Καλώδια Χαμηλής Τάσης	km	5 971,78	66,43	-	6 038,21
Εναέριοι Μετασχηματιστές 22 000-11 000/433/250V	Αρ.	10 239	123	35	10 327
	kVA	953 892	8 957	3 341	959 508
Επίγειοι Μετασχηματιστές 22 000-11 000/433V	Αρ.	6 251	39	40	6 250
	kVA	3 500 790	25 930	3 130	3 523 590

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κεντρικά Γραφεία

Αμφιπόλεως 11 Στρόβολος

ΤΘ 24506

CY-1399 Λευκωσία

Τηλ: +357 22201000

Φαξ: +357 22201020

E-mail: eac@eac.com.cy

Website: www.eac.com.cy

Επιμέλεια Έκδοσης

Διεύθυνση Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης

Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

PARTNERS / YR

Φωτογραφίες

Λοΐζος Οικονομίδης, Αντώνης Φαρμακάς

Η Ετήσια Έκθεση 2016 έχει εκδοθεί μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

ISSN 0258-4875

